

ingediend op **799** (2025-2026) – Nr. 1
9 april 2026 (2025-2026)

Ontwerp van decreet

tot wijziging
van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997,
het decreet van 8 mei 2009
betreffende de kwaliteit van onderwijs
en de codificatie sommige bepalingen
voor het onderwijs van 28 oktober 2016,
wat betreft taalmaatregelen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet van 5 december 2025.....	25
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	41
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad.....	45
Protocol nr. 281 houdende de conclusies van de onderhandelingen die gevoerd werden in de gemeenschappelijke vergadering van:	
– Sectorcomité x – Onderwijs (Vlaamse Gemeenschap);	
– Comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten – afdeling 2 – onderafdeling “Vlaamse Gemeenschap”;	
– Overkoepelend onderhandelingscomité vrij gesubsidieerd onderwijs;	
op 20 januari 2026	58
Voorontwerp van decreet van 6 februari 2026	76
Advies van de Raad van State	92
Ontwerp van decreet.....	111

MEMORIE VAN TOELICHTING

Samenvatting

Dit ontwerp van decreet bevat bepalingen die uitvoering geven aan de conceptnota 'Ieder kind taalheld'.

Het zijn bepalingen die een aantal bestaande niveau- en themadecreten over onderwijs aanvullen of wijzigen.

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Dit ontwerp van decreet voorziet diverse taalmaatregelen voor het leerplichtonderwijs om een sterkere taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen te bekomen.

Het ontwerp van decreet geeft daarmee uitvoering aan het Vlaamse regeerakkoord 2024-2029 (*Parl.St.* VI.Parl. 2024-25, nr. 31/1) en OD1 'Een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen realiseren' van de beleids- en begrotingstoelichting Onderwijs. Begroting 2026 (*Parl.St.* VI.Parl. 2025-2026, nr. 13-R/1). Het gaat daarbij om:

- een geactualiseerde KOALA-test (Kleuteronderwijs Luistervaardigheid);
- remediërende initiatieven die lopen vanaf het kleuteronderwijs tot in het eerste leerjaar van het secundair onderwijs;
- het versterken van het taalbeleid, de (taal)didactiek en de vakkennis bij leerkrachten, onder meer via professionalisering en taalexperten.

B. Inhoud

Probleemstelling en omgevingsanalyse

Het taalniveau van leerlingen in het Vlaamse onderwijs daalt al twintig jaar, zowel bij Nederlandstalige als anderstalige kinderen. Deze achteruitgang in de beheersing van het Nederlands belemmert niet alleen de schoolse prestaties, maar vergroot ook het risico op leerachterstand, schooluitval en beperkte kansen op de arbeidsmarkt. Vooral in het kleuter- en lager onderwijs, waar de basis voor taalcompetentie wordt gelegd, blijkt de uitdaging groot. De stijgende diversiteit in thuistalen en de groeiende kloof tussen kansrijke en kansarme leerlingen versterken deze problematiek. Zonder een structurele aanpak dreigen de sociale mobiliteit en onderwijskwaliteit verder onder druk te komen.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In uitvoering van de conceptnota 'Ieder kind taalheld', die op 4 juli 2025 door de Vlaamse Regering is goedgekeurd, bevat dit ontwerp van decreet een aantal maatregelen die inzetten op de preventie en remediëring van taalachterstand in het basisonderwijs, de versterking van het Nederlands in het secundair onderwijs en de professionalisering. Het gaat over de hierna volgende zaken.

Actualisering van de KOALA-screening

Tot vandaag toetste de screening uitsluitend de beheersing van de onderwijstaal via begrijpend luisteren. In het kader van de conceptnota 'Ieder kind taalheld' en in samenhang met de nieuwe minimumdoelen wordt de KOALA-afname in 2026 geactualiseerd en verfijnd, en in 2027 wordt de screening inhoudelijk verbreed. Naast de screening van het niveau van leerlingen inzake de schooltaal, wordt in de

toekomst ook het niveau inzake getalbegrip gescreend. Daarmee sluit de screening nauwer aan bij de essentiële basisvaardigheden die kleuters moeten verwerven voor een vlotte start in het lager onderwijs.

Taalbeleid/taalexperten

Iedere school voor gewoon basisonderwijs moet een versterkt taalbeleid voeren waarbinnen gewerkt wordt aan de versterking van het Nederlands, zowel op het vlak van taalverwerving als taalbeheersing. Daartoe wordt minstens één taalexpert per school aangeduid.

Een goed begrip van het concept 'kennisrijk curriculum', effectieve didactiek en inhoudelijke vak kennis zijn noodzakelijk voor een kwaliteitsvol onderwijs en voor het welslagen van de nieuwe minimumdoelen voor het basisonderwijs. Om het brede onderwijsveld de mogelijkheid te geven om vertrouwd te raken met deze concepten, wordt er voorzien in een brede vorming hierover. Deze vorming wordt georganiseerd in een samenwerkingsverband tussen de Taalunie en Leerpunt.

De bedoeling is dat iedere school minstens één afgevaardigde naar deze kosteloze vorming stuurt. De taalexperten moeten het taalbeleid binnen de scholen borgen en concreet advies geven over taal- en (lees)beleid, vak kennis en (taal)didactiek aan hun schoolteam. Zo kunnen ze het schoolteam in staat stellen om zelf zo snel mogelijk de implementatie van de minimumdoelen, in het bijzonder voor Nederlands, in eigen handen te nemen en in de klaspraktijk te implementeren, rekening houdend met de schoolcontext. Ook kunnen de taalexperten de personeelsleden die aangesteld zijn voor de voorinstructie, de taalheldklassen en de extra remediëring buiten de taalheldklassen ondersteunen en begeleiden.

In het professionaliseringsplan van de school moet permanent aandacht gaan naar de doorlopende professionalisering van de taalexpert.

De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor) vraagt om bij de professionalisering ook aandacht te hebben voor de bestaande partners op het vlak van professionalisering, in het bijzonder de pedagogische begeleidingsdiensten. De taalexperten moeten het taalbeleid binnen scholen vormgeven en schoolteams in staat stellen om de minimumdoelen, in het bijzonder voor Nederlands, te implementeren. Het versterken en begeleiden van dit proces in de scholen gebeurt door de pedagogische begeleidingsdiensten (PBD's) van de verschillende onderwijsverstrekkers. Er wordt met het oog op deze opdracht een versterking van de PBD's via een subsidie van maximaal 4.323.720 euro voor een periode van vier jaar voorzien. De subsidie loopt van 1 januari 2026 tot en met 31 december 2029. De belangrijke rol die zij te spelen hebben in dit proces wordt dus wel degelijk gezien en erkend.

Versterking van de nascholingsmiddelen van basis- en secundaire scholen.

De conceptnota aan de Vlaamse Regering 'Ieder kind taalheld' van 7 juli 2025 wil onder meer inzetten op de professionalisering van het onderwijspersoneel. Actie 8 'bredere vorming voor taalexperten' voorziet daarom in een inkanteling van de middelen van het extra werkingsbudget voor een offensief Nederlands voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen, in de nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basis- en secundair onderwijs. De bepalingen met betrekking tot het extra werkingsbudget voor een offensief Nederlands voor leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen in het basis- en secundair onderwijs worden opgeheven.

De middelen voor het offensief Nederlands werden vanaf het begrotingsjaar 2024 als extra werkingsbudget toegekend aan sommige scholen voor gewoon basisonderwijs en aan sommige scholen voor gewoon secundair onderwijs en centra voor

deeltijds beroepssecundair onderwijs, respectievelijk via het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010. De middelen werden toegekend als er sprake was van minstens 51 procent leerlingen met een thuistaal niet-Nederlands, zodat er extra taalversterkende maatregelen konden worden genomen.

Het bedrag en de toekenning van de nascholingsmiddelen worden geregeld in het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs. De voorliggende maatregel voegt de middelen die bestemd waren voor een offensief Nederlands toe aan de nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basis- en het secundair onderwijs. Op die manier worden alle scholen bereikt en wordt tegemoetgekomen aan de algemene nood die daar is aan een duurzame professionalisering van leerkrachten op het vlak van taalverwerving.

Voor het offensief Nederlands werd vanaf 2024 jaarlijks een budget van 20 miljoen euro voorzien. Het bedrag werd jaarlijks geïndexeerd. Intussen gaat het om 21.050.000 euro, waarvan 13.103.000 euro voor het basisonderwijs en 7.947.000 euro voor het secundair onderwijs.

Taalheldklassen vanaf het tweede leerjaar voor leerlingen die het nodig hebben

Scholen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige nieuwkomer die nieuw instroomt in het Vlaams onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen met onvoldoende basiskennis Nederlands om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking, op voorwaarde dat in de motivering rekening wordt gehouden met andere genomen taalremediërende maatregelen.

De taalheldklassen beogen een zo snel mogelijke remediëring van de taalachterstand van de betrokken leerlingen. Scholen kunnen deze taalheldklassen ook gezamenlijk binnen de scholengemeenschappen inrichten. De lokale overlegplatformen (LOP's) staan waar mogelijk in voor de coördinatie van deze taalheldklassen.

De taalheldklassen beogen een zo snel mogelijke integratie van de leerlingen in het reguliere onderwijs, maar het is de klassenraad van de taalheldklassen die beslist wanneer die integratie plaatsvindt. De klassenraad kan ook beslissen om deze integratie geleidelijk te laten verlopen. De taalheldklassen zullen worden beperkt in de tijd tot in beginsel één schooljaar (mogelijks ook korter), maximaal verlengbaar door de klassenraad tot twee schooljaren. De taalheldklassen vormen een aparte administratieve groep in het basisonderwijs en de scholen dienen de leerlingen die deel uit maken van de taalheldklas als administratieve groep aan de Vlaamse overheid te zenden.

Het is de bedoeling dat kinderen uit de taalheldklassen op het einde van het basisonderwijs dezelfde doorstroomkansen hebben als alle andere leerlingen uit het basisonderwijs. Het vandaag bestaande onthaalonderwijs kan worden ingericht in landelijke gebieden als er daar binnen een LOP of scholengemeenschap een te beperkt aantal betrokken leerlingen zijn om het bovengenoemde taalheldaanbod op een efficiënte wijze te voorzien.

De taalexpert wordt actief betrokken bij de organisatie van de taalheldklassen en ondersteunt de personeelsleden die in deze lestijden zijn aangesteld.

Scholen zullen samenwerken om de taalheldklassen te organiseren. Daarom wordt het mogelijk gemaakt dat voor de organisatie van de taalheldklassen leerlingen voltijs de lessen kunnen volgen in een andere school dan waar ze zijn ingeschreven.

Organisatie van de voorinstructie voor leerlingen van de peuterklas tot en met het eerste leerjaar en extra remediëring voor leerlingen buiten de taalheldklassen van het tweede tot en met het zesde leerjaar

De taalachterstand bij jonge kinderen dient voorkomen of snel verholpen te worden door gerichte remediëring in de taalverwerving. Recent wetenschappelijk onderzoek toont aan dat een-op-eenremediëring of remediëring in kleine groepen (preteaching) bij jonge kinderen zeer effectief kan zijn om taalachterstand op een relatief korte termijn weg te werken. Daarom wordt er voorinstructie ingevoerd vanaf de kleuterklas tot en met het eerste leerjaar. Het eerste leerjaar wordt als cesuurmoment genomen omdat leerlingen bij het leren lezen nog een grote inhaalbeweging in klassikaal verband kunnen maken.

Er wordt daarom werkingsbudget voorzien voor remediëring voor leerlingen in het gewoon kleuteronderwijs en leerlingen van het eerste leerjaar van het lager onderwijs die nood hebben aan remediëring. Deze remediëring focust op de Nederlandse taalkennis die nodig is voor de verwerving van de leerstof tijdens de lessen. Op basis van een eenvoudige taalscreening worden de leerlingen die het nodig hebben individueel of in kleine groepen geremedieerd. De organisatie van deze uren remediëring behoort tot de autonomie van de individuele scholen, kadert binnen hun taalbeleid en vindt plaats tijdens de reguliere schooltijd.

Er wordt daarnaast ook werkingsbudget voorzien voor remediëring voor leerlingen in het gewoon lager onderwijs van het tweede tot en met het zesde leerjaar van het basisonderwijs die niet in aanmerking komen voor deelname aan een taalheldklas, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De organisatie van deze uren remediëring behoort tot de autonomie van de individuele scholen, kadert binnen hun taalbeleid en kan ook buiten de reguliere schooltijd plaatsvinden. In dat laatste geval is de remediëring niet verplicht voor de leerling, maar wel sterk aanbevolen gezien het belang van een goede kennis van de onderwijstaal.

De taalexpert wordt actief betrokken bij de organisatie van beide vormen van remediëring en ondersteunt de personeelsleden die in deze uren zijn aangesteld.

Drie uur extra Nederlands voor leerlingen die bij de overgang naar het secundair onderwijs daartoe verplicht worden

Klassenraden van het basisonderwijs kunnen bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs drie uur extra Nederlands per week opleggen aan een leerling die de overstap naar het secundair onderwijs maakt en nog onvoldoende taalcompetent is.

De klassenraad basisonderwijs zal haar oordeel vellen op basis van de eindtermen, dan wel de minimumdoelen Nederlands basisonderwijs. Klassenraden basisonderwijs nemen voor het eerst beslissingen over het volgen van drie uur extra Nederlands in het schooljaar 2025-2026.

Deze drie uur extra Nederlands komen bovenop de reguliere lessentabel om zo leerlingen die nog onvoldoende kennis van het Nederlands hebben, extra ondersteuning te bieden zodat ze hun kansen op studiesucces in het secundair onderwijs vergroten. De secundaire school organiseert deze drie uur verplicht bovenop het curriculum voor deze leerlingen en laat idealiter leerkrachten Nederlands deze lessen geven.

Er wordt daarom omkadering voorzien voor het secundair onderwijs om deze drie uur te kunnen voorzien.

Impactanalyse

Kind- en jongereneffectrapport (JoKER)

Het JoKER-advies werd aangevraagd op 24 november 2025. Naar aanleiding van het advies van de Raad van State werd het JoKER verder verduidelijkt.

Voor de meer inhoudelijke maatregelen worden de volgende JoKER-elementen meegegeven.

De voorgestelde maatregelen zijn erop gericht om alle kinderen en jongeren te ondersteunen, met bijzondere aandacht voor wie een verhoogde nood heeft op taalvlak. Het doel is om de onderwijskansen, sociale integratie en toekomstperspectieven aanzienlijk te verbeteren.

Aanpassing KOALA

Het effect voor kinderen is volledig positief. Deze wijziging is noodzakelijk om de vroegtijdige detectie van taal- en rekenachterstand te versterken en indien nodig te remediëren, conform de aanbevelingen van de commissie-Muijs en de beleidskeuzes van de Vlaamse Regering. Het gaat om een inhoudelijke, maar duidelijk afgebakende aanvulling zonder civiel effect voor de betrokken kinderen.

Taalheldklassen – nieuwe organisatie voor anderstalige instromers

Het ontwerp van decreet introduceert een vernieuwde aanpak voor anderstalige leerlingen die nieuw instromen in het Vlaams onderwijs:

- Er wordt niet meer gewerkt met minimumdrempels om deze aanvullende lestijden voor de taalheldklassen te genereren. Dit voorkomt dat kinderen geen ondersteuning krijgen door strikte minimumdrempels.
- De maatregel geldt ongeacht de verblijfsstatus.
- Extra investeringen in taalheldklassen zorgen voor intensievere begeleiding, wat cruciaal is om leerachterstand en sociaal isolement te vermijden.

Er wordt extra geïnvesteerd in de taalheldklassen in vergelijking met de vroegere aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers. Deze extra investering komt dus de leerlingen van het lager onderwijs ten goede die nood hebben aan een taalheldklas.

Wat de vijf- en zesjarigen betreft, is het inderdaad zo dat deze niet meer in aanmerking komen als anderstalige nieuwkomers, aangezien de taalheldklassen vanaf zeven jaar georganiseerd worden. Anderzijds genereren alle vijf- en zesjarige anderstalige nieuwkomers nu middelen voor instructie op basis van bijvoorbeeld de indicator 'thuis taal niet de onderwijstaal', terwijl in het verleden niet alle anderstalige nieuwkomers middelen genereerden, bijvoorbeeld omdat de school de minimumdrempels van het aantal anderstalige leerlingen niet haalde. Dit werd toegevoegd naar aanleiding van de formele onderhandelingen om de gevolgen voor de vijf- en zesjarigen te ondervangen.

Voor leerlingen die, los van de leeftijdsvoorwaarden, wel aan de oude maar niet aan de nieuwe definitie van anderstalige nieuwkomers voldoen, is het zo dat als zij nood hebben aan een taalheldklas, de klassenraad hiervoor kan opteren of ze komen in aanmerking voor remediëring buiten de taalheldklas, waarvoor ook extra middelen worden voorzien.

Het concrete effect op de betrokken leerlingen hangt mede af van hoe de scholen deze middelen binnen hun reglementaire autonomie aanwenden.

Voorinstructie en remediëring – van peuterklas tot en met het zesde leerjaar

Voor kinderen in het kleuteronderwijs en het lager onderwijs wordt gerichte remediëring voorzien om hun Nederlandse taalvaardigheid op peil te brengen:

- Vroege interventie (peuterklas tot en met eerste leerjaar) voorkomt dat taalachterstand zich opstapelt en belemmert bij het leren lezen, rekenen en sociale interactie.
- Voor oudere kinderen (tweede tot en met zesde leerjaar) biedt bijkomende remediëring een kans om mee te kunnen in de klas en zich volwaardig te ontwikkelen.
- Flexibele organisatie: de organisatie van deze uren remediëring behoort tot de autonomie van de individuele scholen en kan, voor de oudere kinderen (tweede tot en met zesde leerjaar), ook buiten de reguliere schooltijd. In dat laatste geval is de remediëring niet verplicht voor de leerling, maar wel sterk aanbevolen gezien het belang van een goede kennis van de onderwijstaal.

Deze ondersteuning was in het verleden niet voorzien. Deze extra investering komt dus de kleuters en de leerlingen van het lager onderwijs ten goede die nood hebben aan extra remediëring op het vlak van het Nederlands.

Voor de vijf- en zesjarigen is het inderdaad zo dat zij niet meer in aanmerking komen als anderstalige nieuwkomers, aangezien de taalheldklassen vanaf zeven jaar georganiseerd worden. Anderzijds genereren alle vijf- en zesjarige anderstalige nieuwkomers nu middelen voorinstructie op basis van bijvoorbeeld de indicator 'thuis taal niet de onderwijstaal', terwijl in het verleden niet alle anderstalige nieuwkomers middelen genereerden, bijvoorbeeld omdat de school de minimumdrempels van het aantal anderstalige leerlingen niet haalde. Dit werd toegevoegd naar aanleiding van de onderhandelingen om de gevolgen voor de vijf- en zesjarigen te ondervangen.

Het concrete effect op de betrokken leerlingen hangt mede af van hoe de scholen deze middelen binnen hun reglementaire autonomie aanwenden.

Extra Nederlands bij de overgang naar het secundair onderwijs

Leerlingen die bij het einde van het basisonderwijs onvoldoende taalcompetent zijn, krijgen drie uur extra Nederlands per week in het secundair onderwijs:

- Deze maatregel voorkomt dat jongeren met taalachterstand in het secundair onderwijs structureel achterop raken, wat hun slaagkansen en zelfvertrouwen beïnvloedt.
- Door extra ondersteuning in een cruciale overgangsfase krijgen jongeren betere kansen op verdere studies en latere arbeidsmarktparticipatie.

Deze ondersteuning was in het verleden niet voorzien. Deze extra investering komt dus de leerlingen secundair onderwijs ten goede die nood hebben aan deze drie uur extra Nederlands. Het concrete effect op de betrokken leerlingen hangt mede af van hoe de scholen deze middelen binnen hun reglementaire autonomie aanwenden.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- via communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau informatie verspreiden (bijvoorbeeld een nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht: het Agentschap voor Onderwijsdiensten, de onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit ontwerp van decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026. Afwijkende inwerkingtredingen worden opgenomen in de artikelsgewijze toelichting van het betrokken artikel.

C. Totstandkomingsprocedure

Advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor)

De Vlor bracht op 15 januari 2026 een advies uit. Bij de artikelsgewijze toelichting wordt ingegaan op dit advies. De Vlor had ook de volgende eerder algemene opmerkingen.

De Vlor gaf zijn algemene waardering aan de aandacht voor taalontwikkeling Nederlands en de investering van extra middelen. De Vlor geeft aan dat de taalontwikkeling Nederlands bevorderen een cruciale opdracht is voor het onderwijs. De Vlaamse Onderwijsraad ondersteunt daarom ten volle de keuze van de minister en de Vlaamse Regering om dit als beleidsprioriteit naar voren te schuiven en zo bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs en gelijke onderwijskansen. De raad waardeert dat hiervoor bijkomende middelen worden toegekend.

Algemeen gaf de Vlor aan dat de scholen tijdig geïnformeerd dienen te worden over dit ontwerp van decreet. Zoals gebruikelijk zullen de scholen en het ruimere onderwijsveld van zodra het procedureel kan via de communicatiekanalen van het beleidsdomein Onderwijs (omzendbrieven, SchoolDirect, Ronde van Vlaanderen voor directies, dienstbrieven enzovoort) geïnformeerd worden over deze maatregelen.

Daarnaast heeft de Vlor ook vragen bij de hantering van leeftijdscesuren voor enerzijds de taalheldklassen en anderzijds de remediëring. Dit ontwerp van decreet geeft uitvoering aan de conceptnota 'Ieder kind taalheld', zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering. In de conceptnota wordt de cesuur gelegd tussen het eerste en het tweede leerjaar. In de onderwijsregelgeving met betrekking tot het basis-onderwijs wordt geen leerjarenstructuur vastgelegd. Bijgevolg moet er worden gewerkt met leeftijd om de cesuur, zoals vastgelegd in de conceptnota, te operationaliseren. Het blijft echter de bevoegdheid van de klassenraad om, binnen het decreetale kader, te bepalen welke leerlingen nood hebben aan voorinstructie of remediëring buiten de taalheldklassen. Ook voor de taalheldklassen is een beslissingsbevoegdheid bij de klassenraad gelegd.

De Vlor wijst op de nood aan een goed partnerschap tussen ouder en school. De Vlor vraagt acties om professionalisering op een structurele manier onderdeel te maken van de opdracht van de leraar. Beide maatregelen worden meegenomen in andere beleidsdossiers die deze legislatuur hun beslag zullen krijgen. In de context van dit ontwerp van decreet focussen de maatregelen met betrekking tot professionalisering zich op het Nederlands.

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)

De SERV zag op 22 december 2025 af van advisering over het voorontwerp van decreet Taalhelden vanwege de beperkte directe sociaaleconomische inslag. De SERV gaf wel aan in verschillende adviezen reeds te hebben gewezen op het belang van een goede kennis van de Nederlandse taal als absolute basisvaardigheid voor een succesvolle schoolloopbaan en een goede start van de werkloopbaan.

Advies van de Raad van State

De Raad van State heeft advies 78.894/1 uitgebracht op 18 maart 2026. Ten gevolge van het advies van de Raad van State werden zowel het voorontwerp van decreet als de memorie van toelichting aangepast.

In het voorontwerp van decreet en/of de toelichting bij de artikelen in de memorie van toelichting werden de volgende wijzigingen aangebracht:

De JoKER werd verduidelijkt.

De omschrijving van de uitbreiding van de KOALA in het bovenstaande luik rond de beleidsmaatregelen en doelstellingen werd tekstueel in overeenstemming gebracht met het artikel van het decreet en de memorie.

Er werd bijkomende toelichting voorzien in de memorie van toelichting bij artikel 2, 4, 14 en 17.

Er werd een legistieke correctie doorgevoerd in artikel 5, 9, 14 en 15.

De volgende artikelen werden toegevoegd: artikel 19 en 23.

De Raad van State stelt dat het dossier qua vormvereiste opnieuw voorgelegd moet worden voor advies aan de Inspectie van Financiën. De Inspecteur van Financiën gaf op 31 maart 2026 zijn advies en bevestigde dat er geen begrotingsakkoord nodig was.

Het advies van de Raad van State bevat daarnaast ook andere elementen met betrekking tot de vormvereisten.

De vormvereisten werden vervuld. De wijzigingen zijn conform het advies van de Inspectie van Financiën en het begrotingsakkoord. Enerzijds betreft het materiële correcties en anderzijds vinden ze hun oorsprong in het sociale overleg:

- Het ontwerp van decreet blijft binnen het budget van het begrotingsakkoord. Het voorontwerp van decreet, dat principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering, kent, zoals voorzien in de conceptnota 'Ieder kind taalheld', eveneens goedgekeurd door de Vlaamse Regering, geen punten toe in het basisonderwijs, maar werkingsmiddelen. Deze wijziging van punten naar werkingsmiddelen werd beslist door de Vlaamse Regering bij de eerste principiële goedkeuring, hierbij wordt de open end versus gesloten end gerespecteerd. Op die manier wordt het begrotingsakkoord gerespecteerd.
- Tijdens de formele onderhandelingen werd gevraagd om geen leeftijdsverhoging voor de taalheldklassen door te voeren en in eerste orde de leeftijd op vijf jaar te behouden. In het sociaal overleg werd een terugkeer naar de leeftijdsgrens van vijf jaar vooropgesteld. De vrees was immers dat door de verhoging van de leeftijd een belangrijke doelgroep niet langer gesubsidieerd zou worden. Het is echter niet aangewezen om vijfjarigen in een aparte taalheldklas onder te brengen. Daarom is er een verschuiving van de open end van de taalheldklassen naar een open end voor de voorinstructie voor de kleuters, zonder dat dit de verhouding tussen open end en gesloten end hypothekeert. Op die manier worden de middelen die deze leerlingen aan aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers genereren als open end toegevoegd aan de voorinstructie. Daarnaast wordt, om binnen budget te blijven, de open end van de taalheldklassen naar beneden bijgesteld. De gesloten end van de taalheldklassen werd naar boven bijgesteld (met een verschuiving van middelen van de gesloten end van de voorinstructie voor kleuters naar de gesloten end van de taalheldklassen). Zo wordt het begrotingsakkoord gerespecteerd op een manier die tegemoetkomt aan opmerkingen tijdens de onderhandelingen. De vijfjarigen genereren nu budgettair in de voorinstructie de middelen die ze in het verleden via de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers genereerden.
- Wat artikel 19 met betrekking tot de nascholingsmiddelen betreft, gaat het over een bijstelling van de verhouding tussen het basisonderwijs en het secundair onderwijs op basis van de geverifieerde leerlingenaantallen bij begroting 2026. Dit leidt tot een verschuiving tussen basis- en secundair onderwijs op basis

van deze reële leerlingenaantallen. Deze waren bij het advies van de Inspectie van Financiën nog niet beschikbaar. De bedragen blijven binnen het voorziene budget.

- In artikel 9 werd het woord 'scholengemeenschappen' geschrapt na de eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering. Het betreft een technische wijziging. De middelen voorzien in dit artikel worden toegekend aan de scholen. De structuur scholengemeenschap was dus foutief opgenomen in de documenten die principieel werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het betreft een rechtzetting van een materiële vergissing.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 2

De definitie van anderstalige nieuwkomers wijzigt. Met anderstalige nieuwkomer in het basisonderwijs wordt nu een leerling bedoeld die:

- a) zeven jaar of ouder is voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) beantwoordt aan het leerlingkenmerk thuistaal niet de onderwijstaal;
- c) en die niet in een door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde school was ingeschreven tijdens het vorige schooljaar of het daaraan voorafgaande schooljaar;
- d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen.

De Raad van State stelt de vraag waarom de definitie van anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs niet op dezelfde manier aangepast wordt als in het basisonderwijs.

Het voorliggende ontwerp van decreet betreft enkel de hervorming van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs. Op het ogenblik dat in het secundair onderwijs het onthaalonderwijs hervormd zal worden, zoals voorzien in de conceptnota 'Ieder kind taalheld', zal worden verkend hoe de definities van anderstalige nieuwkomers in beide onderwijsniveaus op elkaar afgestemd kunnen worden.

Artikel 3

De scope van de KOALA-screening wordt uitgebreid van een zuivere focus op begrijpend luisteren naar het screenen van fonemisch bewustzijn, woordenschat en getalbegrip.

Het opschrift van afdeling 3bis wordt aangepast zodat het naast de screening van het niveau van de onderwijstaal ook expliciet verwijst naar getalbegrip. Daarmee wordt duidelijk dat beide dimensies vanaf nu deel uitmaken van de verplichte screening, samen met de eraan gekoppelde maatregelen.

Artikel 4

In punt 1 wordt de draagwijdte van de verplichte screening uitgebreid. Waar tot nog toe enkel het niveau van de onderwijstaal werd bevraagd, wordt dit voortaan gecombineerd met het peilen naar het niveau van getalbegrip. Deze uitbreiding sluit aan bij de vernieuwde minimumdoelen voor het kleuteronderwijs, waarin ook voor getalbegrip te bereiken minimumdoelen op populatieniveau geformuleerd worden.

Naar aanleiding van het advies van de Raad van State wordt verduidelijkt dat de screening minstens de domeinen onderwijstaal en getalbegrip bevat. Dit zorgt voor een duidelijke decretale verankering van de inhoudelijke componenten van de vernieuwde KOALA-screening, conform de doelstellingen van het plan 'Ieder kind taalheld'.

De Vlor geeft aan dat het niet aangewezen is om de KOALA-screening te gebruiken voor beleidsdoeleinden waarvoor het niet oorspronkelijk ontworpen is. Deze vrees is ongegrond. De KOALA-screening heeft zijn plaats in het basisonderwijs gevonden als essentieel instrument om de leerlingen zo goed mogelijk bij te staan. De doelstelling van de KOALA-screening als dusdanig wijzigt niet. Het blijft een screeningsinstrument, maar met het oog op de vernieuwde minimumdoelen wordt de screening uitgebreid.

Punt 2 brengt een technische wijziging aan. De KOALA-screening is momenteel niet verplicht voor anderstalige nieuwkomers. De definitie van een anderstalige nieuwkomer wijzigt, waardoor enkel leerlingen vanaf de leeftijd van zeven jaar onder de definitie vallen. Daarom wordt hier toegevoegd dat er geen rekening gehouden moet worden met de leeftijdsvereiste van zeven jaar voor de toepassing van dit artikel.

De voorgestelde aanvullingen zijn inhoudelijk noodzakelijk om de screening te actualiseren, maar hebben geen impact op de civielrechtelijke positie van de leerlingen.

De Raad van State heeft vragen bij het gebruik van de bewoording "met uitzondering van de leeftijdsvereisten". Deze bewoording "met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie" wordt reeds geruime tijd gebruikt in verschillende artikelen in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997: zie bijvoorbeeld artikel 37/28 en 37/64: "leerlingen die voldoen aan de definitie van een anderstalige nieuwkomer in het gewoon onderwijs, vermeld in artikel 3, 4^oquater, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie". Het is dan ook niet aangewezen om deze definitie te wijzigen.

Artikel 5

Scholen kunnen via de scholengemeenschappen samenwerken om de taalheldklassen te organiseren. Daarom wordt het mogelijk gemaakt dat voor de organisatie van de taalheldklassen leerlingen voltijds de lessen kunnen volgen in een andere school dan waar ze zijn ingeschreven.

Deeltijdse lesbijwoning in een andere school wordt over het volledige schooljaar bekeken en wordt dus zeer ruim geïnterpreteerd. Het kan betekenen dat leerlingen enkele weken of maanden volledig de lessen bijwonen in een andere school (bijvoorbeeld voor het volgen van een voltijds taalintegratietraject na een KOALA-test). Voor de taalheldklassen is het echter noodzakelijk dat de leerlingen vanaf de start van het schooljaar onmiddellijk de lessen kunnen bijwonen in een andere school en dit voor het volledige schooljaar. Er wordt immers vanuit gegaan dat scholen samenwerken voor de organisatie van de taalheldklassen. Daarom moet voltijdse

lesbijwoning in een andere school voor het volgen van een taalheldklas vanaf de start van het schooljaar mogelijk zijn.

Als er gebruikgemaakt wordt van de mogelijkheid van lesbijwoning in een andere school om samen taalheldklassen te organiseren, dan communiceert de school dit aan de ouders van de leerlingen en verduidelijkt ze hen ook hoe de praktische organisatie, onder andere van het vervoer, zal worden geregeld.

Op advies van de Raad van State werd het artikel legistiek aangepast.

Artikel 6

Dit artikel heft de bepaling op waarmee de jaarlijkse toelage voor anderstalige nieuwkomers wordt toegekend. Het gaat momenteel om een toelage van 12,5 euro per anderstalige nieuwkomer per maand dat de leerling is ingeschreven.

Artikel 7

De bepaling met betrekking tot het extra werkingsbudget voor een offensief Nederlands in het basisonderwijs wordt opgeheven.

Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2027.

Artikel 8

Er wordt een nieuw punt toegevoegd met betrekking tot het extra werkingsbudget voor remediering Nederlands in het gewoon basisonderwijs.

Artikel 9 en 18

Er wordt werkingsbudget toegekend aan de scholen. Dit gebeurt enerzijds op basis van de kleuters en leerlingen jonger dan zeven jaar die voldoen aan een van de volgende indicatoren: de indicator thuistaal niet de onderwijstaal, schooltoeslag en opleidingsniveau van de moeder en anderzijds op basis van de leerlingen ouder dan zeven jaar die voldoen aan een van deze drie indicatoren.

Voor het werkingsbudget voor leerlingen jonger dan zeven jaar wordt er gewerkt met enerzijds een gesloten enveloppe en anderzijds een vastgesteld bedrag per leerling die voldoet aan een van de bovenstaande indicatoren. Voor het werkingsbudget voor leerlingen ouder dan zeven jaar wordt er gewerkt met een gesloten enveloppe die op basis van de bovenstaande indicatoren verdeeld wordt over de scholen.

De middelen worden over de drie indicatoren verdeeld op basis van de verhouding in de SES-lestijden (sociaal-economische status) van de drie respectievelijke kenmerken in het schooljaar 2024-2025.

Het werkingsbudget gegenereerd door de kleuters en de leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar worden uitsluitend aangewend om de leerlingen individueel of in kleine groepen te remediëren. Deze remediëring vindt plaats tijdens de schooltijd. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis die nodig is voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook worden aangewend voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar. Hiermee wordt de mogelijkheid voorzien om ook rekening te houden met de noden van zittenblijvers.

Het werkingsbudget gegenereerd door leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar wordt uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlandse taalverwerving die nodig is voor het behalen van de minimumdoelen. De organisatie van deze uren remediëring behoort tot de autonomie van de individuele scholen. De uren remediëring kunnen ook worden aangewend voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen. Deelname aan de remediëring, ook als deze buiten de reguliere schooltijd valt, moet sterk worden aangemoedigd gezien het belang van een goede kennis van de onderwijstaal.

Met het werkingsbudget kan personeel worden aangesteld. De middelen worden dan ook geïndexeerd aan 100 procent loonaandeel. De nodige verwijzingen worden toegevoegd in de artikelen rond de aanstelling van personeel op het werkingsbudget, zodat deze middelen voor personeel aangewend kunnen worden.

De werkingsmiddelen kunnen zoals gebruikelijk worden aangewend voor personeel op de werkingsmiddelen, maar ze kunnen niet worden omgezet in lestijden.

De Vlor stelt dat de middelen als lestijden toegekend zouden moeten worden. De toekenning via de werkingsmiddelen geeft echter meer autonomie aan de scholen om het personeel te vinden en biedt ook meer mogelijkheden om, waar decretaal mogelijk, remediëring buiten de reguliere schooltijd te voorzien.

De Vlor pleit ervoor om de remediëring enkel binnen de schooltijd te voorzien. Het decreet voorziet, enkel voor de remediëring buiten de taalheldklas, meer mogelijkheden, ook buiten de schooltijd. De organisatie van de remediëring buiten de taalheldklassen behoort echter tot de autonomie van schoolbesturen die daarbij rekening kunnen houden met de context van hun scholen. Het is geen verplichting, de keuze wordt aan het schoolbestuur gelaten.

De Vlor vraagt ook naar een onderbouwing om de middelen te verdelen op basis van de gehanteerde leerlingenkenmerken. De reden hiervoor is dat er vastgesteld wordt op basis van de KOALA-screening dat leerlingen die aantikken op deze leerlinkenmerken vaak rood of oranje scoren en dus nood hebben aan extra taalondersteuning.

De Vlor wijst op een risico dat de middelen te breed over de leerlingenpopulatie verdeeld worden. Dit is niet het geval. Het decreet voorziet dat de middelen specifiek bedoeld zijn voor de betrokken doelgroep. Het zijn dus gekleurde middelen.

Op advies van de Raad van State werd artikel 9 legistiek aangepast.

Artikel 10

De scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de aanvullende lestijden voor de taalheldklassen.

Artikel 11

Dit artikel vervangt in de opsomming van de diverse categorieën aanvullende lestijden de lestijden voor anderstalige en gewezen anderstalige nieuwkomers door de lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

Artikel 12

De aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers worden niet meer toegekend. In de plaats daarvan komen de aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs. De toekenning hiervan is bij decreet geregeld, er is dus geen delegatie meer nodig naar de Vlaamse Regering.

Artikel 13

Er wordt een sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs ingevoegd.

Artikel 14

Scholen en scholengemeenschappen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige nieuwkomer die nieuw instroomt in het Vlaams onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen met onvoldoende basiskennis Nederlands om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking op voorwaarde dat in de motivering rekening wordt gehouden met andere genomen remediërende taalmaatregelen.

In individuele situaties kan de klassenraad beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen. Wanneer de klassenraad van oordeel is dat de leerling het Nederlands voldoende beheerst om met goed gevolg de lessen in het regulier basisonderwijs te volgen, is het immers niet aangewezen dat de leerling de taalheldklas volgt.

De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal deze onderwijstaal te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Het opzet van de taalheldklas is dat deze integratie zo snel mogelijk gebeurt. De klassenraad bepaalt wanneer deze integratie plaatsvindt en kan dit proces ook geleidelijk laten verlopen.

In beginsel is de taalheldklas een apart onderwijsaanbod. Wanneer er te weinig leerlingen zijn, om een dergelijk voltijds traject te voorzien, kan de school of de scholengemeenschap ook op geïntegreerde werkwijze de doelstellingen van de taalheldklas proberen te bereiken.

In de taalheldklassen streven scholen de minimumdoelen uit het basisonderwijs na. Scholen kunnen hierbij focussen op die minimumdoelen die essentieel zijn voor een vlotte aansluiting van de leerlingen bij de lessen in het reguliere basisonderwijs. De minimumdoelen zijn hierbij na te streven op populatieniveau.

De taalheldklassen hebben, vanuit het standpunt van de leerling bekeken, in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter. De taalheldklas is verlengbaar door de klassenraad tot maximaal twee schooljaren. De klassenraad kan de taalheldklas met nog een schooljaar verlengen als de leerling is ingestroomd in de taalheldklas op of na de eerste schooldag van mei.

Er wordt gekozen voor het model van de taalheldklassen omdat onderzoek aantoonde dat taalonderwijs voor leerlingen die de onderwijstaal onvoldoende beheersen het best expliciet en op regelmatige basis wordt georganiseerd. Louter onderdompeling in het Nederlandstalige onderwijs zonder bijkomende instructie is niet voldoende (Saunders, Goldenberg & Marceletti, 2013). Het Nederlandse NKO (Nationaal Kennisinstituut Onderwijs) bundelde recent onderzoek over leertijd-uitbreiding en bevestigt dat structurele programma's positieve effecten hebben op taalverwerving. Belangrijke succesfactoren zijn onder andere: kleine groepen, gekwalificeerde begeleiders en een intensieve en langdurige aanpak.

Er is voldoende wetenschappelijke onderbouwing om te stellen dat structureel ingebouwde extra taallessen voor leerlingen met een taalachterstand de aangewezen manier zijn om die achterstand weg te werken. Een belangrijke voorwaarde is wel dat deze taallessen zinvol en effectief worden ingevuld. Dit komt onder andere naar voren in het onderzoek naar taalintegratietrajecten (Geudens e.a., 2021). Zij beschrijven de principes van effectieve taaltrajecten voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. De praktijkgids die zij opstelden biedt bovendien een bruikbare basis voor de ondersteuning en professionalisering van de leerkrachten die deze taallessen zullen geven (Geudens, A., Schraeyen, K., Taelman, H., Trioen, M., Casteleyn, J., Simons, M., & Smits, T.F.H. (2021). 'Bouwstenen voor effectieve taaltrajecten. Praktijkgids voor taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs'. Universiteit Antwerpen; Saunders, W., Goldenberg, C., & Marcelletti, D. (2013). 'English language development: Guidelines for instruction'. American Educator, 37(2), 13).

Anderstalige nieuwkomers hebben in het begin nood aan een meer intensieve, een-op-eenbegeleiding, met aandacht voor directe instructie afgestemd op het taalniveau van de leerling (zie bijvoorbeeld Saunders, Goldenberg & Marcelletti (2013)), die geleidelijk aan kan overgaan op meer gespreide remediëringssessies. Deze intensieve begeleiding kan gebeuren in de kleinere, aparte taalheldklassen. Na de terugkeer naar de gewone klas kunnen deze leerlingen nog blijvend genieten van de bijkomende remediëring. Het is daarbij belangrijk dat de principes van effectieve taaltrajecten gevolgd worden.

Doorheen 'Ieder kind taalheld' wordt consecutief een wetenschappelijk gevalideerde kennisbasis opgebouwd die leerkrachten en toekomstige leerkrachten in staat stelt om te oordelen welke leerlingen nood hebben aan het luik van de meer intensieve ondersteuning.

Samengevat: kwaliteitsvolle instructie, intensieve talige interactie en evidence-informed leermaterialen zijn cruciaal. Met de implementatie van de taalheldklassen en de ondersteuning die wordt geboden door onder andere Leerpunt, Taalunie, het Vlaams Talenplatform en de pedagogische begeleidingsdiensten kunnen leraren en klassenraden aan de slag.

De Vlor heeft vragen bij de duurtijd van de taalheldklassen. De raad wil dat die zo kort als mogelijk duren en in nauwe verbinding met de reguliere klas. In de regelgeving staat expliciet opgenomen "De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal die onderwijstaal te laten verwerven in functie van een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Dat is in beginsel een voltijds traject." Het pleidooi van de raad wordt gevat door de decretale bepalingen.

Bij de doorlichtingen in basisscholen tijdens het schooljaar 2026-2027 zal de onderwijsinspectie in haar beoordeling van de onderwijskwaliteit en de kwaliteitsontwikkeling op de scholen nog geen rekening houden met de regelgeving op de taalheldklassen.

Op advies van de Raad van State werd artikel 14 legistiek aangepast. Er wordt ook geen gebruikgemaakt van het begrip 'leerjaar'. Veel scholen schrijven leerlingen in per leerjaar en registreren deze inschrijving zo in de databanken van het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). Sommige scholen kiezen er echter voor om op basis van hun pedagogisch project niet te registreren per leerjaar. Het artikel wordt aangepast zodat de formulering overeenkomt met deze praktijk.

De Raad van State adviseert om dit artikel op te nemen in hoofdstuk III, IV of V van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997. Omwille van de interne coherentie van de regelgeving rond taalheldklassen worden alle elementen in 'sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon

basisonderwijs' opgenomen. In die sectie worden de bepalingen met betrekking tot de berekening van de lestijden, de aanwending ervan en de organisatie van de taalheldklassen opgenomen. Er wordt om die reden niet ingegaan op de opmerkingen van de Raad van State.

De Raad van State stelt dat het organiseren van aparte klassen voor anderstalige kinderen een verschil in behandeling inhoudt dat te verantwoorden kan zijn in zoverre er rekening wordt gehouden met de criteria die worden uitgezet in het arrest-Orsus van 16 maart 2010 van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: EHRM). In het arrest-Orsus schuift het EHRM een aantal criteria en waarborgen naar voren waaraan een aparte klas moet voldoen om in overeenstemming te zijn met het gelijkheidsbeginsel in samenhang gelezen met het recht op onderwijs.

Zoals de Raad van State terecht stelt, moet het arrest-Orsus gezien worden in het kader van de bijzonder kwetsbare situatie van de Romakinderen. Het arrest heeft immers betrekking op het creëren van aparte klassen voor Romakinderen met het oog op een snelle verwerving van de taal. Het EHRM heeft reeds een zeer uitgebreid contentieux met betrekking tot discriminatie van Romakinderen in het onderwijs en stelt zich hierover zeer streng op. Die context speelde uiteraard een belangrijke rol in het arrest.

In de zaak-Orsus waren er onvoldoende waarborgen voor de Romakinderen met het oog op een doorstroom naar de gemengde klassen, waardoor Romakinderen zelfs heel hun lager onderwijs in zo'n aparte klas konden doorbrengen. De Raad van State wijst op de volgende criteria die het EHRM gebuikte:

- het gebrek aan een specifieke en adequate test om de taalachterstand te meten;
- het gebrek aan een duidelijk en specifiek aangepast onderwijsprogramma in de betrokken klassen;
- het gebrek aan transparante opvolging van de taalkundige vooruitgang en het gebrek aan een procedure voor de re-integratie in gemengde klasgroepen;
- het gebrek aan vrije instemming door de ouders.

De Raad van State past de criteria toe op de taalheldklassen, maar stelt terecht dat de taalheldklassen zoals voorzien in het huidige decreet niet leiden tot discriminatie op etnische gronden van een welbepaalde kwetsbare minderheid.

De Raad van State stelt wel dat het EHRM uitdrukkelijk op de appreciatiemarge van de overheid heeft gewezen, in het bijzonder wat de omschrijving van het studieprogramma betreft, en op het feit dat dergelijke maatregelen een afweging vereisen van alle belangen die in het geding zijn. Volgens de Raad van State kunnen de actieve onderwijsvrijheid en de autonomie van de klassenraad zo'n belangen zijn.

Gezien de veelheid van belangen en de noodzaak aan een evenwicht tussen de verschillende belangen beveelt de Raad van State een nieuw onderzoek aan en de neerslag van de concrete afweging van die belangen op te nemen in de memorie van toelichting.

Hieronder wordt verder ingegaan op de belangen van de verschillende betrokkenen. In de eerste plaats zal hier het belang van het kind primeren. Zoals het EHRM aangeeft, is het een legitieme doelstelling om een onderwijssysteem aan te passen aan de specifieke noden van de kinderen. In die zin beogen de taalheldklassen een zo snel mogelijke remediëring van de taalachterstand van de betrokken leerlingen. Zoals immers aangetoond in de conceptnota 'Ieder kind taalheld', volstaat de huidige manier van werken niet om tegemoet te komen aan de noden van deze leerlingen.

Daarbij worden verschillende waarborgen ingebouwd. De Raad van State wijst erop dat het EHRM in het arrest-Orsus wijst op het ontbreken van een specifieke en adequate test om de taalachterstand te meten. Het EHRM stelt in dat arrest

echter eveneens dat "La Cour note tout d'abord que le placement dans des classes séparées des enfants n'ayant pas une maîtrise suffisante de la langue croate ne se fondait sur aucune base légale spécifique et claire." Verder gaat het EHRM in op het testen van leerlingen omdat de Kroatische overheid wel testen gebruikte maar "En l'espèce, les requérants n'ont pas passé de tests portant spécifiquement sur leur connaissance de la langue croate." Ook wijst het EHRM erop dat in sommige gevallen Romaleerlingen eerst les volgden in gemengde klassen. Daarbij stelt het EHRM het volgende: "est tout aussi peu probable qu'il ait fallu deux ans à leurs professeurs respectifs pour constater que ces élèves avaient une maîtrise insuffisante de la langue."

Het EHRM houdt dus met de volledige context rekening en niet alleen met de specifieke test. Bovendien heeft het EHRM in andere zaken uitdrukkelijk gesteld dat het recht op toegang "by its very nature calls for regulation by the State" (EHRM 23 juli 1968, nr. 1474/62, 1677/62, 1691/62, 1769/63, 1994/63 en 2126/64 (Belgische taalzaak), p. 28, §5; EHRM, 10 november 2005, Leyla Şahin t. Turkije, §154; EHRM 11 januari 2011, nr. 40385/06, Ali t. Verenigd Koninkrijk §51).

In het kader van de taalheldklas is er een veel scherpere afbakening van wie toegelaten wordt tot de taalheldklassen. Zo wordt de categorie van anderstalige nieuwkomers duidelijk afgebakend. Ook leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben, komen in aanmerking. Hierbij wordt door de klassenraad rekening gehouden met andere genomen remediërende taalmaatregelen die ontoereikend zijn gebleken. In casu wordt er dus uitgegaan van het vertrouwen in de deskundigheid van de klassenraad. De scholen stemmen vooraf met de ouders van de betrokken leerlingen de organisatie en de inhoud van de taalheldklas af. Ouders worden eveneens op geregelde tijdstippen op de hoogte gehouden van de evolutie van hun kind en de prognose met betrekking tot integratie in de gewone klassen.

Wat betreft de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten en de intensieve onderwijsactiviteiten die in de taalheldklas zullen plaatsvinden, wordt rekening gehouden met de vrijheid van onderwijs. Als overheid is het immers niet mogelijk om in detail de pedagogische methode te bepalen. Zoals de Raad van State in voetnoot nummer 9 van het advies terecht stelt, zorgt de nodige autonomie van de onderwijsverstrekkers bij de invulling van de onderwijsactiviteiten, het beoordelen of er voldoende leerlingen zijn voor de taalheldklas, de eventuele organisatie van het volwaardig alternatief en in het bijzonder het beoordelen van het ogenblik en de wijze van integratie in het reguliere onderwijs en de duur van de taalheldklas (één schooljaar of korter) ervoor dat er geen onevenredige inperking is van de onderwijsvrijheid.

Er zijn bovendien een aantal waarborgen ingebouwd. Zo geldt er wel degelijk een verplichting om in de taalheldklas intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling de onderwijstaal te laten verwerven door onderdompeling in die taal, aan te bieden. De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1. Dit zijn de algemene doelen die gelden in het basisonderwijs. De onderwijsdoelen in de taalheldklas gelden als na te streven minimumdoelen. Ook duurt een taalheldklas slechts één jaar of korter. De klassenraad kan de taalheldklas maximaal tot twee schooljaren verlengen. In de zaak-Orsus waar de Raad van State naar verwijst daarentegen, spendeerden sommige van de kinderen tot 8 jaar in de aparte klassen.

In het kader van het breder plan 'Ieder kind taalheld' worden er verschillende maatregelen genomen om scholen te ondersteunen. Zo moeten scholen een taal-expert aanstellen. Deze taalexperten krijgen ook een brede vorming. Daarnaast ontwikkelt de Taalunie een wetenschappelijk onderbouwd raamwerk Nederlands, voor de opvolging van leerlingen. Verder wordt er een keurmerk ontwikkeld voor lesmateriaal, zijn er de zomerscholen enzovoort.

Daarnaast moet deze specifieke regelgeving ook in zijn breder geheel worden bekeken. Zo ziet de Vlaamse onderwijsinspectie in het kader van zijn doorlichtingen onder meer toe op het talenbeleid en het beleid inzake gelijke onderwijskansen (artikel 38, §3, tweede lid, 1° en 3°, van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs). De onderwijsinspectie kan in dat kader bij een ongunstig advies met opschorting de school verplichten om zich extern te laten begeleiden.

Als laatste stelt de Raad van State dat er niet gewaarborgd wordt dat ouders worden betrokken bij de beslissing tot het toeleiden naar een taalheldklas. Eerst en vooral zijn er een aantal algemene waarborgen ingebouwd rond participatie van ouders. Bovendien kan volgens het Grondwettelijk Hof het recht op onderwijs van het kind “de keuzevrijheid van de ouders en de vrijheid van de leerkrachten op het vlak van het onderwijs dat zij wensen te verstrekken aan het aan de leerplicht onderworpen kind, beperken”. Het Hof wijst in zijn arresten over huisonderwijs ook uitdrukkelijk op de volgende rechtspraak van het EHRM:

“Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens is aldus van oordeel dat, wanneer de rechten van de ouders, in plaats van het recht van het kind op onderwijs te versterken, met dat recht in conflict komen, de belangen van het kind primeren (zie EHRM, beslissing, 30 november 2004, Bulski t. Polen; zie ook EHRM, beslissing, 5 februari 1990, Graeme t. Verenigd Koninkrijk; beslissing, 30 juni 1993, B.N. en S.N. t. Zweden; beslissing, 11 september 2006, Fritz Konrad en anderen t. Duitsland; beslissing, 13 september 2011, Willi, Anna en David Dojan en anderen t. Duitsland).”

De taalheldklassen vormen een instrument om het recht op onderwijs van het kind te waarborgen en de beheersing van het Nederlands te versterken, als noodzakelijke voorwaarde voor volwaardige onderwijskansen. De betrokkenheid van ouders bij beslissingen die hun kind aanbelangen, is verankerd binnen het bestaande regelgevende kader. Op individueel niveau gebeurt dit via de gebruikelijke communicatie- en overlegmomenten tussen school en ouders, zoals voorzien in het schoolreglement, met inbegrip van de engagementsverklaring en het oudercontact, en in het kader van de leerlingenbegeleiding. Daarnaast is de participatie van ouders structureel verzekerd via het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad, onder meer via de ouderraad en de schoolraad, die betrokken worden bij het schoolbeleid en beslissingen die ouders aanbelangen.

Er wordt verwacht van scholen dat ze ouders nauw betrekken bij de organisatie van de taalheldklassen. Zeker als leerlingen worden toegelaten tot de taalheldklas op basis van een beslissing van de klassenraad of als het verblijf in de taalheldklas verlengd wordt op basis van een beslissing van de klassenraad is het cruciaal dat ouders nauw betrokken worden en begrijpen wat het belang is van de taalheldklas in het kader van de gelijke onderwijskansen. Er wordt dan ook van scholen verwacht dat ze de organisatie en de inhoud van de taalheldklassen vooraf afstemmen met ouders en zo de betrokkenheid van de ouders bij de taalheldklas versterken.

De conclusie is dus dat met deze regeling een belangenafweging werd doorgevoerd tussen het recht op onderwijs van de leerling dat vereist dat er bepaalde waarborgen worden ingebouwd, de actieve onderwijsvrijheid en de autonomie van de klassenraad en de rechten van ouders.

Het recht op onderwijs van de leerling wordt versterkt door deze maatregel. Kinderen krijgen de ondersteuning die ze nodig hebben, en tegelijkertijd worden er een aantal waarborgen ingebouwd die ervoor zorgen dat kinderen niet langer dan nodig in de taalheldklas verblijven en dat de kwaliteit van de onderwijsactiviteiten aansluit bij wat de leerlingen nodig hebben voor een snelle taalverwerving. Het gaat met name over een maximumtermijn; de mogelijkheid van de klassenraad

om het traject vroeger te beëindigen, de verschillende maatregelen rond het versterken van expertise op het vlak van taal en de controle op de kwaliteit door de onderwijsinspectie.

Voor ouders gelden de normale participatieregels. In dit geval is er in lijn met de rechtspraak van het EHRM voor gekozen om voorrang te geven aan het recht op onderwijs van de leerling.

Artikel 15

De scholengemeenschap ontvangt jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen. Deze lestijden kunnen uitsluitend hiertoe worden aangewend.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de scholengemeenschap recht heeft, wordt berekend op basis van de volgende twee groepen van leerlingen. De eerste groep zijn leerlingen die aan de volgende cumulatieve kenmerken beantwoorden:

- a) leerlingen gewoon lager onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling heeft als thuistaal niet de onderwijstaal;
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

De tweede groep zijn leerlingen die aan de volgende cumulatieve kenmerken beantwoorden:

- a) leerlingen gewoon lager onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling heeft als thuistaal niet de onderwijstaal;
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het schooljaar voorafgaand aan het voorafgaande schooljaar.

De eerste groep telt aan 1,2 en de tweede aan 0,4. Deze aanvullende lestijden worden berekend op basis van het aantal in aanmerking komende leerlingen in de school op de eerste lesdag van oktober.

Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen op een gelijkaardige manier jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

De lestijden voor anderstalige nieuwkomers die het voorgaande schooljaar niet in het Vlaamse onderwijs ingeschreven waren (de groep die aan 1,2 telt) worden herrekend bij een stijging of daling van 4 ten opzichte van het leerlingenaantal op 1 oktober. Het herberekeningsmechanisme volgt op die manier dezelfde systematiek als de herberekening voor de specifieke omkadering voor het onthaalonderwijs in het secundair onderwijs.

De aanvullende lestijden kunnen enkel worden aangewend voor de organisatie van taalheldklassen.

Naast de bovenstaande lestijden ontvangen de scholengemeenschappen en de scholen buiten een scholengemeenschap een vastgesteld pakket aanvullende lestijden. Er worden 8849 lestijden verdeeld en deze lestijden worden niet herberekend. Scholen ontvangen lestijden pro rata hun aandeel in het aantal leerlingen dat op de eerste lesdag van februari van het voorgaande schooljaar voldoet aan de volgende cumulatieve voorwaarden:

- a) leerlingen gewoon lager onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling heeft als thuistaal niet de onderwijstaal;

- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het schooljaar voorafgaand aan het voorafgaande schooljaar.

Op advies van de Raad van State werd artikel 15 legistiek aangepast.

Artikel 16

Scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de lestijden voor en de organisatie van de taalheldklassen in een of meerdere scholen van de scholengemeenschap.

Scholen van de scholengemeenschap kunnen de taalheldklas gezamenlijk organiseren. In dat geval zijn de bepalingen van lesbijwoning in een andere school van toepassing. Er moet wederzijdse samenwerking zijn tussen de school van inschrijving en de school binnen de scholengemeenschap die de taalheldklas aan de leerling verstrekt. Dat houdt onder andere in: het organiseren van het vervoer van de ingeschreven leerling naar de school waar de taalheldklas wordt georganiseerd, de communicatie tussen de school van inschrijving en de school waar de taalheldklas wordt georganiseerd, en het opvolgen van de leerling die de taalheldklas volgt door de school waar de leerling is ingeschreven. Na de taalheldklas integreert de leerling zich in de school van inschrijving waar de leerlingen de reguliere onderwijsactiviteiten volgen.

Wanneer scholen binnen een scholengemeenschap gezamenlijk taalheldklassen organiseren, moet dit altijd op een redelijke afstand gebeuren van de school waarin de leerling is ingeschreven. Ook moet er steeds rekening worden gehouden met de vrije keuze van ouders. Het kan dus niet aan een ouder worden opgelegd dat het kind voor de taalheldklas de lessen moet bijwonen in een school die behoort tot een ander onderwijsnet zonder hun voorafgaandelijke toestemming.

Het schoolbestuur of de schoolbesturen, naargelang van het geval, van de betrokken scholengemeenschap duiden één school van de scholengemeenschap aan die als contactschool voor het onthaalonderwijs fungeert ten aanzien van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

Scholen die gelegen zijn buiten het werkingsgebied van een LOP kunnen zich laten ondersteunen door een LOP van hun keuze.

Artikel 17

Het artikel legt de scholen van het gewoon basisonderwijs op een versterkt taalbeleid te voeren waarbinnen gewerkt wordt aan de versterking van het Nederlands. Daartoe wordt minstens één taalexpert per school aangeduid. De taalexpert kan in die rol het schoolteam helpen om zelf zo snel mogelijk de implementatie van de minimumdoelen, in het bijzonder voor Nederlands, in eigen handen te nemen en in de klaspraktijk te implementeren, rekening houdend met de schoolcontext. De taalexpert ondersteunt en begeleidt bijvoorbeeld in het bijzonder de personeelsleden die aangesteld zijn voor de taalremediëring en voor de taalheldklassen.

De inspectie zal binnen de doorlichtingen controle uitoefenen op deze verplichtingen.

De Raad van State vraagt een specificering van de memorie met betrekking tot de taalexperten: naast de kerntaken kent de regelgeving ook allerlei instellingsgebonden taken. Daarvoor wordt geen aparte omkadering toegekend, het is in principe een onderdeel van de totale opdracht van de personeelsleden. Op lokaal niveau moet er een lijst met instellingsgebonden taken worden vastgelegd en moet die lijst, samen met de evenredige verdeling ervan over alle personeelsleden, aan alle personeelsleden worden bezorgd. De rol van taalexpert valt hier, net als tal van

andere bestaande aspecten, ook onder. Scholen hebben bovendien de vrijheid om al dan niet een aantal lestijden uit te trekken voor bijzondere pedagogische taken (BPT). Zij beslissen volledig autonoom of, en zo ja voor welke taken ze hiervoor omkadering aanwenden. Ze hebben dus ook voor de rol van taalexpert de vrijheid om al dan niet lestijden aan te wenden.

Artikel 19

De Raad van State adviseert om artikel 154 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 met ingang van 1 januari 2027 aan te passen, zodat de verwijzing naar artikel 87quinquies (taaloffensief) opgeheven wordt. Dit gebeurt in dit artikel.

Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2027.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Artikel 20

De wijziging aan de nascholingsmiddelen voor de instellingen van het basis- en secundair onderwijs gaat in vanaf 1 januari 2027. Het artikel verwijdert daarom de jaartallen 2023 en 2024, geeft aan dat de vermelde bedragen per begrotingsjaar worden toegekend en dat de bedragen gelden vanaf 1 januari 2027. Dat laatste heeft als gevolg dat ook de bedragen voor de instellingen van de overige onderwijsniveaus aangepast moeten worden. Immers, de bedragen zoals nu vermeld, waren onderhevig aan indexaanpassingen.

De aangepaste bedragen zijn telkens de bedragen zoals voorzien bij begrotingsopmaak 2026. Het programmadecreet van 20 december 2024 bij de begroting van 2025 verrekent geen indexaanpassing in de begrotingsjaren 2026 en 2027 (zie artikel 55, §1). Het artikel geeft daarom aan dat de bedragen vanaf begrotingsjaar 2028 worden aangepast aan de evolutie van de gezondheidsindex. Specifiek voor de instellingen van het basis- en secundair onderwijs voorziet het artikel een verhoging met de middelen van het extra werkingsbudget voor een offensief Nederlands. Die middelen worden jaarlijks geïndexeerd: het bedrag zoals voorzien bij begrotingsopmaak 2026 is 21.050.000 euro, waarvan 13.103.000 euro voor het basisonderwijs en 7.947.000 euro voor het secundair onderwijs. De nascholingsmiddelen voor deze onderwijsniveaus nemen daardoor sterk toe.

De onderstaande tabel geeft de herkomst van alle gewijzigde bedragen weer.

	Nascholingsmiddelen decreet kwaliteit vóór verhoging		Middelen Taaloffensief	Nascholingsmiddelen decreet kwaliteit na verhoging
	Bedrag BA 2025 in euro	Bedrag BO 2026 in euro	Bedrag BO 2026 in euro	Bedrag begroting 2027 in euro
BaO	8.020.000	8.008.000	13.103.000	21.111.000
SO	9.525.000	9.511.000	7.947.000	17.458.000
VWO (excl. BE)	358.000	358.000	0	358.000
DKO	257.000	256.000	0	256.000
CLB	180.000	180.000	0	180.000
BE	79.000	79.000	0	79.000
LSC	169.000	169.000	0	169.000

Omdat de afwijking tussen begrotingsjaar 2023 en begrotingsjaar 2024 in het basis- en secundair onderwijs intussen in het verleden ligt, wordt die nu geschrapt bij beide onderwijsniveaus.

Paragraaf 4 is gedateerd en mag worden opgeheven.

Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2027.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 21

De bepaling met betrekking tot het extra werkingsbudget voor een offensief Nederlands in het secundair onderwijs wordt opgeheven.

Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2027.

Artikel 22

De uren-leraar voor extra uren Nederlands bij de overgang naar het secundair onderwijs worden toegekend aan de scholen voor gewoon secundair onderwijs.

Dit gebeurt op basis van de leerlingen die aan een van de volgende indicatoren voldoen: de indicator thuistaal niet de onderwijstaal, schooltoeslag en opleidingsniveau van de moeder. Er wordt gewerkt met een gesloten enveloppe aan uren-leraar die op basis van de bovenstaande indicatoren verdeeld worden. De uren-leraar worden over de drie indicatoren verdeeld op basis van een gelijke verhouding (33,3 procent).

Deze uren-leraar worden uitsluitend aangewend om extra uren Nederlands per week te voorzien voor leerlingen die van de klassenraad van het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of door de klassenraad van het secundair onderwijs extra uren Nederlands opgelegd kregen. De secundaire school organiseert deze uren verplicht bovenop het curriculum.

Artikel 23

De Raad van State adviseert om artikel 251 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 met ingang van 1 januari 2027 aan te passen, zodat de verwijzing naar artikel 48/2 (taaloffensief) opgeheven wordt. Dit gebeurt in dit artikel.

Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2027.

Artikel 24

De definitie van anderstalige nieuwkomers in het kader van de LOP-werking wordt gealigneerd op de nieuwe definitie van anderstalige nieuwkomers in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997. Voor het secundair onderwijs blijft de huidige definitie behouden. Dit betekent dat de opdrachten van het LOP van toepassing worden op de nieuwe definitie van anderstalige nieuwkomers voor het basisonderwijs.

Artikel 25

Binnen het LOP moeten ook afspraken worden gemaakt over de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas en de

opvolging van anderstalige nieuwkomers bij hun doorstroom naar het regulier aanbod in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs.

Hoofdstuk 5. Slotbepalingen

Artikel 26

Dit artikel geeft aan wanneer de artikelen in werking treden of uitwerking hebben. Waar nodig wordt dit verder toegelicht in de artikelsgewijze toelichting bij het specifieke artikel (zie supra).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

VOORONTWERP VAN DECREET
van 5 december 2025

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 2. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt punt 4° quater vervangen door wat volgt:

“4° quater anderstalige nieuwkomer: een regelmatige leerling die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- a) de leerling is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar of het daaraan voorafgaande schooljaar;
- d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen.”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt het opschrift van afdeling 3bis vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3bis. – Screening niveau onderwijstaal en getalbegrip, taaltraject en taalbad”.

Art. 4. In artikel 11quater, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2020, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het schooljaar 2027-2028 voert de school voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake onderwijstaal en getalbegrip is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden.”;

2° In paragraaf 2 wordt de zinsnede “artikel 3, 4°quater.” vervangen door de zinsnede “artikel 3, 4°quater, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie.”.

Art. 5. In artikel 20/1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juni 2025 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“§1/1. In afwijking van paragraaf 1 is voor het volgen van de taalheldklassen, vermeld in artikel 139vicies semel, §2, voltijdse lesbijwoning in een andere school mogelijk.”.

Art. 6. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 13 juli 2001, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 7. Artikel 87quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 8. In hoofdstuk VII, afdeling 2, onderafdeling D, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt een rubriek 9°, dat bestaat uit artikel 87septies, ingevoegd dat luidt als volgt:

“9° Extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan rubriek 9°, toegevoegd bij artikel 8, een artikel 87septies toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 87septies §1. Vanaf het begrotingsjaar 20TT, startende in 2027, wordt er jaarlijks een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 20TT-1-20TT, startende in 2026-2027, met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs. De middelen kunnen ook het daaropvolgende schooljaar voor deze doelstelling gebruikt worden.

§2. Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F waarbij:

1° A = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal A1.

Waarbij A1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt TNN = 11.053.078 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

2° B = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal B1.

Waarbij B1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 7.444.425 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

3° C = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal C1.

Waarbij C1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 6.737.835 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het

leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

4° D = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal D1.

Waarbij D1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt TNN = 6.193.097 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

5° E = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal E1.

Waarbij E1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 4.171.150 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

6° F = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal F1.

Waarbij F1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 3.775.244 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.”.

§3. De bedragen gegenereerd door punt 1°, 2° en 3° van paragraaf 2 worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door punt 4°, 5° en 6° van paragraaf 2 worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

§4. De bedragen, vermeld in paragraaf 2, worden vanaf het begrotingsjaar 2028 geïndexeerd volgens artikel 79, §3, derde lid, 2°, van dit decreet.

De bedragen worden elk schooljaar in minstens twee schijven uitbetaald waarbij vóór 1 februari de som van de uitbetaalde schijven minstens 50 % van de bedragen van het betrokken schooljaar vertegenwoordigt en het saldo vóór 1 juli betaald wordt.

§5. Voor het begrotingsjaar 2026, wordt er een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 2026-2027 met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs.

Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F waarbij:

1° A = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal A1.

Waarbij A1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt TNN = 3.684.359 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

2° B = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal B1.

Waarbij B1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 2.481.475 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

3° C = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal C1.

Waarbij C1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 2.245.945 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

4° D = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal D1.

Waarbij D1 = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt $TNN = 2.064.366$ euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

5° E = de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal E1.

Waarbij E1 = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt OPL = 1.390.383 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

6° F= de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs van de scholengemeenschap afgeronde getal F1.

Waarbij F1 = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school.

Waarbij de coëfficiënt ST = 1.258.415 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar.

F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

Het bedrag wordt uitbetaald voor december 2026.

§6. De bedragen gegenereerd door punt 1°, 2° en 3° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door punt 4°, 5° en 6° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.”.

Art. 10. In artikel 138, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen wat volgt:

“3° aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs;”;

2° punt 3°bis wordt opgeheven.

Art. 11. In artikel 139 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 6 juli 2012 en 17 juni 2016, wordt de zinsnede “3°, 3°bis,” opgeheven.

Art. 12. Aan hoofdstuk IX, afdeling 2, onderafdeling B, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een sectie 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs”.

Art. 13. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan sectie 8, toegevoegd bij artikel 11, een artikel 139vicies semel toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies semel. §1. Scholen en scholengemeenschappen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige leerling die nieuw instroomt in ons Vlaams onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking.

In individuele situaties kan de klassenraad beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen als de klassenraad van oordeel is dat de kennis van het Nederlands voldoende is om met goed gevolg de lessen te volgen.

§2. De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal die onderwijstaal te laten verwerven in functie van een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Dat is in beginsel een voltijds traject. Als er te weinig leerlingen zijn om in een dergelijk voltijds traject te voorzien in de school of de scholengemeenschap, voorziet de school in een volwaardig alternatief dat

dezelfde resultaten bereikt. De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1. Die doelen zijn in de taalheldklas na te streven minimumdoelen.

§3. De klassenraad beslist wanneer de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten plaatsvindt en kan die integratie ook geleidelijk laten verlopen. De taalheldklassen hebben in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter. De taalheldklas is verlengbaar door de klassenraad tot maximaal twee schooljaren.

In afwijking van het eerste lid, kan de klassenraad de taalheldklas met nog een schooljaar verlengen als de leerling is ingestroomd in de taalheldklas op of na de eerste schooldag van mei.”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies bis. §1. De scholengemeenschap ontvangt jaarlijks aanvullende lestijden uitsluitend bestemd voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de scholengemeenschap voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

1° A = het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,5 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;

2° B = het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,68 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§2. Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de school voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij :

1° A = het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,5 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;

2° B = het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,68 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen, in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§3. Het aantal aanvullende lestijden waar scholengemeenschappen en scholen niet in een scholengemeenschap recht op hebben wordt jaarlijks verhoogd met X lestijden.

Waarbij X lestijden = A maal B;

Waarbij A = 4.970 lestijden gedeeld door de som van het totaal aantal regelmatige leerlingen, in alle scholen op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1;

Waarbij B = het totaal aantal regelmatige leerlingen, in de school of scholengemeenschap op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:

- a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§4. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 1, tweede lid, 1°, in de scholengemeenschap met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 1, tweede lid, 1°, op de teldag, vermeld in paragraaf 1, wordt het aantal lestijden waar de scholengemeenschap recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 1, op basis van het aantal in aanmerking komende leerlingen, vermeld in paragraaf 1, op het moment van de herberekening.

§5. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 2, tweede lid, 1°, in de school met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan de cumulatieve voorwaarden van paragraaf 2, tweede lid, 1°, op de teldag, vermeld in paragraaf 2, wordt het aantal lestijden waar de school recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 2, op basis van het aantal in aanmerking komende leerlingen vermeld in paragraaf 2, op het moment van de herberekening.

§ 6. De aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen na toepassing van paragraaf 1 tot en met paragraaf 5 worden als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139 vicies ter. §1. Scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen in één of meerdere scholen van de scholengemeenschap.

Scholen van de scholengemeenschap kunnen de taalheldklas gezamenlijk organiseren. In dat geval is artikel 20/1 van toepassing. Als scholen van de scholengemeenschap gezamenlijk taalheldklassen organiseren, gebeurt dit op redelijke afstand van de school waar de leerling ingeschreven is en wordt er rekening gehouden met de vrije keuze van de ouders.

Het schoolbestuur of de schoolbesturen, naargelang van het geval, van de betrokken scholengemeenschap duiden één school van de scholengemeenschap aan die als contactschool voor de taalheldklas fungeert ten aanzien van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Scholen buiten het werkingsgebied van een LOP kunnen zich tot een LOP naar keuze wenden voor ondersteuning bij het maken van afspraken over de gezamenlijke organisatie van taalheldklassen.

§3. Uit de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen volgens paragraaf 1 kunnen de volgende betrekkingen en opdrachten geput worden:

- 1° de eventuele onderwijsopdracht van de directeur en adjunct-directeur;
- 2° de betrekkingen in het ambt van onderwijzer.

§4. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalheldklas niet beschouwd als een herstructurering.”.

Art. 16. Aan artikel 153septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Elke school in het gewoon basisonderwijs voert, in samenhang met het zorgbeleid, vermeld in paragraaf 1, en met de haar toegekende omkadering, ook

een taalbeleid met bijzondere aandacht voor de versterking van het Nederlands, zowel op het vlak van taalverwerving als op het vlak van taalbeheersing.

Daartoe duidt iedere school een taalexpert aan. De taalexpert geeft concreet advies over taal- en leesbeleid, vakkennis en taaldidactiek aan het schoolteam.

In het professionaliseringsplan van de school, vermeld in artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gaat permanent aandacht naar de doorlopende professionalisering van de taalexpert.

De externe evaluatie op het talenbeleid van de school, met inbegrip van de aanduiding en de professionalisering van de taalexpert, gebeurt in het kader van de schooldoorlichting, vermeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.”.

Art. 17. In artikel 154 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, wordt de zinsnede “artikel 76” vervangen door de zinsnede “artikel 76 en 87septies;

2° in paragraaf 2, wordt de zinsnede “vermeld in artikel 76 of artikel 87quinquies,” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 76, artikel 87quinquies, of 87septies.”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Art. 18. In artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“§2. De volgende bedragen worden per begrotingsjaar en met ingang van begrotingsjaar 2027 toegekend:

1° voor het basisonderwijs: 21.175.000 euro;

2° voor het secundair onderwijs: 17.394.000 euro;

3° voor het volwassenenonderwijs, met uitzondering van de basiseducatie: 358.000 euro;

4° voor het deeltijds kunstonderwijs: 256.000 euro;

5° voor de CLB's: 180.000 euro;

6° voor de basiseducatie: 79.000 euro;

7° voor de leersteuncentra: 169.000 euro.”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het jaartal “2025” vervangen door het jaartal “2028”;

3° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 19. Artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 20. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt een artikel 210/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 210/1. §1. Uitsluitend met het oog op de extra wekelijkse uren taallessen Nederlands voor de leerlingen, vermeld in artikel 136/4, 1°, worden uren-leraar toegekend aan de scholen voor gewoon secundair onderwijs.

§2. Het aantal uren-leraar, vermeld in paragraaf 1, is het op school afgeronde aantal uren-leraar van de som van A, B en C, waarbij:

1° A = De coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt TNN = 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), op de teldag, vermeld in artikel 169.

2° B = De coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt OPL = 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), op de teldag, vermeld in artikel 169.

3° C = De coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169;

Waarbij de coëfficiënt ST = 879 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), op de teldag, vermeld in artikel 169.

2° Het aantal uren-leraar wordt per school als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier, wordt er afgerond naar het hogere geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lagere geheel getal.

§3. Deze uren-leraar worden aangewend om extra uren taallessen Nederlands per week te voorzien voor leerlingen die van de klassenraad van het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of door de

klassenraad van het secundair onderwijs extra uren Nederlands opgelegd gekregen hebben overeenkomstig artikel 136/4, 1°.”.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Art. 21. In artikel VIII.1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, gewijzigd bij het decreet van 4 februari 2022, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° anderstalige nieuwkomer: de leerling, vermeld in artikel 3, 4° quater, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, respectievelijk de leerling, vermeld in artikel 3, 2°/1, a) en c), van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;”.

Art. 22. In artikel VIII.5, eerste lid, van dezelfde codificatie, vervangen bij het decreet van 4 februari 2022 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas of het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en de opvolging van anderstalige nieuwkomers bij hun doorstroom naar het regulier aanbod in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs;”.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 23. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van artikel 7, 18 en 19 die in werking treden op 1 januari 2027;

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

DECREET TAALHELDEN

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, Wetstraat 34-36, 1040 Brussel

W www.serv.be – T +32 2 209 01 11 – E info@serv.be

Adviesvraag	Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.	
Adviesvrager	Zuhal Demir - Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk	
Ontvangst adviesvraag	8 december 2025	
Decretale opdracht	SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)	
Goedkeuring raad	22 december 2025	
Contactpersoon	Mieke Valcke	mvalcke@serv.be

Mevrouw Zuhel DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk
Seven
Koning Albert II-Laan 7
B-1210 Sint-Joost-ten-Node

Decreet Taalhelden

Mevrouw de minister,

De SERV heeft uw adviesvraag m.b.t. het decreet Taalhelden goed ontvangen.

De SERV heeft in verschillende adviezen reeds gewezen op het belang van een goede kennis van de Nederlandse taal als absolute basisvaardigheid voor een succesvolle schoolloopbaan en een goede start van de werkloopbaan (o.a. adviezen 'Iedereen geletterd, iedereen mee', 'Ambitie voor excellent praktijkgericht onderwijs in Vlaanderen').

De SERV ziet evenwel af van advisering over het decreet Taalhelden omwille van de beperkte directe sociaaleconomische inslag.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Stijn Gryp
voorzitter

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Maak ‘Ieder kind taalheld’ haalbaar op de klasvoer

Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van onderwijsdecreten in functie van taalmaatregelen uit de conceptnota ‘Ieder kind taalheld’

Vlaamse Onderwijsraad

Simon Bolivarlaan 17

BE-1000 Brussel

T +32 2 219 42 99

www.vlaamseonderwijsraad.be

info@vlor.be

● **Van en voor onderwijs**

Advies op vraag van Zuhail Demir, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk op 8 december 2025

Uitgebracht door de Algemene Raad op 15 januari 2026 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: Raad Basisonderwijs (17 december 2025) onder voorzitterschap van Anne Verhoeven, werkgroep Nederlands (7 januari 2026) onder voorzitterschap van Nancy Libert.

Dossierbeheerder: Katrien Persoons

Inhoud

1	Situering.....	49
2	Algemene waardering.....	50
3	Verdere verdieping van de probleemstelling.....	50
4	Ambitieuze set maatregelen met potentieel voor het onderwijsveld.....	51
4.1	Aandacht voor haalbare implementatie in een samenhangend beleid	51
4.2	Ruimte voor sterk schoolbeleid vanuit de kracht en eigenheid van het basisonderwijs	52
4.2.1	Koppeling van middelen en leeftijdsgrens verkleint handelingsruimte.....	52
4.2.2	Taalheldklassen: zo kort als mogelijk	53
4.2.3	Versterking van het taalbeleid	53
4.3	Onduidelijkheid over de middelen	54
4.4	Belang van organisatie binnen de reguliere lestijden	55
4.5	Maximaal effect op de klasvloer	55
4.6	Bezorgdheid bij de uitbreiding van KOALA	56
	Bronnen.....	57

1 Situering

De Vlaamse Regering hechtte op 5 december 2025 haar eerste principiële goedkeuring aan het voorontwerp van decreet tot wijziging van onderwijsdecreten in functie van taalmaatregelen uit de [conceptnota ‘Ieder kind taalheld’](#). Het voorontwerp wijzigt het decreet basisonderwijs, het kwaliteitsdecreet, de Codex Secundair Onderwijs en de ‘Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs’. Het geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord 2024-2025 en aan operationele doelstelling 1 van de beleids- en begrotingstoelichting, met name een sterke taalvaardigheid Nederlands bij alle leerlingen.

Het voorontwerp omvat volgende beleidsmaatregelen, zoals toegelicht in de memorie van toelichting:

- actualisering KOALA-screening;
- taalbeleid/taalexperten in het gewoon basisonderwijs;
- versterking van de nascholingsmiddelen van basis- en secundaire scholen;
- organisatie van taalheldklassen vanaf het tweede leerjaar voor leerlingen die het nodig hebben;
- organisatie van de voorinstructie voor leerlingen van de peuterklas tot en met het eerste leerjaar en extra remediëring voor leerlingen buiten de taalheldklassen van het tweede tot het zesde leerjaar;
- drie uur extra Nederlands voor leerlingen die bij de overgang naar het secundair onderwijs daartoe verplicht worden.

De maatregelen vertrekken vanuit het belang van het Nederlands en vanuit de vaststelling dat het taalniveau bij leerlingen in het Vlaamse onderwijs daalt. De memorie van toelichting wijst daarbij op de nood aan een structurele aanpak om te vermijden dat de sociale mobiliteit en onderwijskwaliteit verder onder druk komen. Het decreet moet in werking treden op 1 september 2026.

Eerdere adviezen Vlaamse Onderwijsraad

Met oog voor het strategische belang van het Nederlands in de beleidsnota Onderwijs bracht de Vlaamse Onderwijsraad in het voorjaar van 2025 op eigen initiatief twee adviezen uit: [Versterking van de klasvloer in het basisonderwijs met extra middelen voor Nederlands](#) en [Laat Nederlands verbinden en emanciperen](#). Met deze adviezen deelde de raad zijn visie en formuleerde hij aanbevelingen om bij te dragen aan de verdere beleidsvorming. Daarbij ging de raad ook in op de inzet van bijkomende middelen voor Nederlands, zoals voorzien in het centenboekje van de Vlaamse Regering voor de periode 2025-2029.¹ Daarnaast kan de Vlaamse Onderwijsraad voor de actualisering van de KOALA-screening voortbouwen op eerder advieswerk over dit instrument. Tot slot heeft de Vlaamse Onderwijsraad een breed gedragen visie op de eigenheid van het basisonderwijs en de fundamenteën van onderwijs aan kinderen tussen 2,5 en 8 jaar.

Deze eerdere adviezen vormen belangrijke toetsstenen voor het nieuwe decreet. Waar relevant, zullen we naar deze adviezen verwijzen.

¹ Het centenboekje van de Vlaamse Regering voorziet volgende extra middelen om het Nederlands te versterken in het basisonderwijs:

- vanaf september 2025: 13 miljoen euro voor het kleuteronderwijs en 20 miljoen euro voor het lager onderwijs;
- vanaf 2026 tot en met 2029: jaarlijks 40 miljoen euro voor het kleuteronderwijs en 60 miljoen euro voor het lager onderwijs.

[Vlaamse Regering \(2024\). Vlaamse begroting 2025-2029, p. 9.](#)

2 Algemene waardering

De taalontwikkeling Nederlands bevorderen is een *cruciale opdracht voor het onderwijs*. De Vlaamse Onderwijsraad ondersteunt daarom ten volle de keuze van de minister en de Vlaamse Regering om dit als beleidsprioriteit naar voor te schuiven en zo bij te dragen aan de kwaliteit van het onderwijs en gelijke onderwijskansen. *De raad waardeert dat hiervoor bijkomende middelen worden toegekend.*

Het voorontwerp van decreet richt zich in belangrijke mate op het kleuter- en lager onderwijs. Ook de raad vindt dat de bevordering van de taalontwikkeling Nederlands best zo vroeg mogelijk start.² De raad waardeert bovendien dat niet enkel gekeken wordt naar extra ondersteuning van kinderen tot en met het eerste leerjaar, maar dat de *inspanningen op vlak van taalondersteuning ook doorgetrokken worden naar oudere leerlingen in de basisschool*. De huidige middelen voor onthaalonderwijs en anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs en voor de taalintegratietrajecten in opvolging van de KOALA-screening zijn immers ontoereikend.³

Tegelijk benadrukt de raad dat een krachtige taalleeromgeving nodig is voor alle lerenden, gedurende de hele schoolloopbaan, in elke finaliteit en ook in het tweedekansonderwijs. Dat valt grotendeels buiten de scope van het voorontwerp van decreet en dus ook van dit advies.⁴ Voor het secundair onderwijs is er wel, net zoals voor het basisonderwijs, een *versterking van de nascholingsmiddelen*. Dat is positief aangezien verdere deskundigheidsontwikkeling van leraren en schoolteams een randvoorwaarde vormt voor een kwaliteitsvol taalbeleid.

Met dit advies wil de raad constructief bijdragen aan de realisatie van de beleidsdoelstellingen, met aandacht voor een haalbare en duurzame vertaling naar de onderwijspraktijk. Het advies focust zich op de grote strategische lijnen en bevat geen bespreking per artikel.

3 Verdere verdieping van de probleemstelling

De probleemstelling - zoals beknopt geformuleerd in de memorie van toelichting en uitgebreider beschreven in de conceptnota 'Ieder kind taalheld' - is voor de raad herkenbaar. De raad onderschrijft de urgentie om sterker te focussen op het Nederlands en ziet kansen om de probleemstelling verder te verbreden en te verdiepen door enkele bijkomende accenten aan te brengen:

- De urgentie van een versterkte focus op Nederlands komt voort uit duidelijk zichtbare trends. De raad verwijst in dat verband ook naar het *recente TALIS-onderzoek*, dat helpt om de huidige schoolcontext beter te begrijpen. Het TALIS-onderzoek kijkt naar de evolutie tussen 2013 en 2024 en wijst op *“de onverminderd hoge en significant toegenomen diversiteit van het leerlingenpubliek in Vlaamse scholen. Op nagenoeg alle indicatoren – van leerlingen met een andere thuistaal, een migratieachtergrond tot leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften – overtreft de concentratie in Vlaamse scholen significant de gemiddelden van zowel de EU- als*

² Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025, p.6-7.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Versterking van de klasvloer in het basisonderwijs met extra middelen Nederlands. Advies over de inzet van bijkomende middelen voor Nederlands in het basisonderwijs](#), 21 mei 2025.

⁴ Voor een ruimere standpuntbepaling, zie Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025.

de PISA-landen.” Zo is het aandeel basisscholen met meer dan 30% leerlingen met een andere thuistaal dan Nederlands, significant gestegen tussen 2013 en 2024. Deze toename doet zich ook voor in het secundair onderwijs, maar is in het basisonderwijs meer uitgesproken.⁵

- Volop investeren in het Nederlands is een belangrijke voorwaarde om gelijke onderwijskansen te realiseren. Die ambitie zou aan kracht winnen indien de [nieuwe beleidsmaatregelen explicieter worden ingebed binnen het bredere, bestaande taalbeleid](#). De raad mist de samenhang (zie ook 4.1).
- Een eenzijdige focus op Nederlands houdt het risico in dat andere vormen van uitsluiting minder zichtbaar worden. Een [brede benadering](#) van gelijke onderwijskansen blijft daarom noodzakelijk.

4 Ambitieuze set maatregelen met potentieel voor het onderwijsveld

Maatregelen die het Nederlands versterken, hebben potentieel een positieve impact op kwaliteitsvol onderwijs en gelijke onderwijskansen. Hiervoor is het belangrijk dat het uitgebouwde taalbeleid coherent en haalbaar is in de praktijk, met impact op de klasvloer. Maatregelen moeten ruimte laten aan scholen om aan de slag te gaan met de eigen, specifieke context en afgestemd zijn op het bestaande taalbeleid. De raad pleit er ook voor om taalondersteuning in het basisonderwijs zoveel mogelijk tijdens de reguliere lestijden te voorzien, zodat alle leerlingen er maximaal gebruik van kunnen maken.

4.1 Aandacht voor haalbare implementatie in een samenhangend beleid

De Vlaamse Onderwijsraad vestigt de aandacht op de realiteit in scholen en pleit ervoor om het geheel aan maatregelen zo vorm te geven dat ze haalbaar zijn voor schoolteams. Die haalbaarheid van de verschillende maatregelen vormt een groot aandachtspunt.

Onder meer volgende concrete bekommernissen leven in het onderwijsveld:

- de praktische organisatie van taalheldklassen (inclusief de keuze om hier aparte administratieve groepen van te maken), rekening houdend met de verschillende contexten en leerlingenpopulatie in basisscholen (zie 4.2);
- het kunnen vrijmaken van een lid van het schoolteam in het basisonderwijs, die als taalexpert verplicht vorming zal volgen. Dit zorgt voor organisatorische uitdagingen, onder meer door een gebrek aan vervanging en een verhoogde druk op de andere leden van het schoolteam (zie 4.2);
- de haalbaarheid van de organisatie van extra remediëring in het basisonderwijs buiten de reguliere lestijden (zie 4.4);
- de afstemming tussen basisonderwijs en secundair onderwijs over de organisatie van de extra lessen Nederlands en de haalbaarheid ervan.⁶

Het samenbrengen van de nieuwe maatregelen met het bestaande taalbeleid zal ook een zorgvuldige afstemming en planning vragen in de basisscholen. Zoals al aangegeven bij de

⁵ Van Droogenbroeck, F., et al. (2025). [TALIS 2024 Vlaanderen](#). Vrije Universiteit Brussel, p. 84.

⁶ Zie ook standpunt in een vorig advies: Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Lerenden en Organisatie. Advies over het voorontwerp van decreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs](#). 23 januari 2025, p.6

probleemstelling (zie hoofdstuk 3), mist de raad een duidelijke *samenhang tussen de nieuwe beleidsmaatregelen en het bestaande taalbeleid*. Ook *onduidelijkheden over de financiering* bemoeilijken voor scholen een tijdige en adequate voorbereiding op de uitrol vanaf volgend schooljaar (zie 4.3). De raad vraagt de decreetgever om een consistent en helder kader te scheppen.

De Vlaamse Onderwijsraad is bezorgd om een te snelle invoering van de maatregelen omdat die ten koste kunnen gaan van een succesvolle implementatie. Het basisonderwijs staat bovendien vanaf 1 september 2026 ook voor de implementatie van de nieuwe minimumdoelen, wat een ingrijpende onderwijshervorming is met een grote impact op schoolteams en leerlingen.

De Vlaamse Onderwijsraad blijft de *start van het decreet op 1 september 2026* zien. Alle partners van de Vlaamse Onderwijsraad engageren zich om de maatregelen met de voorziene middelen zo snel mogelijk en in functie van de ondersteuning van scholen en leerlingen van start te laten gaan. Wel beveelt de raad aan om het schooljaar 2026-2027 te zien als een overgangsperiode voor de taalheldklassen, gelet op de praktische uitwerking en ondersteuning van de scholen. Tijdens dit schooljaar 2026-2027 kan de school of de scholengemeenschap ook op geïntegreerde wijze de doelstellingen van de taalheldklas realiseren. Voor elk van de maatregelen geldt dat de randvoorwaarden aanwezig moeten zijn om het welslagen te garanderen tot op het niveau van de klasvloer.

4.2 Ruimte voor sterk schoolbeleid vanuit de kracht en eigenheid van het basisonderwijs

De raad hanteert als uitgangspunt dat schoolteams hun taalbeleid en professionalisering op een haalbare en passende manier kunnen afstemmen op hun specifieke context en noden. Dit vraagt om heldere regelgeving die ruimte biedt voor de pedagogische vrijheid.⁷

Die beleidsruimte is essentieel om scholen toe te laten zelfstandig beleid te voeren binnen het door de overheid vastgelegde kader. Die ruimte is des te belangrijker omdat onderwijscontexten sterk uiteenlopen. In landelijke gemeenten of kleinere steden zijn de noden anders dan in grootstedelijke contexten of in Brussel en de Vlaamse Rand, waar meertaligheid een realiteit is en de instroom van anderstalige leerlingen groot is. Scholen moeten de mogelijkheid behouden om keuzes te maken die het leerproces van alle leerlingen maximaal ondersteunen.

4.2.1 Koppeling van middelen en leeftijdsgrens verkleint handelingsruimte

De ruimte voor scholen om vanuit hun eigen context te handelen dreigt te verkleinen door de koppeling van middelen aan specifieke maatregelen in het basisonderwijs (werkingsmiddelen voor de voorinstructie of extra remediëring, lestijden voor taalheldklassen – zie ook 4.5) én door de leeftijdsgrens vanaf zeven jaar. De raad mist voor die beleidskeuzes onderbouwing vanuit wetenschappelijk onderzoek.

⁷ We gebruiken hier het begrip 'pedagogische vrijheid' om te verwijzen naar de autonomie van een leraar om in diens klas een bepaalde pedagogische aanpak te kiezen. Die pedagogische vrijheid komt met een verantwoordelijkheid en bestaat binnen de contouren van de geldende regelgeving en het pedagogisch project van de onderwijsinstelling.

De raad pleit ervoor om de leeftijdsgrens van zeven jaar te schrappen en dus [geen bijkomende leeftijdsceuren](#) te creëren, maar de beslissing toe te vertrouwen aan de verantwoordelijkheid van scholen die voldoende inzicht hebben in de ontwikkelingsprocessen van kinderen.

4.2.2 Taalheldklassen: zo kort als mogelijk

De raad heeft vragen bij de voorgestelde duur van de taalheldklassen die “in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter” hebben. De raad wijst op gelijkenissen met het OKAN-model in het secundair onderwijs en heeft vragen bij de toepasbaarheid van dat model voor jonge kinderen.

Eigen aan een basisschool is dat ze doelgericht werkt opdat alle kinderen, ongeacht hun beginsituatie of leerpotentieel, zich optimaal ontwikkelen in een krachtige en heterogene leer- en leefomgeving.⁸ Vanuit die visie en verwijzend naar wetenschappelijk onderzoek pleit de raad uitdrukkelijk voor [taalheldklassen die zo kort als mogelijk duren en in nauwe verbinding blijven staan met de reguliere klas](#).⁹

Ook is het onduidelijk of deze taalheldklassen kunnen rekenen op een draagvlak bij ouders. De Vlaamse Onderwijsraad onderschrijft het belang van een goed partnerschap tussen ouders en school als een belangrijke voorwaarde om leerlingen maximale ontwikkelingskansen, hier in het bijzonder taalleerkansen, te bieden. De raad wijst op het belang van een realistisch, waarderend en ondersteunend beleid, zoals uitgewerkt in een eerder advies.¹⁰

4.2.3 Versterking van het taalbeleid

4.2.3.1 Taalbeleid als gedeelde verantwoordelijkheid van het hele schoolteam

Ook de aanpak voor de versterking van het taalbeleid in basisscholen, waarbij het voorontwerp van decreet kiest voor minstens één taalexpert per school die vorming volgt, beperkt de ruimte van scholen om contextgericht keuzes te maken en zo het basisschoolteam te (bege)leiden als een lerend team dat verantwoordelijkheden deelt.¹¹

Het taalbeleid is bovendien een [gedeelde verantwoordelijkheid van het team in het basisonderwijs](#). Het vraagt dat kennis, inzichten en verantwoordelijkheden breed gedeeld worden. Het moet ook ingebed zijn in het schoolwerkplan, wat eigen is aan het basisonderwijs.

4.2.3.2 Professionalisering als randvoorwaarde

Professionalisering kan enkel duurzaam zijn en impact hebben wanneer er voldoende tijd en ruimte voor is binnen de kernopdracht van leraren. Het opnemen van een rol als taalexpert met verplichte vorming is niet haalbaar indien daar structureel geen ruimte voor is. De raad herhaalt zijn vraag

⁸ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over de krachtlijnen voor een sterk basisonderwijs](#), 16 september 2015.

⁹ Zie o.a. Trioen, M. et al. (2021). [Bouwstenen voor effectieve taaltrajecten. Praktijkids voor taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs](#). Antwerpen: Universiteit Antwerpen en Van Avermaet, P. et al. (2017). [Cartografie en analyse van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen: Het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen in kaart gebracht en kritisch geanalyseerd](#). Vlaamse overheid.

¹⁰ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025, vanaf p.14.

¹¹ Dit sluit aan bij de krachtlijnen voor een sterk basisonderwijs: Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over de krachtlijnen voor een sterk basisonderwijs](#), 16 september 2015.

aan de overheid om acties te ondernemen om professionalisering op een *structurele manier onderdeel te maken van de opdracht van de leraar*.¹²

Wat de inhoud van de professionalisering betreft, vraagt de raad aandacht voor de *realiteit van diversiteit en meertaligheid* in scholen. Meertaligheid is voor veel schoolteams een dagelijkse praktijk en vraagt om krachtige leeromgevingen, ondersteund door een beleid dat meertaligheid ook als meerwaarde erkent.¹³ Dit wordt dan ook best meegenomen in de professionalisering rond taalbeleid. Voor het secundair onderwijs zal het ook nuttig zijn professionalisering aan te bieden in functie van de organisatie van de drie uur extra Nederlands die het secundair onderwijs zal organiseren voor leerlingen die hiertoe verplicht worden.

Tot slot merkt de raad op dat de vorming voor het basisonderwijs georganiseerd zal worden in een samenwerkingsverband tussen de Taalunie en Leerpunt. Het is opvallend dat de rol van bestaande partners op vlak van professionalisering, in het bijzonder de *pedagogische begeleidingsdiensten*, niet sterker wordt meegenomen. Zij zijn nochtans dé partner om scholen te begeleiden op de klasvloer, zoals voorzien in het kwaliteitsdecreet. De raad wijst op het risico van versnippering wanneer verschillende actoren ingezet worden voor nascholing en professionalisering, wat een negatieve impact kan hebben op de kwaliteit en de coherentie ervan.

4.3 Onduidelijkheid over de middelen

De beschikbare informatie over de financiering van de maatregelen is voor scholen momenteel onvoldoende om zich tijdig en adequaat voor te bereiden op de implementatie vanaf volgend schooljaar.

De raad wijst op volgende punten:

- Verschillende bestaande middelen worden geschrapt of verschoven, zoals de aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers en gewezen anderstalige nieuwkomers en de extra middelen voor taalintegratietrajecten (onder de vorm van extra zorgpunten). Het is niet duidelijk hoe die middelen worden herschikt en hoe ze zich verhouden tot de aangekondigde bijkomende investeringen in het centenboekje voor de versterking van het Nederlands in het kleuter- en lager onderwijs. Bovendien zal voor het werkingsbudget voor kleuters en leerlingen jonger dan zeven jaar, die voldoen aan één van de indicatoren, gewerkt worden met een gesloten enveloppe.
- Het is onduidelijk welke maatregelen worden gefinancierd via werkingsmiddelen en welke via omkadering.
- De decretale bepaling dat middelen “uitsluitend” mogen worden ingezet voor taalheldklassen, stemt niet altijd overeen met de toelichting in de nota of de memorie van toelichting.
- Sommige maatregelen starten in het schooljaar 2026-2027, terwijl de bijhorende middelen pas op het begrotingsjaar 2027 slaan. Dat is problematisch als het om omkadering gaat, omdat omkadering vanaf 1 september 2026 nodig is om de maatregelen te kunnen organiseren.

Tot slot merkt de raad op dat het werkingsbudget voor remediëring en voorinstructie wordt toegekend op basis van drie indicatoren: thuistaal, opleidingsniveau van de moeder en het ontvangen van een schooltoeslag. De raad kan zich vinden in de keuze om met indicatoren te

¹² Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025.

¹³ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025.

werken, maar het is niet duidelijk hoe de keuze voor deze criteria inhoudelijk wordt onderbouwd. De raad vraagt daarom om deze indicatoren voor het werkingsbudget voor remediëring en voorinstructie te motiveren en te verduidelijken hoe zij bijdragen aan een doelgerichte inzet van de middelen. Ook vraagt de raad aandacht voor het risico dat middelen te breed over de leerlingenpopulatie worden verdeeld, waardoor ze mogelijk onvoldoende terechtkomen bij de leerlingen en scholen waar de ondersteuningsnoden het grootst zijn. Een heldere onderbouwing kan bijdragen aan een meer gerichte inzet van het beschikbare budget.

4.4 Belang van organisatie binnen de reguliere lestijden

De Vlaamse Onderwijsraad wenst dat taalversterkende initiatieven voor leerlingen in het basisonderwijs binnen de reguliere lestijden plaatsvinden.

Het voorontwerp van decreet maakt het mogelijk om *extra remediëring voor leerlingen van het tweede tot en met het zesde leerjaar* ook buiten de reguliere lestijden te laten plaatsvinden. Deelname is dan niet verplicht voor leerlingen. De raad pleit ervoor om deze remediëring *binnen de reguliere lestijden* te organiseren als kans en hulpmiddel voor leerlingen die daar nood aan hebben. Zo blijft deze ondersteuning volwaardig deel uitmaken van het onderwijsaanbod en blijft het recht op kwaliteitsvol onderwijs en gelijke onderwijskansen gegarandeerd voor alle leerlingen.

Dat zorgt voor een duidelijke afbakening tussen schooltijd en vrije tijd en houdt rekening met het perspectief van kinderen. Tegelijk kan het voor directies praktische zorgen verlichten. Bovendien sluit deze aanbeveling aan bij het uitgangspunt dat Nederlands een essentieel onderdeel vormt van de brede basisvorming in het basisonderwijs.

Wel wil de raad benadrukken dat taalontwikkeling geen exclusieve opdracht van het onderwijs is.¹⁴ Scholen kunnen enkel hun rol waarmaken wanneer er ook flankerend beleid is vanuit andere sectoren. Daarbij hoort ook een grondig debat over de verhouding tussen de basisschool, het gezin, de socio-culturele partners en de ruimere samenleving. Via het participatief traject 'Iedereen bij de les' wil de Vlaamse Onderwijsraad aan dit debat bijdragen.¹⁵

4.5 Maximaal effect op de klasvloer

Momenteel voorziet het voorontwerp van decreet dat de organisatie van taalheldklassen via aanvullende lestijden zal gebeuren, terwijl de voorinstructie en de extra remediëring via extra werkingsbudget worden gefinancierd.

De Vlaamse Onderwijsraad benadrukt dat extra middelen voor de taalondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs zo veel mogelijk rechtstreeks op de klasvloer moeten terechtkomen. Daar zijn de middelen het meest nodig.¹⁶

Om dit uitgangspunt maximaal te ondersteunen beveelt de raad aan dat *ook de middelen voor voorinstructie en extra remediëring, net zoals de middelen voor de taalheldklassen, toegekend*

¹⁴ Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025.

¹⁵ Meer informatie is beschikbaar op de [website](#) van de Vlaamse Onderwijsraad.

¹⁶ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Versterking van de klasvloer in het basisonderwijs met extra middelen Nederlands. Advies over de inzet van bijkomende middelen voor Nederlands in het basisonderwijs](#), 21 mei 2025.

worden via *lestijden* en dus te kiezen voor één systeem. Dit laat ook ruimte voor schoolspecifieke keuzes (zie 4.2).

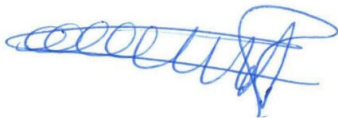
4.6 Bezorgdheid bij de uitbreiding van KOALA

De KOALA-screening wordt inhoudelijk verbreed. Naast luistervaardigheid worden ook woordenschat, fonemisch bewustzijn en getalbegrip meegenomen. De memorie van toelichting stelt dat de screening daarmee nauwer aansluit bij de essentiële basisvaardigheden die kleuters moeten verwerven voor een vlotte start in het lager onderwijs.

Deze verbreding wijst op een mogelijke verschuiving van een instrument voor de klaspraktijk met een focus op luistervaardigheid - om scholen te helpen kleuters te identificeren die extra taalondersteuning nodig hebben - naar een breder beleidsmatig gebruik.¹⁷ Het is niet aangewezen de KOALA-screening te gebruiken voor beleidsdoeleinden waarvoor het oorspronkelijk niet ontworpen is, tenzij dit expliciet gemotiveerd en onderbouwd wordt.

De resultaten van het lopende OBPWO-onderzoek naar de effectiviteit en de bruikbaarheid van de KOALA-screening worden niet afgewacht voor het nemen van deze beslissing over de uitbreiding en verdere uitrol van de KOALA-screening. De Vlaamse Onderwijsraad kan nog geen onderbouwd standpunt over deze beleidskeuzes innemen voordat de resultaten van dat OBPWO-onderzoek beschikbaar zijn.¹⁸

Bij de verdere uitbreiding blijft het belangrijk rekening te houden met de organisatorische haalbaarheid van de KOALA-screening op schoolniveau.¹⁹

Marleen Colpin
plaatsvervangend secretaris Algemene Raad

Ann Verreth
voorzitter

¹⁷ Zo vermeldt de [conceptnota 'Ieder kind taalheld'](#) ook een structurele evaluatie op systeemniveau waarbij gebruik zou gemaakt worden van de geactualiseerde KOALA-screening met verplichte centrale rapportering van de resultaten. Zo'n structurele evaluatie op systeemniveau verschilt van het opzet van de huidige basismonitoring door de overheid. In een eerder advies heeft de raad ervoor gepleit om de inzet van die monitor ("stakes") laag te houden in functie van de achterliggende beleidsdoelstelling van de taalscreening, namelijk scholen helpen kleuters te identificeren de resultaten van de KOALA-screening die op systeemniveau gebeurt.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Langetermijnbeleid rond de taalscreening bij kleuters](#), 10 mei 2023.

¹⁸ De resultaten van het OBPWO-onderzoek worden eind 2026 verwacht. Voor meer informatie over het opzet van dit OBPWO-onderzoek: [OBPWO 24.01 'Taalsterk aan de start! Taalscreening en taalintegratietrajecten in het kleuteronderwijs en het eerste leerjaar'](#)

¹⁹ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Langetermijnbeleid rond de taalscreening bij kleuters](#), 10 mei 2023.

Bronnen

Vlaamse Onderwijsraad

Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Laat Nederlands verbinden en emanciperen. Advies over Nederlands in het onderwijs](#), 26 juni 2025.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Versterking van de klasvloer in het basisonderwijs met extra middelen Nederlands. Advies over de inzet van bijkomende middelen voor Nederlands in het basisonderwijs](#), 21 mei 2025.

Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Lerenden en Organisatie. Advies over het voorontwerp van decreet over de lerenden en de organisatie in het onderwijs](#), 23 januari 2025.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Fundamenten voor onderwijs aan jonge kinderen. Voor elk kind een sterke start](#), 7 februari 2024.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Langetermijnbeleid rond de taalscreening bij kleuters](#), 10 mei 2023.

Vlaamse Onderwijsraad, Algemene Raad. [Naar de kern van het lerarenberoep. Aanbevelingen voor een versterkt professionaliseringsbeleid](#), 23 december 2021.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Taalscreening bij kleuters als hefboom voor een betere beheersing van het Nederlands. Kritische voorwaarden om de taalscreening in scholen te implementeren](#), 3 februari 2021.

Vlaamse Onderwijsraad, Raad Basisonderwijs. [Advies over de krachtlijnen voor een sterk basisonderwijs](#), 16 september 2015.

Overige bronnen

Trioen, M. et al. (2021). [Bouwstenen voor effectieve taaltrajecten. Praktijkgids voor taalondersteuning in het kleuter-, lager en secundair onderwijs](#). Antwerpen: Universiteit Antwerpen.

Van Avermaet, P. et al. (2017). [Cartografie en analyse van het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen: Het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en OKAN-leerlingen in kaart gebracht en kritisch geanalyseerd](#). Vlaamse overheid.

Van Droogenbroeck, F., et al. (2025). [TALIS 2024 Vlaanderen](#). Vrije Universiteit Brussel.

[Vlaamse Regering \(2024\). Vlaamse begroting 2025-2029.](#)

PROTOCOL NR. 281
HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN
DIE GEVOERD WERDEN IN DE
GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:
– SECTORCOMITÉ X – ONDERWIJS (VLAAMSE GEMEENSCHAP);
– COMITÉ VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE
OVERHEIDSDIENSTEN – AFDELING 2 – ONDERAFDELING
"VLAAMSE GEMEENSCHAP";
– OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITÉ
VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;

op 20 januari 2026

SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap)
COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap".
OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

Brussel, 30/01/2026

PROTOCOL NR. 281 HOUDENDE DE CONCLUSIES VAN DE ONDERHANDELINGEN DIE GEVOERD
WERDEN IN DE GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN:

- **SECTORCOMITE X – ONDERWIJS (Vlaamse Gemeenschap);**
- **COMITE VOOR DE PROVINCIALE EN PLAATSELIJKE OVERHEIDSDIENSTEN – Afdeling 2 –**
Onderafdeling "Vlaamse Gemeenschap";
- **OVERKOEPELEND ONDERHANDELINGSCOMITE VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS;**

OP 20/01/2026

over

het Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

De afvaardiging van de overheid, samengesteld uit:

1. dhr. Matthias DIEPENDAELE, minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management, voorzitter SectX-C2
2. mevr. Zuhail DEMIR, Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk, voorzitter OOC
3. dhr. Ben WEYTS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Begroting en Financiën, Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn – lid;
4. dhr. Hans BONTE, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd – lid,
5. mevr. Hilde CREVITS, Viceminister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en Zeevisserij, lid

de afvaardiging van het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Koen BOUVE, pedagogisch begeleider

en de afvaardiging van de representatieve vakorganisaties, te weten:

- **de Algemene Centrale der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Mevr. Nancy LIBERT, algemeen secretaris ACOD-onderwijs

Dhr. Jean-Luc BARBERY, adjunct-algemeen secretaris ACOD-onderwijs

- **de Federatie van de Christelijke Syndicaten der Openbare Diensten**, vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul WILLEKENS, adjunct-secretaris-generaal, COC

Mevr. Hilde LAVRYSEN, adjunct-algemeen secretaris COV

hebben een akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen geeft zijn akkoord betreffende bovenstaand besluit.

We waarderen ten eerste de inspanningen van de Vlaamse overheid om extra middelen te investeren in het vak Nederlands, en dit op verschillende terreinen: taalheldklassen, remediëring, extra uren in het secundair onderwijs en de inzet van taalexperten.

Het model van de taalexpert biedt binnen het provinciaal onderwijs waardevolle kansen om teams in basisscholen te ondersteunen. Dit draagt bij aan een evenwichtigere spreiding van de werklust binnen het team en versterkt het teacher leadership binnen de school, wat volgens onderzoek een positieve impact heeft op de onderwijskwaliteit.

We betreuen evenwel dat het decreet niet van toepassing is op het buitengewoon basisonderwijs.

ACOD Onderwijs geeft een protocol van akkoord voor het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

ACOD Onderwijs waardeert dat de Vlaamse regering extra middelen voorziet voor taalondersteuning. We formuleren toch enkele principiële bedenkingen en we dringen aan op voorwaarden die een stabiele, haalbare en werkbare implementatie mogelijk maken in de scholen.

De Vlaamse Regering wijzigt via dit ontwerp van decreet grondig de manier waarop scholen omkadering en middelen ontvangen voor anderstalige nieuwkomers.

We stellen vast dat de 20 miljoen euro aan middelen die specifiek bestemd waren voor taalintegratietrajecten lineair worden toegevoegd aan de nascholingsmiddelen wat op zich een goede zaak is want er zijn absoluut te weinig nascholingsmiddelen voor alle scholen.

Wij stellen ons echter de vraag of de scholen die het hardst geconfronteerd worden met een taalproblematiek bij de leerlingen in het nieuwe systeem nog voldoende middelen zullen hebben om elke leerling de nodige ondersteuning te geven. Scholen zullen immers een werkingsbudget ontvangen dat geput wordt uit een gesloten enveloppe. Dit betekent dat hoe meer leerlingen aantikken op de 3 indicatoren, hoe minder een school per leerling zal ontvangen.

Via dat werkingsbudget is het de bedoeling dat scholen personeelsleden aanstellen die instaan voor taalremediëring bij de leerlingen. Wij blijven bij onze steeds wederkerende opmerking dat middelen die bedoeld zijn voor het aanwerven van personeel via omkadering (lestijden) en niet via werkingsmiddelen moeten worden toegekend. Dat garandeert dat leerlingen en leraren effectief ondersteund zullen worden en dat het werkingsbudget niet voor andere doeleinden wordt ingezet.

De Vlaamse Regering koppelt aan het nieuwe financieringssysteem ook pedagogisch-didactische voorwaarden. Wij hebben daar ernstige bedenkingen bij:

- Het optrekken van de leeftijdsgrens voor anderstalige nieuwkomers van 5 jaar naar 7 jaar zal volgens ons leiden tot een minder intensieve begeleiding op jongere leeftijd. Terwijl wetenschappelijk onderzoek aantoont dat het erg belangrijk is om zo vroeg mogelijk met taalverwerving te starten.
- Wat de taalheldklas betreft zijn wij een koele minnaar van het apart zetten van leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen en dit vanaf 7 jaar. Uit wetenschappelijk onderzoek weten we dat dit niet altijd het beste systeem is, leerlingen leren van elkaar ook wat taal betreft. Door leerlingen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen af te zonderen van leerlingen die sterk zijn in Nederlands, ontnemen je die leerlingen leerkansen. Bovendien lijkt het ons op sociaal emotioneel vlak voor jongere kinderen geen evidentie om uit hun klasgroep te worden verwijderd, in sommige gevallen zelfs naar een andere school. Wij pleiten er dan ook voor om de tijd die kinderen verblijven in de taalheldklas zo kort mogelijk te houden. Door het feit dat niet elke school een taalheldklas zal inrichten ontstaat er ongelijkheid tussen scholen en dus concurrentie.

- Ook de KOALA test krijgt een andere invulling. Deze test moet voor ons een screeningssysteem blijven en geen andere doeleinden beogen. Onze visie is dat er zeker bij kleuters vooral moet ingezet worden op effectieve onderwijstijd i.p.v. testen en evaluaties.

De Vlaamse Regering vuurt in sneltempo nieuwe regelgeving op de basisscholen af die momenteel reeds in zeer precaire omstandigheden zich moeten organiseren. Er is nood aan ademruimte om de reeds geplande hervormingen zoals de implementatie van de nieuwe minimumdoelen goed te kunnen uitvoeren. Daarom vragen wij met aandrang om het systeem van taalheldklassen met minstens 1 schooljaar uit te stellen.

De Vlaamse Regering moet erop toezien dat ze geen extra werkdruk en planlast creëert in de scholen. Sommige maatregelen in dit ontwerp van decreet dreigen echter het tegenovergestelde te bewerkstelligen. Dat kan onmogelijk de bedoeling zijn. Wij vragen dan ook om onderstaande vragen en opmerkingen serieus te overwegen.

- De administratieve taak rond taalheldklassen die gevraagd wordt van 1 contactschool lijkt ons een zeer zware belasting. Basisscholen hebben nu al te weinig administratieve ondersteuning. Wij vragen om deze taak op scholengemeenschap niveau te bekijken.
- Elke school een taalexpert staat mooi op papier maar zal in de realiteit extra planlast betekenen voor een collega. Het wordt geen ambt maar een functie, naast de vele functies die er nu al zijn gedragsexpert, leerlingbegeleider, ... allemaal functies zonder extra middelen.

Deze taalexpert zal moeten instaan voor het taalbeleid van de school, zal zijn of haar collega's moeten meenemen in het taaltraject van de school, zal collega's moeten begeleiden en professionaliseren, zal moeten instaan voor de begeleiding van taalheldklassen, m.a.w. zal de volledige verantwoordelijkheid dragen voor het taalbeleid op school. Dit is geen functie die je zomaar bovenop je opdracht kan bijnemen als je dit ernstig neemt. Wie heeft vandaag bovenop zijn dagtaak en alle uitdagingen waar ons onderwijs mee wordt geconfronteerd, hier nog de moed en energie voor?

- De 3 uren extra Nederlands die in het SO bovenop het curriculum moeten worden ingericht voor leerlingen die in het basisonderwijs het advies hebben gekregen voor extra uren Nederlands roepen veel vragen op. Hoe zal men deze uren organiseren, met welk personeel, op welk tijdstip? Waarom kunnen deze uren extra Nederlands niet opgenomen worden in de remediëring/differentiatie uren die zijn voorzien in het curriculum? Zullen leerlingen die het al moeilijk hebben op school doordat ze de Nederlandse taal onvoldoende machtig zijn, door deze extra druk niet nog meer achterop geraken voor andere vakken? Hebben deze leerlingen ook recht op ontspanning/hobby's?

Waar mogelijk staan LOP's in voor de coördinatie van de organisatie van taalheldklassen en moet men afspraken maken over het aanbod van taalondersteuning en de toeleiding naar taalheldklassen. Het LOP krijgt daarvoor geen extra incentives. De werkdruk voor een LOP deskundige wordt hierdoor verhoogd.

ACOD Onderwijs onderschrijft het belang van sterke taalvaardigheid en waardeert bijkomende investeringen maar vraagt om onze opmerkingen substantieel mee te nemen in de verdere decreetsvorming.

COC geeft een protocol van akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van

onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

COC waardeert de inspanningen die de Vlaamse regering doet door het toekennen van extra middelen voor de verwerving van het Nederlands. Een goede kennis van de onderwijstaal is immers essentieel. De extra budgetten voor professionalisering zijn welgekomen en dringend noodzakelijk. Toch hebben we ook een aantal ernstige opmerkingen bij dit decreet.

Maatregelen basisonderwijs

Er wordt extra werkingsbudget toekend aan de basisscholen waarmee ze remediëring kunnen organiseren en nodige materialen kunnen aanschaffen ter remediëring van de kennis van het Nederlands. Toch had COC liever gezien dat een gedeelte van dit budget zou toegekend worden onder de vorm van omkaderingsmiddelen door middel van de puntenenveloppe zodat het zowel voor de overheid als voor het lokale sociale overleg duidelijker wordt hoe deze middelen ingezet worden.

Dat de koalatest wordt uitgebreid met onder andere getalbegrip is een goede zaak maar het afnemen van zulke testen bij jonge kinderen vraagt enorm veel begeleiding en dus (onderwijs)tijd. Het moet haalbaar en nuttig blijven om dit te organiseren en het is zeker niet zinvol om deze test af te nemen bij elke kleuter. De leraren zijn het best geplaatst om op basis van hun expertise zelf vooraf in te schatten voor welke kleuters dit al dan niet nodig is.

COC heeft ernstige bedenkingen bij het opleggen van de organisatie van de taalheldklassen. COC ondersteunt het principe van een 'taalbad' maar de context waarin scholen zich bevinden bepaalt mee de haalbaarheid en wenselijkheid om een taalheldklas op te richten door de middelen die op schoolgemeenschap niveau worden toegekend te clusteren en de taalheldklas(sen) in te richten in een bepaalde school. Ook als er voldoende anderstalige nieuwkomers zijn om zo'n taalheldklas in te richten moeten scholen vanuit hun pedagogisch project de kans krijgen om zelf keuzes te maken in de manier waarop ze dit organiseren. De factor vervoer speelt hierin onder andere een grote rol maar ook de sociale integratie in de school van inschrijving kan mee deze keuze beïnvloeden.

COC maakt zich zorgen over de timing die in dit decreet voorzien wordt. Er komt op dit moment heel wat af op de basisscholen met de implementatie van de nieuwe minimumdoelen. Hoewel de urgentie van een stevige kennis van de Nederlandse taal duidelijk is, moet het nog wel gerealiseerd worden door de personeelsleden van de scholen die nu al onder zeer grote druk staan. Ondanks alle goede bedoelingen is geen enkel kind en geen enkele school gebaat bij nog meer uitval bij de personeelsleden. De Vlaamse Regering kan ervoor opteren om de verplichte invoering van deze maatregelen met één schooljaar uit te stellen. Scholen die toch al vroeger willen opstarten, kunnen daarvoor de nodige middelen ontvangen.

COC stelt ook het verplicht aanstellen van een taalexpert in vraag. Scholen zijn perfect zelf in staat om verantwoordelijkheden en rollen te verdelen. Voor COC is elke leraar ook een taalleraar.

Maatregelen secundair onderwijs

Klassenraden van het basisonderwijs kunnen bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs drie uur extra Nederlands per week opleggen aan een leerling die de overstap naar het secundair onderwijs maakt en nog onvoldoende taalcompetent is. COC apprecieert dat voor het realiseren van deze eerder ingevoerde maatregel nu ook middelen worden vrijgemaakt. Dat deze bijkomende uren bovenop het reguliere curriculum worden georganiseerd, en dus buiten de 'normale' schooluren voor de leerlingen, blijft een extra uitdaging voor scholen. Idealiter worden deze uren inderdaad gegeven door leraren Nederlands, zoals aangegeven in de memorie van toelichting, maar dit is niet evident. Het kan niet zijn dat de organisatie van de bijkomende drie uren druk zet op de uren Nederlands in het gewone curriculum van alle leerlingen. De bijkomende middelen maken het in elk geval mogelijk dat leraren die bereid zijn om overwerk te presteren daarvoor correct verloond worden.

Het COV geeft een protocol van akkoord bij de bepalingen van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs maar plaatst daarbij uitdrukkelijk enkele fundamentele kanttekeningen.

Het COV erkent en waardeert de aanzienlijke extra middelen die de Vlaamse Overheid voorziet om de taalontwikkeling Nederlands te versterken. De keuze van de overheid om te investeren in het Nederlands in het basisonderwijs is een noodzakelijke en positieve impuls, zeker met het oog op een vroege en krachtige taalstart die bepalend is voor de verdere leerloopbaan van elke leerling.

Tegelijk heeft het COV enkele ernstige bezwaren en praktische bezorgdheden bij de verschillende bepalingen in dit ontwerp.

- Middelen voor personeelsinzet moeten structureel via omkadering worden toegekend, niet als tijdelijk werkingsbudget. Dit verhoogt de transparantie en de voorspelbaarheid in personeelsbeleid.
- De toekenning van middelen via de scholengemeenschap, gecombineerd met de quasi-verplichting om met taalheldklassen te werken, ondermijnt de autonomie van schoolbesturen en scholen om hun organisatievorm zelf te bepalen. Hierdoor verliezen onderwijsteams de flexibiliteit om in te spelen op hun specifieke context.
- De taakbelasting voor het personeel neemt fors toe door de uitbreiding van de KOALA-screening, de verplichte aanstelling van een taalexpert en bijkomende professionalisering, bovenop de opgelegde implementatie van de nieuwe minimumdoelen op korte termijn. Het ontbreekt in de basisschool aan tijd binnen de hoofdopdracht om te professionaliseren;
- Taalondersteuning en remediëring moeten voor elke leerling gegarandeerd plaatsvinden binnen de schooltijd.

We werken deze punten hieronder uitgebreider uit met de argumentaties die ingebracht werden tijdens de onderhandelingen.

Middelen en financieringsmechanisme

Het COV waardeert het overzicht dat tijdens het sociaal overleg werd gegeven over de verdeling van de middelen en de beschikbare budgetten. Tegelijk stelt het vast dat de veelheid aan verschuivingen, nieuwe maatregelen en complexe procedures het voor scholen bijzonder moeilijk maakt om het geheel te overzien, de impact op hun eigen context correct in te schatten en de maatregelen werkbaar te implementeren binnen hun bestaande organisatie.

Het COV is principieel tegen de toekenning van bijkomende lestijden op niveau van de scholengemeenschap wanneer deze rechtstreeks betrekking hebben op pedagogisch-didactische keuzes in de school. Het is aan de autonomie van de respectievelijke scholen om beslissingen rond taalondersteuning en inzet van middelen te nemen. De schoolteams kennen immers de noden van hun leerlingen het best binnen de eigen context.

Bovendien worden de middelen voor remediëring Nederlands voor de kleuters en de zesjarige leerlingen toegekend als een werkingsbudget. Voor het COV is dit een onaanvaardbare werkwijze. Middelen voor personeelsinzet moeten via omkadering worden toegekend. Samenhang en transparantie in omkadering garandeert stabiliteit, kwaliteit en duurzame inzetbaarheid van personeel.

Geïntegreerde werking van het basisonderwijs

Het taalbeleid in het basisonderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid van het team waar elke leraar een taalbewuste leraar is. Het vraagt kennis, inzichten en verantwoordelijkheden die breed gedragen worden. Het taalbeleid moet ingebed zijn in de pedagogische werking van de school.

Het COV heeft dan ook principiële bezwaren tegen de opgelegde organisatievorm van de taalheldklassen. Scholen moeten autonoom kunnen blijven bepalen hoe zij taalondersteuning organiseren in lijn met het eigen pedagogisch project en met respect voor de context. Het werken met aparte taalheldklassen staat haaks op de geïntegreerde werking van het basisonderwijs.

De middelen voor de taalheldklassen zijn aanvullende lestijden. Volgens de definitie in het decreet basisonderwijs worden ‘aanvullende lestijden’ toegekend voor ‘een specifieke behoefte’ bepaald door de regering. Hoe de middelen voor het voldoen aan die behoefte worden ingezet, welke organisatievorm daarvoor gekozen wordt is de vrijheid van het schoolbestuur (artikel 7 §2 decreet basisonderwijs). Het opleggen van de taalheldklas als organisatievorm gaat volgens het COV in tegen deze bepaling.

Meer technisch. De overheid linkt modaliteiten voor individuele leerlingen aan de organisatie van de taalheldklas. Het is niet duidelijk of de taalheldklas op zich voor een kortere duur dan een volledig schooljaar kan ingericht worden dan wel of dit het verblijf van de leerling in die klas betreft. Dit roept vragen op over de aanstelling van het personeel in deze klas en de continuïteit in de klasorganisatie.

Uitbreiding KOALA

De KOALA-screening is bedoeld om scholen te helpen kleuters die extra taalondersteuning nodig hebben te identificeren. Er is echter ook de professionaliteit van het team dat monitort en observeert, waarop ook gesteund kan worden. Het kan niet de bedoeling zijn de KOALA-screening te gebruiken als beleidsinstrument. De verantwoordelijkheid ligt in de teams.

Een uitbreiding van de screening verhoogt de werkdruk in de kleuterschool, zeker in de scholen met een beperkte SES-ondersteuning. Het COV betreurt dat de overheid de resultaten van het lopende OPBWO- onderzoek naar effectiviteit en bruikbaarheid van deze screening niet afwacht en alvast wijzigingen aan het screeningsinstrument doorvoert. We vragen uitdrukkelijk hierop te wachten.

Taalexpert

Het is belangrijk de expertise bij alle leraren te hebben. Het verplicht aanstellen van een taalexpert als model verhoogt de werkdruk in de personeelsteams zonder bijkomende structurele ondersteuning. Leraren hebben nu al onvoldoende ruimte voor hun eigen professionalisering, laat staan dat de taalexpert tijd vindt om zijn collega's te professionaliseren. Het COV vraagt daarom voor elke leraar in het basisonderwijs 2 uur tijd in de hoofdopdracht voor professionalisering.

Remediëring buiten de schooltijd mogelijk

Het ontwerp van decreet maakt remediëring buiten de normale aanwezigheid van de leerlingen mogelijk. Het COV is hier principieel tegen. Deze opdracht past niet in de decretaal afgesproken prestatieregeling en dus zullen er andere oplossingen gezocht moeten worden. Remediëring en ondersteuning van de taalontwikkeling bij leerlingen van het basisonderwijs hoort binnen de normale lestijd en maakt deel uit van een geïntegreerd zorgbeleid. Dit moet mogelijk zijn en blijven op basis van de toegewezen middelen. Bovendien wordt hier een ongelijke behandeling van leerlingen gecreëerd.

De hierboven vermelde afvaardiging van de overheid

en de afvaardiging GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap en van de representatieve verenigingen van de inrichtende machten, te weten:

- het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, vertegenwoordigd door:

Dhr. Chris SMITS, secretaris-generaal Katholiek Onderwijs Vlaanderen
Dhr. Stefaan SAMAEY, directeur dienst personeel

- het Overleg Kleine Onderwijsverstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie, VOOP), vertegenwoordigd door:

Dhr. Paul BUYCK, coördinator OKO

- het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Geert SPIESSENS, afdelingshoofd beleid en belangenbehartiging

- het Onderwijssecretariaat voor Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap, vertegenwoordigd door:

Dhr. Bruno SAGAERT, directeur Koepelwerking

hebben een gedeeltelijk akkoord bereikt over het hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen onderschrijft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het ontwerp van bovengenoemd decreet.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen drukt zijn appreciatie uit voor de focus op de bevordering van de taalontwikkeling Nederlands als een belangrijke factor die bijdraagt aan de kwaliteit van het onderwijs en gelijke onderwijskansen.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen waardeert de keuze om zich in belangrijke mate te richten op het kleuter- en lager onderwijs en de inspanningen door te trekken op het vlak van taalondersteuning naar de oudere leerlingen van het basisonderwijs en hiervoor ook bijkomende middelen vrij te maken.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen vraagt aan de overheid om aan de scholen en lerarenteams voldoende ruimte te geven om in het kader van taalbeleid contextgerichte keuzes te maken. De verplichte aanstelling van een taalexpert en de verplichting om anderstalige nieuwkomers in de aparte setting van taalheldklassen op te vangen, druisen daartegen in.

Taalexpert

Met de verplichte aanstelling van een taalexpert begeeft de overheid zich op het terrein van de pedagogische vrijheid. Het doet afbreuk aan het gegeven dat taalbeleid in een basisschool een gedeelde verantwoordelijkheid van het hele schoolteam is en beperkt de ruimte van de school om zelf keuzes te maken.

Het opnemen van een rol als taalexpert met een ruime opdrachtschrijving en verplichte vorming zonder bijkomende middelen is niet realistisch indien er binnen de kernopdracht van leraren geen structurele ruimte voor gemaakt wordt.

In het kader van professionalisering maakt het decreet enkel melding van een vorming die georganiseerd wordt door een samenwerkingsverband tussen de taalunie en leerpunt. We vragen met aandring om hier ook de rol van de pedagogische begeleidingsdiensten te valoriseren, die zoals voorzien in het kwaliteitsdecreet, de partner zijn om de scholen te begeleiden tot op de klasvloer.

Taalheldklas

Bij dit nieuwe decreet stellen we vast dat de definitie van ‘anderstalige nieuwkomer’ gewijzigd werd en gemodelleerd werd in functie van dit nieuwe organisatie-model.

Het decreet verplicht scholen vanaf het 2^e leerjaar anderstalige nieuwkomers in een aparte taalheldklas op te vangen voor een periode van ‘in beginnel’ maximaal 1 schooljaar of korter, eventueel te verlengen tot maximaal twee schooljaren. Katholiek Onderwijs Vlaanderen betreurt dat deze verplichting de beleidskeuzes van scholen beperkt en bijgevolg de keuze voor een geïntegreerde aanpak onmogelijk maakt.

Gezien de wetenschappelijke evidenties over het gebrek aan verbinding met de reguliere klas en het gevaar voor een lager verwachtingspatroon bij een aparte setting vraagt Katholiek Onderwijs Vlaanderen dat de decreetgever beklemtoont dat voor een leerling de periode in een taalheldklas zo kort als mogelijk moet zijn.

De voorgestelde maatregelen zullen behoorlijk impact hebben op het taalbeleid van scholen. Gezien de toekomstige uitdagingen in het basisonderwijs zoals implementatie van de nieuwe minimumdoelen, vinden we de ingangsdatum van het decreet, in het bijzonder voor de organisatie van een taalheldklas, soms op niveau van de scholengemeenschap bij een gebrek aan leerlingen in de school, niet realistisch. Katholiek Onderwijs Vlaanderen vraagt dan ook met aandring om het schooljaar 2026/2027 te beschouwen als een overgangperiode. We vragen in het bijzonder in het kader van de taalheldklas dat de scholen en scholengemeenschappen de tijd krijgen om zich te organiseren en dat de doelstellingen van de taalheldklas in dit overgangsschooljaar op geïntegreerde wijze gerealiseerd kunnen worden.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen kan **niet akkoord** gaan met de verplichte remediëring van 3 uur Nederlands in het secundair onderwijs.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen erkent het belang van een goede beheersing van het Nederlands en onderschrijft dat goede kennis van het Nederlands essentieel is om alle kinderen de nodige kansen te bieden in hun schoolloopbaan. Toch hebben we een aantal fundamentele bedenkingen bij deze maatregel.

De klassenraad van het basisonderwijs zal het soms moeilijk hebben deze beslissing te motiveren. Als een leerling het getuigschrift basisonderwijs behaalt, gaat men ervan uit dat die leerling in voldoende mate de minimumdoelen realiseert. Maar om drie uren extra taallessen Nederlands in het SO op te leggen, zal hij moeten aangeven dat de leerling de minimumdoelen Nederlands niet voldoende beheerst. Kan de klassenraad dan nog wel beslissen dat die leerling het getuigschrift basisonderwijs behaalt?

De extra taallessen betekenen een verzwaring van het curriculum want ze komen bovenop de gewone tabel van 32 uur. Aangezien vooral leerlingen met een anderstalige achtergrond de extra-uren nodig zullen hebben, wordt het curriculum verzwaard voor leerlingen die het al moeilijk hebben en kan het leiden tot meer segregatie.

Katholiek Onderwijs Vlaanderen stelt zich vragen bij de organiseerbaarheid van deze maatregel in de secundaire scholen. De context van het lerarentekort, dat zich in nog hogere mate manifesteert bij de leraars Nederlands, bemoeilijkt de organisatie van het extra-aanbod. Zeker voor scholen met een

grote concentratie anderstalige nieuwkomers is de impact dermate groot dat zelfs met bijkomende middelen, het aanbod nauwelijks organiseerbaar is.

OKO geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het voorontwerp van decreet tot wijziging van onderwijsdecreten in functie van taalmaatregelen die uitvoering geven aan de conceptnota 'Ieder kind taalheld'.

OKO erkent het belang van een ambitieus aanbod Nederlands en apprecieert dat de overheid een substantieel bedrag vrijmaakt om tegemoet te komen aan de noden die rond taal leven in de scholen en dit zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. OKO apprecieert ten eerste dat ook het secundair onderwijs budgettair niet vergeten is. Het zal echter voor het secundair onderwijs een evenwichtsoefening blijven om de extra middelen die op basis van indicatoren van de eigen school toegekend worden te koppelen aan de leerlingen die op basis van beslissingen van het basisonderwijs bijgespijkerd zullen moeten worden. OKO had dan ook graag de financieringsmechanismen wat vereenvoudigd gezien én niet gekoppeld aan leeftijdsgrenzen. Nu moeten verschillende vormen van toewijzing en aanwending gecombineerd worden, wat de complexiteit en de planlast verhoogt.

Tegelijk erkent ook OKO de urgentie rond de kwaliteit van onderwijs die op dat gebied onder druk staat. De genomen maatregelen bieden in die zin veel mogelijkheden maar stellen vooral de basisscholen voor enorme uitdagingen omdat de conceptnota Ieder kind taalheld deze maatregelen leert aan de principes van het kennisrijk curriculum, aan het plan Goed Gedragen, aan de vormingen via expertisecentra. Dit vereist dat scholen werken aan een versterkt taalbeleid via het koppelen van deze maatregelen en verwachtingen aan de nieuwe minimumdoelen basisonderwijs, het opleiden van de eigen taalexperten, de disseminatie van taalexpertise binnen de scholen, het indien nodig lopgebonden aanbieden van taalheldklassen. Maar ook naar praktische uitvoerbaarheid vereisen deze maatregelen heel wat veranderingsbereidheid zowel van de leerkrachtenteams als van de secretariaten en de directies, op het vlak van plannings, meldingen, communicatie met ouders, verantwoording van genomen beslissingen bij de inzet van de middelen ... Gelet ook op de vertraging bij de uitrol van het plan ook wat het aanbod van vormingen vanuit de expertisecentra betreft vraagt OKO voldoende gedooftijd voor de implementatie en voor de inspectie van dit aangepaste taalbeleid, zodat scholen zich voldoende kunnen voorbereiden en dit alles ook linken aan de faseringen en de evoluties in het kader van de inspiratie- en pioniersscholen. Want ondanks het positieve feit dat de overheid de professionalisering stimuleert via extra middelen voor taalexperten, mist OKO nog extra ondersteuning voor de pedagogische begeleidingsdiensten die het nauwst verbonden zijn met de werking van hun scholen omdat zij een fundamentele steun kunnen betekenen bij de uitrol op de klasvloer.

OKO hoopt dat de scholen erin slagen om de diversiteit aan maatregelen die genomen zijn te kaderen in een voor leerkrachten, leerlingen en ouders overzichtelijk en aanvaardbaar planrooster én dat zoveel mogelijk binnen de reguliere lestijden, zodat precies de leerlingen met de grootste taalnoden kunnen meegenomen worden in een traject waarbij de extra taallessen voldoende geïntegreerd worden in het brede aanbod van de school vertrekkend vanuit het belang van een meerdere lagen omvattend gelijkeonderwijskansenbeleid en direct gelinkt aan de evolutie naar de scholen voor iedereen. OKO pleit er dan ook voor dat de functie van de moedertaal en het belang van meertaligheid als meerwaarde niet verloren gaan en dat er geen ondoordachte uitbreiding van de KOALA-test plaats vindt. Maar OKO apprecieert dat de mogelijkheid tot geïntegreerde werking overeind blijft voor scholen waarbij te weinig leerlingen zouden aantikken op de vereiste indicatoren. Toch bestaat de vrees dat de vrije keuze van ouders in het gedrang zal komen, doordat kleinere

scholen en eenpitters, waarvan er nog veel zijn in het basisonderwijs, door deze paradigmashift het slachtoffer kunnen worden van een concurrentie met grotere aanbieders die in principe meer mogelijkheden aan bundeling van expertise-opbouw en aan organiseerbaarheid hebben. Het kan niet de bedoeling zijn dat deze elementen de schoolkeuze zouden beïnvloeden. Immers schoolteams zelf zijn het best geplaatst om de ontwikkelingskansen van leerlingen in te schatten en de nieuwe maatregelen in te bedden in het taalbeleidsplan van het eigen pedagogisch project.

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het *Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.*

Het Gemeenschapsonderwijs is in de eerste plaats tevreden dat men volop wil inzetten op taal, taalverwerving en taalondersteuning. We gaan dan ook volmondig akkoord met de doelstelling en ambitie van dit decreet om via het inzetten op het Nederlands niet alleen de de schoolse prestaties positief te beïnvloeden, maar ook het risico op leerachterstand, schooluitval en beperkte kansen op de arbeidsmarkt aan te pakken.

Echter hebben we fundamentele bedenkingen bij de organiseerbaarheid voor scholen, bedenkingen die het Gemeenschapsonderwijs brengen tot een gedeeltelijk akkoord:

° inzetten op taal in het basisonderwijs is belangrijk én nodig, maar de haalbaarheid en de organiseerbaarheid van de structuur die met dit voorontwerp wordt voorzien, zijn even belangrijk. Het Gemeenschapsonderwijs stelt vast dat met dit ontwerp van decreet een model aan scholen wordt opgelegd - zoals het moeten voorzien van een taalexpert - eerder dan de keuze in organisatiemodel aan het beleidsvoerend vermogen van scholen en schoolbesturen toe te vertrouwen. Dat geldt ook voor de organisatie van taalheldklassen. Het Gemeenschapsonderwijs is van mening dat zo'n taalheldklassen als aparte stroom niet in elke school en in elke context de meest aangewezen weg is. Remediëring binnen de reguliere lestijd en geïntegreerd werken blijft voor ons primordiaal in het basisonderwijs. We stellen ons om die reden ernstige vragen bij het overnemen van het OKAN-model uit het secundair onderwijs naar dat basisonderwijs. Niet alleen zijn basisscholen en hun teams doorgaans kleiner dan in het secundair onderwijs, in het secundair onderwijs worden OKAN-klassen ook vaak opgesplitst in niveaugroepen. Dat laatste ook in het basisonderwijs overnemen zou de organiseerbaarheid van taalheldklassen nog meer onder druk zetten.

° de shift in dit ontwerp van decreet van de inclusieve en geïntegreerde werking van het basisonderwijs naar de opgelegde organisatie van drie sporen (de reguliere klas, de taalheldklas en de voorinstructie) is erg impactvol voor het basisonderwijs en zien we in dit decreet onvoldoende onderbouwd. De keuze die de overheid maakt om alle scholen verplicht een taalexpert te laten aanstellen, versterkt ook onze bezorgdheid over de toegenomen 'expertisering' in het onderwijs.

° daarenboven botsen we hier op een spanningsveld met het *ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse Regering over het beleidsdomein onderwijs en vorming, wat betreft de organisatie van het schooljaar in het basis- en in het secundair onderwijs en de samenstelling van de klassenraad in het secundair onderwijs*. In het basisonderwijs werkt men sterk geïntegreerd en dus zijn collectieve professionalisering en expertisedeling des te

belangrijker voor die schoolteams. Maar de collectieve professionalisering en expertisedeling worden in voornoemd besluit niet bepaald gefaciliteerd. Het feit dat in de taalheldklas – terecht trouwens – niet alleen minimumdoelen Nederlands maar ook andere minimumdoelen aan bod dienen te komen (om een vlotte terugstroom naar de reguliere klas te kunnen verzekeren), maakt ons erg bezorgd om het model dat de overheid hier aan alle basisscholen oplegt. Er mag ook niet uit het oog verloren worden dat hier leerkrachten op moeten ingezet worden. In tijden van lerarentekort is dit verre van evident omdat zo’n remediërende lessen geven, specifieke skills en expertise vergen om dat kwaliteitsvol te kunnen doen.

° we willen ook wijzen op de impact – op het genereren van middelen- van het wijzigen van de definitie van een anderstalige nieuwkomer in het basisonderwijs en meer specifiek het optrekken van de leeftijdsvereiste.

° we stellen dus vast dat met dit ontwerp van decreet verschillende sporen in het basisonderwijs moeten voorzien worden met name de reguliere klassen, de taalheldklas en de remediërende trajecten. Dat zijn toch veel stromen voor een basisschool en dus niet evident organiseerbaar. Zeker niet in het basisonderwijs dat aan de vooravond staat van de implementatie van nieuwe minimumdoelen. Bovendien kiest men in dit model opnieuw voor gekleurde omkaderings- en werkingsmiddelen, hetgeen ingaat tegen de intentie om in onderwijs te evolueren naar ongekleurde financieringsstromen, zoals verwoord in het Vlaams regeerakkoord 2024-2029. Het Gemeenschapsonderwijs is vragende partij naar ongekleurde financieringsstromen, zowel qua omkadering als qua werking.

° daarenboven is de timing voor de implementatie van dit ontwerp van decreet is erg krap, niet in het minst daar waar scholen dit op niveau van een scholengemeenschap wensen of moeten organiseren. Om die reden vraagt het Gemeenschapsonderwijs een gedoogjaar. Het ontwerpdecreet houdt nl. ook onvoldoende rekening met de complexiteit van een bovenschoolse – en dus op niveau van een scholengemeenschap – organisatie. Niet in het minst op het vlak van leerlingenvervoer.

Met betrekking tot het **secundair onderwijs** is het positief dat er omkadering wordt voorzien voor de 3 uren extra Nederlands in het secundair onderwijs. Echter is het zo dat de berekening gebeurt op basis van drie parameters die niet specifiek inspelen op de concrete situatie in scholen op 1 september 2026, zoals bijvoorbeeld een bepaald percentage leerlingen die aantikken op Thuistaal Niet Nederlands. Dat betekent concreet dat de omkadering onvoldoende rekening zal houden met de specifieke stroom van leerlingen uit het basisonderwijs voor wie die 3 lessen moeten ingericht worden. Secundaire scholen, niet in het minst in Brussel, kunnen dus onder druk komen te staan qua schoolorganisatie en dit mogelijk in regio’s die verhoudingsgewijs zwaarder getroffen worden door het lerarentekort en door een groter aantal leerlingen die het Nederlands onvoldoende machtig zijn. We vragen om de mogelijkheid te voorzien om – bij de organisatie van de 3 extra uren Nederlands in het secundair onderwijs – personeelsmiddelen te kunnen omzetten in werkingsmiddelen. Dit biedt – waar nodig – scholen de mogelijkheid om de middelen voor taal niet verloren te laten gaan.

OVSG geeft een protocol van gedeeltelijk akkoord bij het Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Dit ontwerp van decreet geeft uitvoering aan het Vlaams Regeerakkoord met betrekking tot het realiseren van een sterke taalvaardigheid bij alle leerlingen. Het voorziet daartoe in diverse maatregelen voor het leerplichtonderwijs. Preventie en remediëring van taalachterstand in het basisonderwijs, versterking van het Nederlands in het secundair en professionalisering vormen de uitgangspunten voor het decreet.

De decreetgever wil deze doelstellingen realiseren door een actualisering van de KOALA –screening, een verplichting voor de basisscholen om een versterkt taalbeleid Nederlands te voeren met aanduiding van een taalexpert op school, en door een brede vorming te voorzien via de Taalunie en Leerpunt. De middelen voor het offensief Nederlands die eerder als extra werkingsbudget werden toegekend aan sommige scholen, worden ingekanteld in het nascholingsbudget en voortaan verdeeld over alle scholen van basis en secundair onderwijs. Daarnaast worden er bijkomende middelen vrijgemaakt.

Het voorzien van extra budget voor scholen is een positieve maatregel en wordt in sterke mate door OVSG gewaardeerd.

Definitie anderstalige nieuwkomer

De definitie voor anderstalige nieuwkomers wijzigt ingrijpend, enerzijds door het criterium van de thuistaal te accentueren en de verwijzing naar het herkomstland te schrappen. Anderzijds wordt de leeftijdsgrens verhoogd van 5 naar 7 jaar. De gewijzigde definitie heeft als doel om de voorziene budgetten te herverdelen. OVSG beklemtoont dat precies tijdens deze leeftijdsperiode een belangrijke leer- en ontwikkelingsfase plaatsvindt waarbij het instructief taalleren (zowel vanuit de cognitieve ontwikkeling als vanuit het onderwijskundig perspectief waarbij leerlingen veel woordenschat leren door het leren lezen en schrijven) in sterke mate wordt geïntensifieerd. Net tijdens deze leer- en ontwikkelingsfase wordt door de verhoging van de leeftijd een belangrijke doelgroep niet langer gesubsidieerd voor intensief taalleren. Bovendien wordt door het wegschrijven in de definitie van het element 'herkomstland' niet langer ingezet op de sociale integratie van een doelgroep die door mondiale migratiebewegingen in Vlaanderen verblijven. OVSG kan niet akkoord gaan met de leeftijdsverhoging en vraagt in eerste orde om de leeftijd op vijf jaar te behouden om maatregelen zoals sociale integratie te voorzien.

Zonder gevraagde aanpassing zal de maatregel ingaan op 1 september 2026 en een lacune creëren, want hierdoor zal de specifieke leerlingengroep van zesjarigen noch onder de oude regeling vallen, noch in aanmerking komen voor de nieuwe regeling. Voor deze duidelijk afgebakende groep vraagt OVSG in ondergeschikte orde uitdrukkelijk om een overgangsmaatregel, maar verkiest een terugkeer naar de leeftijdsgrens van vijf jaar.

Organisatie taalheldklassen

De taalheldklas is een apart onderwijsaanbod met intensieve onderwijsactiviteiten erop gericht de leerling de onderwijstaal zo snel mogelijk te laten verwerven in functie van een snelle integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Voor de organisatie van dit apart onderwijsaanbod ontvangt de scholengemeenschap jaarlijks twee vormen van aanvullende lestijden: op basis van het aantal doelgroepleerlingen én een vorm van 'sokkelfinanciering' vanuit een gesloten enveloppe van 4970 lestijden op jaarbasis. Wat deze gesloten enveloppe betreft vraagt OVSG om voor de berekening per scholengemeenschap de huidige definitie van anderstalige nieuwkomer te hanteren. Hierdoor worden ook de vijf- en zesjarige leerlingen meegenomen in het genereren van lestijden; wat de huidige realiteit van doelgroepleerlingen het meest correct weerspiegelt.

Wat de organisatie van de taalheldklassen betreft wordt *in beginsel* door de decreetgever bepaald dat binnen de scholengemeenschap één school wordt aangeduid waar de taalheldklassen georganiseerd worden voor alle doelgroepleerlingen van de diverse scholen (ook vanuit meerdere

schoolbesturen) én dit voor de duurtijd van één schooljaar (kan verlengd worden tot schooljaren of ingekort worden) en dit zowel in een voltijdse als deeltijdse toepassing. Vanuit onderwijskundig oogpunt verdient het aanbeveling om leerlingen zoveel mogelijk in hun eigen schoolomgeving te houden. OVSG oordeelt dat een gesegregeerde setting voor heel wat van deze jonge leerlingen geen adequate keuze bevat, ook vanuit socio-emotioneel perspectief. Daarnaast staat een beleidsoptie van een gesegregeerde setting voor leerlingen met taalachterstanden haaks ten opzichte van het ruimere debat naar inclusief onderwijs.

Daarenboven is het niet aan de Vlaamse overheid om een organisatie-model te prefereren waarbij de organisatorische kosten (dagelijks vervoer van de eigen school naar de 'taalheldschool', busbegeleiding...) ten laste vallen van het schoolbestuur. Dit argument wordt nog versterkt doordat de decreetgever de huidige werkmiddelen van €12,5 per maand per anderstalige nieuwkomer omzet in omkaderingseenheden. OVSG stelt voor om de diverse mogelijkheden (geïntegreerd >< gesegregeerd, duurtijd, voltijds >< deeltijds) als mogelijkheden in de regelgeving op te nemen zonder een voorkeur uit te spreken en de autonomie te laten aan het schoolbestuur om de best passende organisatievorm te kiezen op basis van het leerlingenprofiel, het pedagogisch project van de school en de organiseerbaarheid. Het zijn fundamentele vragen die randvoorwaarden vormen en bepalend zijn voor de haalbaarheid van het voorgestelde model.

OVSG stelt zich ook vragen bij het legitieme karakter dat ouders geen inspraak hebben wanneer hun kind voor een volledig schooljaar van deeltijds tot voltijds onderwijs moet volgen in een andere school van hetzelfde onderwijsnet behorend tot de scholengemeenschap. In de huidige regelgeving bestaat een vergelijkbaar model van lesbijwoning in een andere school, maar in tegenstelling tot de nieuwe regelgeving van de taalheldklassen wordt bij 'lesbijwoning in een andere school' de vraag gesteld door de ouders (waardoor ze vanzelfsprekend akkoord gaan) en de twee betrokken scholen hun akkoord moeten geven.

Bovendien is het onduidelijk of ouders zich kunnen verzetten tegen het feit dat hun kind in een andere school dan die van hun keuze onderwijs volgt in een aparte setting.

Het is dan ook jammer dat de praktische organiseerbaarheid het initiatief tot extra taalondersteuning dreigt te fnuiken.

Taalexpert

In elke school wordt minstens één taalexpert aangeduid die het schoolteam moet helpen, ondersteunen en begeleiden van in het bijzonder de personeelsleden die aangesteld zijn voor de taalremediëring en voor de taalheldklassen. De vorming van die taalexpert wordt georganiseerd in een samenwerkingsverband tussen de Taalunie en Leerpunt. OVSG waardeert dat de vorming kosteloos wordt aangeboden. OVSG stelt vast dat er geen omkaderingseenheden voorzien worden voor de uitvoering van de taken die decretaal worden vastgelegd. Dit houdt in dat bij een voltijdse lesopdracht in het lager onderwijs er quasi geen tijd voorzien wordt voor de taalexpert tot collegiale visitatie, expertisedeling als het voeren van een taalbeleid op schoolniveau. OVSG vraagt om te voorzien in omkadering om de decretale opdrachten uit te voeren.

Budget voor extra wekelijkse uren taallessen Nederlands in het secundair onderwijs

Bijkomende middelen worden vanzelfsprekend gewaardeerd, maar in de feiten zijn ze net ontoereikend om de decretale doelstelling van drie uur te behalen, vermits de toegekende uren slechts 2,5 bedragen.

Inwerkingtreding

OVSG gaat akkoord met de inwerkingtreding van dit decreet op 1 september 2026 maar vraagt om een overgangperiode voor de transitie van het huidige onderwijs aan anderstalige nieuwkomers naar de nieuwe taalheldklassen. Het is immers belangrijk om stil te staan bij het risico dat nieuwe

conceptuele maatregelen in de praktijk moeilijk uitvoerbaar blijken waardoor ze niet worden toegepast zonder voldoende fasering te voorzien.

Rekening houdend met de bovenstaande bedenkingen kan OVSG een gedeeltelijk akkoord geven aan de voorgestelde tekst met een fundamentele opmerking met betrekking tot het beleidsinitiatief van de taalheldklassen.

Het Vrij Syndicaat voor het Openbaar Ambt, vertegenwoordigd door:

Dhr. Pascal CLAESSENS, secretaris-onderhandelaar VSOA-onderwijs

gaat niet akkoord met hierbij gevoegde Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen.

Met betrekking tot het *Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen*, **geeft VSOA Onderwijs een protocol van niet akkoord** en wenst hierbij volgende opmerkingen te maken:

Eerst en vooral erkent VSOA Onderwijs het belang van de Nederlandse taal als instructietaal in het onderwijs. Daarom is het belangrijk dat alle leerlingen het Nederlands (voldoende) machtig zijn. Principeel steunen wij dan ook alle maatregelen die hiertoe bijdragen omdat zij er ook voor zorgen dat de leraar in de klas zich ten volle kan concentreren op kennisoverdracht.

VSOA Onderwijs stelt echter vast, en betreurt, dat de bijhorende uitvoeringsbesluiten niet samen met het decreet besproken werden noch beschikbaar waren. Dit maakt dat de randvoorwaarden die voor de implementatie van deze regelgeving niet of onvoldoende duidelijk zijn.

Het is voor VSOA Onderwijs niet duidelijk hoe bepaalde maatregelen in de praktijk gaan uitgevoerd worden.

Wij stellen ons vooral vragen over wie en wanneer de bijkomende taalondersteuning zal georganiseerd worden. Dit moet buiten de normale aanwezigheid van de leerlingen gebeuren, wat voor ons ingrijpt op de prestatieregeling van de leerkrachten. Dit regelen door een eenzijdige wijziging van het arbeidsreglement, zoals geopperd door bepaalde partijen aan tafel, is voor ons geen valabele piste.

VSOA Onderwijs kant zich ook tegen het gebruiken van werkingsmiddelen voor het aanstellen van personeel omdat dit nefaste gevolgen heeft voor hen. Zo bouwen zij wel rechten op maar kunnen zij niet benoemd worden in deze uren.

Voor VSOA kan een personeelslid wel diensten presteren op vrijwillige basis en mits bezoldiging in overwerk. Wij zijn hiermee consequent met ons standpunt met betrekking tot de zomerscholen.

Vervolg protocol nr. 281 - SectX+C2+OOC

Brussel,

AFVAARDIGING VAN DE OVERHEID:

AFVAARDIGING VAN HET GO! ONDERWIJS VAN
DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN VAN DE
VERENIGINGEN VAN DE INRICHTENDE MACHTEN:

VOORZITTERS,

Voor het Katholiek Onderwijs Vlaanderen

Voor het Overleg Kleine Onderwijs-
verstrekkers (FOPEM, IPCO, Steiner-federatie,
VOOP)

Matthias DIEPENDAELE
minister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Economie, Innovatie en
Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en
Facilitair Management
Voorzitter SectX en C2
Ondervoorzitter OOC

Voor het GO! onderwijs van de Vlaamse
Gemeenschap:

Voor het Onderwijssecretariaat
voor Steden en Gemeenten van de
Vlaamse Gemeenschap:

Zuhal DEMIR
Vlaams minister van Onderwijs, Justitie en Werk,
Voorzitter OOC
Ondervoorzitter SectX en C2

Voor het Provinciaal Onderwijs Vlaanderen:

LEDEN,

AFVAARDIGING VAN DE REPRESENTATIEVE
VAKORGANISATIES:

Voor de Algemene Centrale der
Openbare Diensten:

Hans BONTE
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Wonen, Energie en
Klimaat, Toerisme en Jeugd

Voor de Federatie van de Christelijke Syndicaten
der Openbare Diensten:

Hilde CREVITS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Binnenland, Steden- en
Plattelandsbeleid, Samenleven, Integratie en
Inburgering, Bestuurszaken, Sociale Economie en
Zeevisserij

Voor het Vrij Syndicaat voor het
Openbaar Ambt:

Ben WEYTS
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
en Vlaams minister van Begroting en Financiën,
Vlaamse Rand, Onroerend Erfgoed en
Dierenwelzijn

VOORONTWERP VAN DECREET
van 6 februari 2026

Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 2. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt punt 4° quater vervangen door wat volgt:

“4° quater anderstalige nieuwkomer: een regelmatige leerling die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:

- a) de leerling is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
- b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar of het daaraan voorafgaande schooljaar;
- d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen.”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt het opschrift van afdeling 3bis vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3bis. - Screening niveau onderwijstaal en getalbegrip, taaltraject en taalbad”.

Art. 4. In artikel 11quater, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2020, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, worden volgende wijzigingen aangebracht:

1° In paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het schooljaar 2027-2028 voert de school voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake onderwijstaal en getalbegrip is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden.”;

2° In paragraaf 2 wordt de zinsnede “artikel 3, 4°quater.” vervangen door de zinsnede “artikel 3, 4°quater, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie.”.

Art. 5. In artikel 20/1, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juni 2025 wordt een paragraaf 1/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“§1/1. In afwijking van paragraaf 1 is voor het volgen van de taalheldklassen, vermeld in artikel 139vicies semel, §2, voltijdse lesbijdwoning in een andere school mogelijk.”.

Art. 6. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 13 juli 2001, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 7. Artikel 87quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 8. In hoofdstuk VII, afdeling 2, onderafdeling D, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt een rubriek 9°, dat bestaat uit artikel 87septies, ingevoegd dat luidt als volgt:

“9° Extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan rubriek 9°, toegevoegd bij artikel 8, een artikel 87septies toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 87septies §1. Vanaf het begrotingsjaar 20TT, startende in 2027, wordt er jaarlijks een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 20TT-1-20TT, startende in 2026-2027, met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs. De middelen kunnen ook het daaropvolgende schooljaar voor deze doelstelling gebruikt worden.

§2. Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, F, G, H en I waarbij:

1° A: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal A1, waarbij:

a) A1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk,

- vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt TNN: 6.835.881 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 2° B: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal B1, waarbij:
- a) B1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt OPL: 4.604.075 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 3° C: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal C1, waarbij:
- a) C1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt ST: 4.167.078 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel

- getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 4° D: 46 € vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 5° E: 31 € vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 6° F: 28 € vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 7° G: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal D1, waarbij:
- a) G1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt TNN: 6.193.097 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) G1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 8° H: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal E1, waarbij:
- a) H1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt OPL: 4.171.150 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) H1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 9° I= de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal F1, waarbij:

- a) I1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt ST: 3.775.244 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) I1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

§3. De bedragen die gegenereerd zijn conform paragraaf 2, 1°, 2°, 3°, 4°, 5° en 6° worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen die remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen die gegenereerd zijn conform paragraaf 2, 7°, 8° en 9° worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

§4. De bedragen, vermeld in paragraaf 2, worden vanaf het begrotingsjaar 2028 geïndexeerd volgens artikel 79, §3, derde lid, 2°, van dit decreet.

De bedragen worden elk schooljaar in minstens twee schijven uitbetaald waarbij vóór 1 februari de som van de uitbetaalde schijven minstens 50 % van de bedragen van het betrokken schooljaar vertegenwoordigt en het saldo vóór 1 juli betaald wordt.

§5. Voor het begrotingsjaar 2026, wordt er een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 2026-2027 met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs.

Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F waarbij:

- 1° A: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal A1, waarbij:
 - a) A1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het

- lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt TNN: 3.684.359 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 2° B: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal B1, waarbij:
- a) B1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt OPL: 2.481.475 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 3° C: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal C1, waarbij:
- a) C1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt ST: 2.245.945 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 4° D: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal D1, waarbij:

- a) D1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt TNN: 2.064.366 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 5° E: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal E1, waarbij:
- a) E1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt OPL: 1.390.383 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 6° F: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal F1, waarbij:
- a) F1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt ST: 1.258.415 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, § 1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

Het bedrag wordt uitbetaald voor december 2026.

§6. De bedragen gegenereerd door punt 1°, 2° en 3° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen

uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door punt 4°, 5° en 6° van paragraaf 5 worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediëring kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.”.

Art. 10. Aan artikel 125novies, § 1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 maart 2019, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° maakt afspraken over de toepassingen van de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.”.

Art. 11. In artikel 138, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen wat volgt:

“3° aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs;”;

2° punt 3°bis wordt opgeheven.

Art. 12. In artikel 139 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 6 juli 2012 en 17 juni 2016, wordt de zinsnede “3°, 3°bis,” opgeheven.

Art. 13. Aan hoofdstuk IX, afdeling 2, onderafdeling B, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een sectie 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan sectie 8, toegevoegd bij artikel 11, een artikel 139vicies semel toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies semel. §1. Scholen en scholengemeenschappen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige leerling die nieuw instroomt in het Vlaamse onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking.

In individuele situaties kan de klassenraad beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen als de klassenraad van oordeel is dat de kennis van het Nederlands voldoende is om met goed gevolg de lessen te volgen.

§2. De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal die onderwijstaal te laten verwerven in functie van een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

§3. De taalheldklas is in beginsel een voltijds traject. Als er te weinig leerlingen zijn om in een dergelijk voltijds traject te voorzien in de school of de scholengemeenschap, voorziet de school in een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt. De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1. Die doelen zijn in de taalheldklas na te streven minimumdoelen.

§4. De klassenraad beslist wanneer de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten plaatsvindt en kan die integratie ook geleidelijk laten verlopen. Het opzet van de taalheldklas is dat deze integratie zo snel mogelijk gebeurt. De taalheldklassen hebben in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter. De taalheldklas is verlengbaar door de klassenraad tot maximaal twee schooljaren.

In afwijking van het eerste lid, kan de klassenraad de taalheldklas met nog een schooljaar verlengen als de leerling is ingestroomd in de taalheldklas op of na de eerste schooldag van mei.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies bis. §1. De scholengemeenschap ontvangt jaarlijks aanvullende lestijden uitsluitend bestemd voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de scholengemeenschap voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

- 1° A: het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,2 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;
- 2° B: het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,4 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);

- c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§2. Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de school voor het schooljaar 20XX-2XX+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

- 1° A: het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,2 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;
- 2° B: het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,4 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen, in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§3. Het aantal aanvullende lestijden waar scholengemeenschappen en scholen niet in een scholengemeenschap recht op hebben wordt jaarlijks verhoogd met X lestijden, waarbij:

- 1° $X \text{ lestijden} = A \text{ maal } B$;
- 2° A: 8.849 lestijden gedeeld door de som van het totaal aantal regelmatige leerlingen, in alle scholen op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1;
- 3° B: het totaal aantal regelmatige leerlingen, in de school of scholengemeenschap op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§4. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°, in de scholengemeenschap met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan die cumulatieve voorwaarden op de teldag, vermeld in paragraaf 1, wordt het aantal lestijden waar de scholengemeenschap recht op heeft voor het

lopende schooljaar herberekend conform paragraaf 1, op basis van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt, vermeld in paragraaf 1, op het moment van de herberekening.

§5. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden vermeld in paragraaf 2, tweede lid, 1°, in de school met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan die cumulatieve voorwaarden, op de teldag, vermeld in paragraaf 2, wordt het aantal lestijden waar de school recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 2, op basis van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt conform in paragraaf 2, op het moment van de herberekening.

§ 6. De aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen die verkregen zijn conform paragraaf 1 tot en met paragraaf 5 worden als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen gehele getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen gehele getal.”.

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139 vicies ter. §1. Scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen in één of meerdere scholen van de scholengemeenschap.

Scholen van de scholengemeenschap kunnen de taalheldklas gezamenlijk organiseren. In dat geval is artikel 20/1 van toepassing. Als scholen van de scholengemeenschap gezamenlijk taalheldklassen organiseren, gebeurt dit op redelijke afstand van de school waar de leerling ingeschreven is en wordt er rekening gehouden met de vrije keuze van de ouders.

Het schoolbestuur of de schoolbesturen, naargelang van het geval, van de betrokken scholengemeenschap duiden één school van de scholengemeenschap aan die als contactschool voor de taalheldklas fungeert ten aanzien van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Scholen buiten het werkingsgebied van een LOP kunnen zich tot een LOP naar keuze wenden voor ondersteuning bij het maken van afspraken over de gezamenlijke organisatie van taalheldklassen.

§3. Uit de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen conform paragraaf 1 kunnen de volgende betrekkingen en opdrachten geput worden:

- 1° de eventuele onderwijsopdracht van de directeur en de adjunct-directeur;
- 2° de betrekkingen in het ambt van onderwijzer.

§4. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalheldklas niet beschouwd als een herstructurering.”.

Art. 17. Aan artikel 153septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een derde paragraaf toegevoegd, die luidt als volgt:

"§3. Elke school in het gewoon basisonderwijs voert, in samenhang met het zorgbeleid, vermeld in paragraaf 1, en met de haar toegekende omkadering, ook een taalbeleid met bijzondere aandacht voor de versterking van het Nederlands, zowel op het vlak van taalverwerving als op het vlak van taalbeheersing.

Iedere school wijst daarvoor een taalexpert aan. De taalexpert geeft concreet advies over taal- en leesbeleid, vakkennis en taaldidactiek aan het schoolteam.

In het professionaliseringsplan van de school, vermeld in artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gaat permanent aandacht naar de doorlopende professionalisering van de taalexpert.

De externe evaluatie op het talenbeleid van de school, met inbegrip van de aanduiding en de professionalisering van de taalexpert, gebeurt in het kader van de schooldoorlichting, vermeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs."

Art. 18. In artikel 154 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 1, wordt de zinsnede "artikel 76" vervangen door de zinsnede "artikel 76 en 87septies;

2° in paragraaf 2, wordt de zinsnede "vermeld in artikel 76 of artikel 87quinquies," vervangen door de zinsnede "vermeld in artikel 76, artikel 87quinquies, of 87septies."

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Art. 19. In artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

"§2. De volgende bedragen worden per begrotingsjaar en met ingang van begrotingsjaar 2027 toegekend:

- 1° voor het basisonderwijs: 21.111.000 euro;
- 2° voor het secundair onderwijs: 17.458.000 euro;
- 3° voor het volwassenenonderwijs, met uitzondering van de basiseducatie: 358.000 euro;
- 4° voor het deeltijds kunstonderwijs: 256.000 euro;
- 5° voor de CLB's: 180.000 euro;
- 6° voor de basiseducatie: 79.000 euro;
- 7° voor de leersteuncentra: 169.000 euro."

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het jaartal "2025" vervangen door het jaartal "2028";

3° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 20. Artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 21. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt een artikel 210/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 210/1. §1. Uitsluitend met het oog op de extra wekelijkse uren taallessen Nederlands voor de leerlingen, vermeld in artikel 136/4, eerste lid, 1°, worden uren-leraar toegekend aan de scholen voor gewoon secundair onderwijs.

§2. Het aantal uren-leraar, vermeld in paragraaf 1, is het op school afgeronde aantal uren-leraar van de som van A, B en C, waarbij:

- 1° A: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, § 1, 1°, c), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt TNN: 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, § 1, 1°, c), op de teldag, vermeld in artikel 169;
- 2° B: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt OPL: 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), op de teldag, vermeld in artikel 169;
- 3° C: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt ST = 879 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), op de teldag, vermeld in artikel 169.

Het aantal uren-leraar wordt per school als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier, wordt er afgerond naar het hogere geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lagere gehele getal.

§3. Deze uren-leraar worden aangewend om extra uren taallessen Nederlands per week te voorzien voor leerlingen die van de klassenraad van het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of door de klassenraad van het secundair onderwijs extra uren Nederlands opgelegd gekregen hebben overeenkomstig artikel 136/4, eerste lid, 1°.”

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Art. 22. In artikel VIII.1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, gewijzigd bij het decreet van 4 februari 2022, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

“1° anderstalige nieuwkomer: de leerling, vermeld in artikel 3, 4° quater, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, respectievelijk de leerling, vermeld in artikel 3, 2°/1, a) en c), van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;”.

Art. 23. In artikel VIII.5, eerste lid, van dezelfde codificatie, vervangen bij het decreet van 4 februari 2022 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

“3° het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas of het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en de opvolging van anderstalige nieuwkomers bij hun doorstroom naar het regulier aanbod in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs;”.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 24. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van artikel 7, 19 en 20 die in werking treden op 1 januari 2027.

Brussel, 6 februari 2026

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 78.894/1
van 18 maart 2026

over

een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet
basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009
betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie
sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016,
wat betreft taalmaatregelen’

Op 10 februari 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet ‘tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs en de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, wat betreft taalmaatregelen’.

Het voorontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 3 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Pierre LEFRANC, kamervoorzitter, Brecht STEEN en Tim CORTHAUT, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Eline YOSHIMI, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Allan MAGEROTTE, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 18 maart 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet beoogt het doorvoeren van diverse maatregelen ter versterking van de taalvaardigheid Nederlands, hoofdzakelijk in het basisonderwijs maar ook in het secundair onderwijs. Daartoe brengt het ontwerp wijzigingen aan in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 (Hoofdstuk 2), het decreet van 8 mei 2009 ‘betreffende de kwaliteit van onderwijs’ (Hoofdstuk 3), de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 (Hoofdstuk 4) en de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 (Hoofdstuk 5).

2.2. Wat het basisonderwijs betreft, bevat het voorontwerp onder meer de volgende maatregelen.

2.2.1. Artikel 2 van het voorontwerp wijzigt in artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs de definitie van “anderstalige nieuwkomer”,² waarbij geen rekening meer wordt gehouden met de verblijfstatus van de leerling en zijn moedertaal en waarbij de minimumleeftijd om als anderstalige nieuwkomer te worden beschouwd, wordt verhoogd.

2.2.2. Het bereik van de zogenaamde KOALA-screening wordt uitgebreid tot het niveau inzake getalbegrip en naar aanleiding van de wijziging van de definitie van anderstalige nieuwkomer wordt verduidelijkt welke anderstalige leerlingen zijn vrijgesteld van de screening (artikel 4 van het ontwerp – gewijzigd artikel 11°*quater* van het decreet basisonderwijs)

2.2.3. Er wordt voorzien in een extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands voor scholen in het gewoon basisonderwijs (artikel 9 van het voorontwerp – ontworpen artikel 87°*septies* van het decreet basisonderwijs). De ontworpen regeling bepaalt hoe dat extra werkingsbudget wordt berekend (ontworpen artikel 87°*septies*, §§ 2, 4 en 5) en hoe de verschillende onderdelen van dat budget kunnen worden aangewend (ontworpen artikel 87°*septies*, §§ 3 en 6). Het toegekende budget dient aangewend te worden enerzijds voor de zogenaamde “voorinstructie” op individuele basis of in kleine groepen voor kleuters en voor leerlingen van 6 jaar vóór 1 januari van het lopende schooljaar (ontworpen artikel 87°*septies*, § 3, eerste lid, en § 6, eerste lid, decreet basisonderwijs), en anderzijds de remediëring voor leerlingen van 7 jaar of ouder vóór 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor taalheldklassen maar nood hebben aan bijkomende

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Van de gelegenheid wordt ook gebruik gemaakt om de definitie van anderstalige nieuwkomer in artikel VIII.1 van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016 af te stemmen op de definities van dit begrip in het decreet basisonderwijs en de Codex Secundair Onderwijs (artikel 22 van het voorontwerp).

remediëring (artikel 9 van het voorontwerp, ontworpen artikel 87*septies*, § 3, tweede lid, en § 6, tweede lid, decreet basisonderwijs).

2.2.4. Voor scholen en scholengemeenschappen in het gewoon basisonderwijs wordt daarnaast voorzien in aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor anderstalige nieuwkomers (artikelen 13 tot 16 – ontworpen artikelen 139*vicies semel* tot 139*vicies ter* van het decreet basisonderwijs).

In het ontworpen artikel 139*vicies semel* wordt in de eerste plaats bepaald dat scholen en scholengemeenschappen taalheldklassen organiseren voor anderstalige nieuwkomers en eventueel andere leerlingen waarvan de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben om deel te nemen aan het reguliere onderwijs traject (§ 1). Voorts wordt ook het doel, de inhoud, de vorm (voltijd traject) en de mogelijke duur van de taalheldklas in zekere mate geregeld (§§ 2 tot 4). In het ontworpen artikel 20/1, § 1/1 van het decreet basisonderwijs (artikel 5) werd overigens reeds bepaald dat bij het volgen van de taalheldklas voltijds lesbijwoning in een andere school mogelijk is.

Het ontworpen artikel 139*vicies bis* bepaalt onder meer op welke wijze de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen worden berekend en toegekend aan respectievelijk de scholengemeenschappen (§ 1) en de scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren (§ 2), een jaarlijks verhoging van de aanvullende lestijden (§ 3) en de gevallen waarin en de wijze waarop de toegekende lestijden in het lopende schooljaar kunnen worden herberekend (§§ 4 en 5).

Het ontworpen artikel 139*vicies ter* bepaalt op welke wijze binnen scholengemeenschappen de taalheldklassen kunnen worden georganiseerd (§ 1) en welke betrekkingen en opdrachten met de aanvullende lestijden kunnen worden georganiseerd (§ 3).

Uit het ontworpen artikel 139*vicies ter*, § 2, van het decreet basisonderwijs (artikel 16) blijkt dat scholen van buiten het werkingsgebied van een Lokaal Overlegplatform (LOP) zich bij het maken van afspraken over de taalheldklas voor ondersteuning kunnen wenden tot een LOP naar keuze. Als gevolg van de introductie van de taalheldklassen wordt de opdracht van de LOP's basisonderwijs overigens uitgebreid met het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas. Daartoe vervangt artikel 23 van het ontwerp artikel VIII.5, eerste lid, 3°, van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016.

2.2.5. Voorts wordt aan de scholen van het gewoon basisonderwijs de verplichting opgelegd een taalbeleid te voeren en een taalexpert aan te wijzen (artikel 17 van het voorontwerp – ontworpen artikel 153*septies*, § 3, decreet basisonderwijs).

2.2.6. Ten slotte worden de bepalingen van het decreet basisonderwijs die betrekking hebben op de bijkomende toelage per anderstalige nieuwkomer per ingeschreven maand en op het extra werkingsbudget “Offensief Nederlands” opgeheven (artikelen 6 en 7 van het voorontwerp).

2.3. Wat het secundair onderwijs betreft, wordt voorzien in de toekenning van uren-leraar aan scholen voor gewoon secundair onderwijs met het oog op de organisatie van de extra

wekelijkse uren taallessen Nederlands voor leerlingen waarvoor de klassenraad in het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of in het secundair onderwijs heeft beslist dat ze drie uur extra taallessen Nederlands moeten volgen. Zowel de berekening van de uren-leraar als de aanwending ervan worden nader geregeld. Daartoe wordt een artikel 210/1 ingevoegd in de Codex Secundair Onderwijs (artikel 21 van het voorontwerp).

Daarnaast wordt artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs, dat voorziet in de toekenning van een extra werkingsbudget voor “offensief Nederlands”, opgeheven (artikel 20).

2.4. Tot slot wordt ook artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 ‘betreffende de kwaliteit van onderwijs’ gewijzigd (Hoofdstuk 3 – artikel 19 van het voorontwerp). Die wijziging strekt ertoe de bedragen van de nascholingsmiddelen die de pedagogische begeleidingsdiensten ontvangen voor de verschillende onderwijsniveaus aan te passen vanaf het begrotingsjaar 2027. In tegenstelling tot de overige onderwijsniveaus waar het gaat om een indexering van de bedragen, worden de bedragen voor het basis- en secundair onderwijs gevoelig verhoogd met, volgens de memorie van toelichting, het bedrag dat overeenstemt met de bedragen die tot nog toe waren voorzien voor het extra werkingsbudget voor “offensief Nederlands”.

2.5. Het aan te nemen decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van artikel 7 (opheffing extra werkingsbudget “offensief Nederlands” in het basisonderwijs), artikel 19 (verdeling nascholingsmiddelen vanaf begrotingsjaar 2027) en artikel 20 (opheffing extra werkingsbudget “offensief Nederlands” in het secundaire onderwijs), die in werking treden op 1 januari 2027 (artikel 24 van het voorontwerp).

VORMVEREISTEN

3.1. Luidens artikel 7, eerste lid, van het decreet van 23 november 2023 ‘over het jeugd- en kinderrechtenbeleid en de ondersteuning van het jeugdwerk’ wordt bij elk ontwerp van decreet dat wordt ingediend bij het Vlaams Parlement, een kind- en jongereneffectrapport, afgekort JoKER, gevoegd, als de voorgenomen beslissing het belang van personen jonger dan vijftientig jaar rechtstreeks raakt.

Het voorontwerp kent voornamelijk bijkomende middelen toe aan onderwijsinstellingen voor taalondersteunende maatregelen die voor de betrokken instellingen tegelijkertijd de verplichting inhouden enerzijds, wat de scholen van het basisonderwijs betreft, om maatregelen te nemen inzake remediëring en taalheldklassen (die verplicht zijn voor anderstalige nieuwkomers) en anderzijds, wat de scholen van het secundair onderwijs betreft, om extra-Nederlands te organiseren. Daarnaast breidt het voorontwerp het inhoudelijke bereik uit van de zogenaamde KOALA-screening die wordt doorgevoerd bij het begin van de leerplicht. Voorts wijzigt het ontwerp de definitie van anderstalige nieuwkomer, wat niet enkel een impact heeft op deze taalondersteunende maatregelen, maar ook op de bepalingen inzake het inschrijvingsrecht en de Vlaamse toetsen.

Dergelijke maatregelen raken rechtstreeks aan het belang van bepaalde personen die jonger zijn dan vijftientig jaar.

3.2. Artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 luidt:

“Het JoKER is een openbaar document dat ten minste de volgende informatie bevat:

1° een beschrijving van het effect van de voorgenomen beslissing op de situatie van het kind of de jongere;

2° een beschrijving van het effect op de situatie van het kind of de jongere zonder de voorgenomen beslissing;

3° alternatieven voor de voorgestelde beslissing, inzonderheid een beschrijving van de beoogde maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen van de beslissing voor de situatie van het kind of de jongere te vermijden, te beperken en zo mogelijk te verhelpen.”

Luidens artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 9 februari 2024 ‘tot uitvoering van het Jeugddecree van 23 november 2023’ kan de Vlaamse Regering een voorontwerp van decreet dat voldoet aan de voorwaarde, vermeld in artikel 7, eerste lid, van het Jeugddecree van 23 november 2023, alleen goedkeuren als er een kind- en jongereneffectrapport bij gevoegd is, dat is opgesteld conform de bepalingen van het voormelde decreet. De minister, bevoegd voor de jeugd, dient toe te zien op de naleving van de voormelde verplichting.

Dezelfde bepaling van het besluit van de Vlaamse Regering legt op dat het kind- en jongereneffectrapport een onderdeel vormt van de memorie van toelichting bij een dergelijk ontwerp van decreet.

3.3. In de memorie van toelichting bij het voorontwerp van decreet wordt aangegeven dat het JoKER-advies werd aangevraagd op 24 november 2025 en de memorie van toelichting bevat ook een JoKER-luik. De Raad van State stelt evenwel vast dat dit JoKER-luik niet de informatie bevat die bedoeld is in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023. In het wetgevingsdossier is daarnaast ook geen ander document te vinden dat deze informatie bevat en waarvan het JoKER-luik in de memorie van toelichting de weerspiegeling zou kunnen zijn. Integendeel, het wetgevingsdossier bevat een eerdere versie van de memorie van toelichting waar in de commentaar wordt aangegeven dat de tekst die momenteel ook voorkomt in de memorie van toelichting niet volstaat om aan de JoKER-verplichting tegemoet te komen.

Uit dit alles volgt dat alsnog een JoKER dient te worden opgesteld die voor alle maatregelen die een rechtstreeks belang hebben voor jongeren die jonger zijn dan 25 jaar³ de in artikel 7, tweede lid, van het decreet van 23 november 2023 bedoelde informatie bevat en dat dit document (of alvast de bedoelde informatie) deel moet uitmaken van de memorie van toelichting.

4.1. Over het voorontwerp verleende de minister van begroting op 30 november 2025 een voorwaardelijk begrotingsakkoord. Een van de voorwaarden betrof:

“De extra omkadering voor de voorinstructie in de kleuterklas en het eerste leerjaar en de remediëring buiten de taalheldklassen in het tweede tot zesde leerjaar wordt niet decretaal verankerd als een coëfficiënt per leerling met dat kenmerk, maar als een vast contingent aan punten: 36.138 punten voor de voorinstructie en 20.248 punten voor de remediëring buiten de taalheldklassen. Die punten worden jaarlijks gedeeld door het aantal

³ En niet enkel voor de wijziging van de definitie van anderstalige nieuwkomer, zoals de gemachtigde leek te suggereren.

leerlingen met leerlingenkenmerk thuistaal niet de onderwijstaal en zo verdeeld over de scholen en scholengemeenschappen;”

De steller van het ontwerp dient erop toe te zien dat aan die voorwaarde wordt voldaan, zo niet dient te worden vastgesteld dat er geen begrotingsakkoord voorhanden is en dat bijgevolg aan dat vormvereiste niet is voldaan.

4.2. De Raad van State stelt evenwel vast dat artikel 9 van het voorontwerp (ontworpen artikel 87*septies* van het decreet basisonderwijs), dat betrekking heeft op het werkingsbudget voor de zogenaamde voorinstructie en de taalremediëring, het totale budget dat wordt uitgetrokken voor de maatregel niet uitdrukt in een vast contingent aan punten en het werkingsbudget niet toekent en verdeelt op basis van punten. Weliswaar lijkt de financiering uit te gaan van een vast contingent aangezien in het ontworpen artikel 87*septies*, § 2, punten 1°, 2°, 3°, 7°, 8° en 9°, en § 5, punten 1° tot en met 6°, gebruik gemaakt wordt van een coëfficiënt die het resultaat is van de deling van een vast bedrag door het totale aantal leerlingen, doch het ontworpen artikel 87*septies*, § 2, punten 4°, 5°, en 6° gaat uit van een variabel toe te kennen bedrag aangezien de vaste bedragen telkens worden vermenigvuldigd met het aantal kleuters en leerlingen in de school zonder rekening te houden met het aandeel daarvan in een totaal aantal kleuters en leerlingen in het Vlaamse onderwijs. Aldus rijst de vraag of wel aan de desbetreffende voorwaarde van het begrotingsakkoord is voldaan.

4.3. Hierover ondervraagd, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Het decreet blijft binnen het budget van het begrotingsakkoord.

Het decreet goedgekeurd op de eerste Vlaamse Regering kent zoals voorzien in de conceptnota taalhelden, eveneens goedgekeurd op de Vlaamse Regering geen punten (zoals in begrotingsakkoord vermeld) toe in het basisonderwijs, maar werkingsmiddelen. Deze wijziging van punten naar werkingsmiddelen werd beslist door de Vlaamse regering bij eerste principieel goedkeuring, hierbij wordt de open end versus gesloten end gerespecteerd.

(...)

Wat betreft 4°, 5°, 6° van paragraaf 2: N.a.v. de onderhandelingen werd een deel van deze open end middelen van de huidige aanvullende lestijden voor anderstalige nieuwkomers (namelijk het aandeel van de 5/6jarigen in de huidige AN-lestijden) als open end toegekend aan de remediëring voor de kleuters en leerlingen jonger dan 7 jaar. Dit mede ingegeven door de verandering van de leeftijdsvoorwaarde voor de taalheldklassen (vanaf 7 jaar) versus anderstalige nieuwkomers (vanaf 5 jaar). Om het begrotingsakkoord blijvend te honoreren werd tegelijkertijd de open end voor de taalheldklassen verlaagd en de gesloten end voor de taalheldklassen verhoogd.

M.a.w:

- Zoals het begrotingsakkoord vereist is de verhouding tussen open end en gesloten end gerespecteerd.

- N.a.v. onderhandelingen is er een verschuiving van de open end van de taalheldklassen naar een open end voor de voorinstructie voor de kleuters, zonder dat dit de verhouding tussen open en gesloten end hypothekeert. Want de open end van taalheldklassen werd naar beneden bijgesteld en de gesloten end van de taalheldklassen werd naar boven bijgesteld (met een verschuiving van middelen van de gesloten end van de voorinstructie voor kleuters naar de gesloten end van de taalheldklassen).

- Het totale budget voor taalheldklassen werd wel behouden.
- Het totale budget voor voorinstructie werd wel behouden.
- De verhouding tussen open end en gesloten end in voorinstructie en taalheldklassen wijzigde zoals hierboven aangegeven omwille van het aandeel van de 5/6 jarigen in de AN versus de taalheldklassen.
- De Vlaamse Regering heeft er voor geopteerd om bij haar eerste principiële goedkeuring zoals voorzien in de conceptnota taalhelden in het basisonderwijs voor de remediëring geen punten zorg maar werkingsmiddelen toe te kennen. Ook dit binnen de beschikbare begrotingsmiddelen.”

4.4. Met zijn verklaring poogt de gemachtigde aan te tonen dat de maatregel zoals hij momenteel is geconcipieerd, geen andere budgettaire gevolgen heeft dan het geheel van maatregelen waarover het (voorwaardelijke) begrotingsakkoord werd verleend. Niettemin blijkt uit de verklaring van de gemachtigde ook dat aan de voorwaarde van het begrotingsakkoord die wordt vermeld in opmerking 4.1. (bewust) niet is tegemoetgekomen. Aldus moet worden aangenomen dat er voor die maatregel vooralsnog geen begrotingsakkoord voorhanden is en het betrokken vormvereiste alsnog moet worden vervuld.

5.1. Uit de nota aan de Vlaamse Regering van 6 februari 2026 met het oog op de tweede principiële goedkeuring van het voorontwerp blijkt dat aan het voorontwerp nog een aantal wijzigingen werden aangebracht na het vervullen van de voorgeschreven vormvereisten. Deze wijzigingen lijken niet meteen het gevolg te zijn van het vervullen van die vormvereisten. Het gaat meer bepaald over de volgende wijzigingen die telkens betrekking hebben op de financiering van de betrokken maatregelen:

- in artikel 9 werd het woord scholengemeenschappen geschrapt omdat het niet nodig zou zijn voor de berekening;
- in artikel 19 wordt de verdeling van de nascholingsmiddelen tussen het basis- en secundair onderwijs gewijzigd om rekening te houden met de verdeling volgens de recentste data tussen het basis- en secundair onderwijs wat betreft de middelen voor het taaloffensief;
- er wordt in artikel 9 een “open end” financiering voorzien voor de voorinstructie, wat een verschuiving van 9,6 miljoen euro zou betekenen die correlatief daalt voor de “gesloten end” financiering);
- in artikel 15 worden in de tweede paragraaf van het ontworpen artikel 139 *vicies bis* coëfficiënten verlaagd (van 1,5 naar 1,2 en van 0,68 naar 0,4) en wordt in de derde paragraaf van het ontworpen artikel het contingent aan lestijden verhoogd tot 8.849.

5.2.1. Hoewel de gemachtigde aangaf dat sommige van die wijzigingen worden doorgevoerd “na onderhandelingen”, is het de Raad van State niet duidelijk of de doorgevoerde wijzigingen daadwerkelijk het gevolg zijn van opmerkingen die werden gemaakt in de uitgebrachte adviezen of in het kader van de gevoerde syndicale onderhandelingen. Wanneer de Vlaamse Regering aan een reeds aan advies- of syndicale organen voorgelegd voorontwerp inhoudelijke wijzigingen aanbrengt die niet het gevolg zijn van opmerkingen die werden geformuleerd naar

aanleiding van de vervulling van de voorgeschreven vormvereisten, dient het gewijzigde voorontwerp door de Vlaamse Regering op eigen initiatief opnieuw⁴ aan die organen te worden voorgelegd.

5.2.2. Ook als de wijzigingen het gevolg zijn van het vervullen van de betrokken vormvereisten, voor zover deze wijzigingen budgettaire gevolgen zouden hebben, dient erover opnieuw het advies van de inspectie van financiën te worden ingewonnen en desgevallend het akkoord van de minister van begroting te worden verkregen. Het is, op grond van artikel 43, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 mei 2019 ‘ter uitvoering van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019’, immers zaak van de inspectie van financiën om te beoordelen of die wijzigingen, zoals de gemachtigde voorhoudt, geen budgettaire gevolgen hebben.

5.3. De stellers van het ontwerp dienen er derhalve op toe te zien dat de voorgeschreven vormvereisten ten aanzien van de betrokken wijzigingen alsnog worden vervuld.

Indien de aan de Raad van State voorgelegde tekst ten gevolge van het vervullen van het/de voornoemde vormvereisten nog wijzigingen zou ondergaan,⁵ moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen, ter inachtneming van het voorschrift van artikel 3, § 1, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

6. Deze bepaling wijzigt in artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs de definitie van “anderstalige nieuwkomer” waarbij onder meer geen rekening meer wordt gehouden met de verblijfstatus van de leerling en de moedertaal van de leerling. Die wijziging wordt niet doorgevoerd aan de definitie van “anderstalige nieuwkomer” in artikel 3, 2°/1, van de Codex Secundair Onderwijs. Aangezien dit begrip ook op andere terreinen dan het taalbeleid in ruime zin een rol speelt, zoals bijvoorbeeld deelname aan de Vlaamse toetsen en programmatie van onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers, rijst de vraag, mede vanuit het perspectief van het gelijkheidsbeginsel, of het decreet niet moet worden aangevuld met een bepaling die de definitie van anderstalige nieuwkomer ook in de Codex Secundair Onderwijs in dezelfde zin aanpast.

Artikel 4

7. Er bestaat een discrepantie tussen de tekst van het bij artikel 4, 1°, van het voorontwerp ontworpen artikel 11^{quater}, 1°, van het decreet basisonderwijs, die enkel voorziet in de bijkomende decretale verankering van getalbegrip als onderdeel van de screening en de memorie

⁴ *In casu* mag evenwel worden aangenomen dat deze punctuele wijzigingen van het voorontwerp niet opnieuw voor advies moet worden voorgelegd aan de SERV aangezien dat adviesorgaan op 22 december 2025 in het algemeen afzag van adviesverlening.

⁵ Namelijk andere wijzigingen dan deze waarvan in dit advies melding wordt gemaakt of dan deze die ertoe strekken tegemoet te komen aan hetgeen in dit advies wordt opgemerkt.

van toelichting, die ook gewag maakt van de decretaire verankering van de domeinen luistervaardigheid, woordenschat en fonemisch bewustzijn. Hierop gewezen, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“Dit is een terechte opmerking. De memorie van toelichting zal worden aangepast om duidelijk te maken dat de decretaire wijziging zich beperkt tot de toevoeging van getalbegrip, en dat de vermelding van de andere domeinen een inhoudelijke concretisering betreft van het bestaande begrip onderwijstaal.”

8.1. Artikel 4, 2°, van het voorontwerp vervangt in artikel 11^{quater}, § 2, van het decreet basisonderwijs de woorden “artikel 3, 4°^{quater}” door de woorden “artikel 3, 4°^{quater}, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie”. Als gevolg van deze vervanging zou artikel 11^{quater}, § 2, eerste zin, als volgt luiden:

“In afwijking van paragraaf 1 is de screening niet verplicht voor anderstalige nieuwkomers zoals bepaald in artikel 3, 4°^{quater}, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie”.

8.2. In de memorie van toelichting wordt deze bepaling als volgt toegelicht:

“Punt 2 brengt een technische wijziging aan. De KOALA-screening is momenteel niet verplicht voor anderstalige nieuwkomers. De definitie van een anderstalige nieuwkomer wijzigt waardoor enkel leerlingen vanaf de leeftijd van 7 jaar onder de definitie vallen. Daarom wordt hier toegevoegd dat er geen rekening gehouden moet worden met de leeftijdsgrens van 7 jaar voor de toepassing van dit artikel”

Hieruit blijkt dat het de bedoeling is dat de categorie van leerlingen die tot nog toe was vrijgesteld van de verplichting om een KOALA-screening te ondergaan omdat de betrokken leerlingen beschouwd konden worden als anderstalige nieuwkomer, ook in de toekomst vrijgesteld wordt van die verplichting, hoewel die leerlingen niet langer als anderstalige nieuwkomer in de zin van (het bij artikel 2 gewijzigde) artikel 3, 4°^{quater}, van het decreet basisonderwijs kunnen worden beschouwd, omdat ze niet aan de leeftijdsvereiste in de nieuwe definitie van anderstalige nieuwkomer beantwoorden. De betrokken leerlingen beantwoorden wel aan de overige voorwaarden om als anderstalige nieuwkomer te worden beschouwd.

8.3. Aangezien een van de voorwaarden waaraan de leerling voortaan moet voldoen om als “anderstalige nieuwkomer” te worden beschouwd, het voldoen is aan de leeftijdsvereiste van 7 jaar of ouder, heeft de loutere toevoeging van de zinsnede “met uitzondering van de leeftijdsvereisten” in artikel 11^{quater}, § 2, eerste zin, geen enkele zin. Een leerling die niet aan de leeftijdsvereiste van zeven jaar of ouder voldoet, kan geen anderstalige nieuwkomer zijn en het heeft dan ook geen zin om hem van die leeftijdsvoorwaarde uit te zonderen. Bovendien wordt de KOALA-screening krachtens artikel 11^{quater}, § 1, uitgevoerd “bij het begin van de leerplicht”, dat wil zeggen aan het begin van het schooljaar waarin de leerling 5 jaar wordt, zodat een anderstalige nieuwkomer in de zin van het gewijzigde artikel 3, 4°^{quater} *a fortiori* ouder is dan zeven jaar en nooit onderworpen is aan de verplichte KOALA-screening en er dus ook niet van vrijgesteld hoeft te worden.

Op deze problematiek gewezen, verklaarde de gemachtigde:

“Dit is een terechte opmerking. De wijze van formulering zal herbekeken worden, wel rekening houdend met het gegeven dat enkel de 5- en 6-jarigen een taalintegratietraject volgen. 7-jarigen en ouder volgen les in de taalheldklassen.”

Gelet op de bedoeling die met de ontworpen bepaling wordt nagestreefd, lijkt het aangewezen te zijn om in artikel 1 *1^{quater}*, § 2, eerste zin, de zinsnede “anderstalige nieuwkomers zoals bepaald in artikel 3, 4° *quater*” te vervangen door de zinsnede “leerlingen bedoeld in paragraaf 1 die voldoen aan de voorwaarden bedoeld in artikel 3, 4° *quater*, b), c) en d)”.

Artikel 5

9. Aangezien in artikel 20/1 van het decreet basisonderwijs een nieuwe paragraaf 1/1 wordt ingevoegd, schrijve men in de inleidende zin van artikel 5 van het voorontwerp, overeenkomstig de beginselen inzake wetgevingstechniek,⁶ “In artikel 20/1 van hetzelfde decreet” in plaats van “In artikel 20/1, § 1, van hetzelfde decreet”. Tevens dient aangegeven te worden dat die nieuwe paragraaf wordt ingevoegd na paragraaf 1.

Artikel 9

10. In het ontworpen artikel 87 *septies*, § 2, 7°, 8° en 9°, van het decreet basisonderwijs wordt bepaald dat G, H, I de som zijn van een voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal, waarbij het afgeronde getal respectievelijk D1, E1 en F1 wordt genoemd. In tegenstelling tot de punten 1°, 2°, en 3°, van artikel 87 *septies*, § 2, waar de punten a) en c) telkens bepalen op welke wijze dat afgeronde getal wordt bekomen⁷ en afgerond, is in de punten a) en c) van de punten 7°, 8° en 9° niet opnieuw sprake van diezelfde afgeronde getallen D1, E1 en F1, maar van G1, H1, I1.

Aangezien de gemachtigde beaamde dat het een materiële vergissing betreft, moeten in de punten 7°, 8° en 9° van artikel 87 *septies*, § 2, de vermeldingen D1, E1 en F1 worden vervangen door de vermeldingen G1, H1 en I1.

Artikel 14

11.1. Overeenkomstig het ontworpen artikel 139 *vicies semel*, § 1, van het decreet basisonderwijs (artikel 14 van het voorontwerp), organiseren scholen en scholengemeenschappen taalheldklassen voor elke anderstalige nieuwkomer (voor de begripsomschrijving, zie opmerking 12), en eventueel⁸ voor leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende

⁶ Omzendbrief VR 2019/4 betreffende de wetgevingstechniek, aanwijzing 200, 6°, a).

⁷ Dat is eveneens het geval in de punten 1° tot 6° van artikel 87 *septies*, § 5, dat het werkingsbudget voor het schooljaar 2026-27 vastlegt, waarbij dezelfde getallen worden gehanteerd, met dien verstande dat de berekening van de D, E en F overeenkomt met de berekening van de getallen G, H en I in artikel 87 *septies*, § 2.

⁸ “komen in aanmerking”.

basiskennis Nederlands hebben om aan het reguliere programma deel te nemen. Gelet op de gebruikte terminologie (“organiseren”) lijkt het om een verplichting⁹ te gaan voor de scholen en scholengemeenschappen ten aanzien van anderstalige nieuwkomers. Gelet op de context van de bepaling lijkt daartegenover ook voor de anderstalige nieuwkomer een verplichting te staan om deel te nemen aan een taalheldklas die voor hen wordt georganiseerd.

11.2. Het ontworpen artikel 139*vicies semel*, van het decreet basisonderwijs legt de inhoud (§§ 2 en 3) en vorm (§ 2) van de taalheldklas in zekere mate vast en regelt de duur ervan (§ 4).

De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling de onderwijstaal te laten verwerven door onderdompeling in die taal (§ 2). De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn die vermeld in artikel 44, § 1, van het decreet basisonderwijs en zij gelden als na te streven minimumdoelen (§ 3).

De taalheldklas maakt voor de leerlingen in beginsel een voltijds traject uit. Als er te weinig leerlingen zijn om in een dergelijk voltijds traject te voorzien moet de school voorzien in een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt (§ 3).

Het opzet van de taalheldklassen is een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. De klassenraad beslist wanneer die integratie plaatsvindt; deze kan geleidelijk zijn. Een taalheldklaas duurt één jaar of korter. De klassenraad kan de taalheldklas maximaal tot twee schooljaren verlengen (§ 4).

11.3.1. Voor zover de ontworpen bepaling een verplichting oplegt aan de anderstalige nieuwkomers om tijdelijk onderwezen te worden in een aparte klasgroep gelet op hun taalachterstand, raakt die maatregel aan het recht op onderwijs van de betrokken leerlingen en creëert zij een verschil in behandeling tussen de betrokken leerlingen en de andere leerlingen die niet (meer) als anderstalige nieuwkomer kunnen worden gekwalificeerd.¹⁰ Dit verschil in behandeling berust op de objectieve criteria die zijn omschreven in het ontworpen artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs.

11.3.2. Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens heeft zich reeds uitgesproken over een verschil in behandeling dat voortvloeit uit het inrichten van aparte klassen voor leerlingen die de onderwijstaal onvoldoende beheersen, met name in het arrest Orsus van 16 maart 2010.

In dat arrest overwoog het Europees Hof onder meer het volgende:

⁹ In die zin raakt de ontworpen regeling onmiskenbaar aan de actieve onderwijsvrijheid aangezien de wijze waarop met taalachterstand wordt omgegaan een onderdeel kan vormen van het pedagogisch of onderwijskundig project. De Raad van State stelt evenwel vast dat de onderwijsverstrekkers de nodige autonomie behouden bij de invulling van de onderwijsactiviteiten, het beoordelen of er voldoende leerlingen zijn voor de taalheldklas, de eventuele organisatie van het volwaardig alternatief en in het bijzonder het beoordelen van het ogenblik en de wijze van integratie in het reguliere onderwijs en de duur van de taalheldklas (één schooljaar of korter), zodat de beperking van de onderwijsvrijheid niet onevenredig lijkt.

¹⁰ Hoewel artikel 11*quater*, § 3, van het decreet basisonderwijs voor dergelijke leerlingen met een taalachterstand reeds geruime tijd voorziet in de organisatie van een taalbad.

“157. La Cour considère que le placement temporaire d'enfants dans une classe séparée au motif qu'ils n'ont pas une maîtrise suffisante de la langue n'est pas en soi automatiquement contraire à l'article 14 de la Convention. On pourrait dire que, dans certaines circonstances, pareil placement vise le but légitime d'adapter le système éducatif aux besoins particuliers des enfants.”¹¹

En :

“Comme la Grande Chambre l'a constaté dans l'arrêt précité *D.H. et autres c. République tchèque*, il n'est pas facile de choisir le meilleur moyen de résoudre les difficultés d'apprentissage d'enfants n'ayant pas une connaissance suffisante de la langue dans laquelle l'enseignement est dispensé. Cela implique de procéder à un exercice difficile de mise en balance des divers intérêts en jeu. Pour ce qui est de la définition et de l'aménagement du programme des études, il s'agit, dans une large mesure, d'un problème d'opportunité sur lequel la Cour n'a pas à se prononcer (*D.H. et autres*, précité, § 205, et *Valsamis c. Grèce*, 18 décembre 1996, § 28, *Recueil* 1996-VI).

181. Néanmoins, chaque fois que les autorités nationales se voient reconnaître une marge d'appréciation susceptible de porter atteinte au respect d'un droit protégé par la Convention, il convient d'examiner les garanties dont dispose l'individu pour déterminer si l'Etat défendeur n'a pas fixé le cadre réglementaire en outrepassant les limites de son pouvoir discrétionnaire (*Buckley*, précité, § 76, et *Connors*, précité, § 83).”¹²

Hieruit volgt dat moet worden nagegaan of de ontworpen regeling met betrekking tot de taalheldklassen voldoende waarborgen inhoudt voor de betrokken leerlingen, rekening houdend met de verschillende belangen die in het geding zijn.

11.3.3. In het arrest Orsus beoordeelde het Europees Hof van de Rechten van de Mens een aantal gevallen waarbij Romakinderen op grond van de Kroatische wetgeving in enkele welbepaalde scholen een langere periode werden ondergebracht in aparte klassen in de lagere school. In het bijzonder hield het Hof hierbij rekening met de bijzonder kwetsbare situatie van de Roma-gemeenschap als minderheid.¹³ In het arrest kwam het Hof, wat de verantwoording van het verschil in behandeling betreft, tot de conclusie dat “dans les circonstances de l'espèce, il n'existait pas de garanties propres à assurer la formation et le maintien d'un rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but légitime visé. Il s'ensuit que le placement des requérants dans des classes réservées aux Roms à certaines périodes de leurs études primaires était dépourvu de justification objective et raisonnable.”¹⁴ Het Hof kwam tot deze conclusie nadat het had vastgesteld dat de maatregelen die de Kroatische overheid had genomen inzake het onderwijs van Romakinderen “n'étaient pas accompagnées de garanties suffisantes de nature à assurer que, dans l'exercice de sa marge d'appréciation dans le domaine de l'éducation, l'Etat tienne suffisamment compte des besoins particuliers de ces enfants en tant que membres d'un groupe défavorisé”¹⁵ en dat krachtens deze maatregelen de betrokken leerlingen waren geplaatst in

¹¹ EHRM (Grote Kamer) 16 maart 2010, *Orsus e.a. t. Kroatië*, § 157.

¹² *Ibid.*, §§ 180-181.

¹³ *Ibid.*, §§ 147-148.

¹⁴ *Ibid.*, § 184.

¹⁵ *Ibid.*, § 182.

afzonderlijke klassen “*appiquant un programme adapté dont on ne connaît toutefois pas le contenu exact. Faute de transparence et de critères clairement définis en matière de transfert dans les classes mixtes, les requérants sont restés dans des classes réservées aux Roms pendant de longues périodes, parfois même pendant toute la durée de leur scolarité primaire.*”¹⁶

Bij het onderzoek naar de objectieve en redelijke verantwoording van de maatregel betrok het Hof in zijn beoordeling onder meer¹⁷ het gebrek aan een specifieke en adequate test om de taalachterstand te meten,¹⁸ het gebrek aan een duidelijk en specifiek aangepast onderwijsprogramma in de betrokken klassen,¹⁹ het gebrek aan transparante opvolging van de taalkundige vooruitgang en het gebrek aan een procedure voor de re-integratie in gemengde klasgroepen²⁰ en het gebrek aan vrije instemming door de ouders²¹.

11.3.4. Hoewel de situatie van de anderstalige nieuwkomers in het Vlaamse basisonderwijs niet zonder meer kan worden gelijkgesteld met de situatie die aan de basis lag van het arrest Orsus, aangezien het voorliggend ontwerp niet meteen lijkt te leiden tot discriminatie op etnische gronden van een welbepaalde kwetsbare minderheid, lijken een aantal elementen die in het arrest Orsus naar voor komen niet zonder relevantie.

Zo stelt de Raad van State vast dat de beoordeling van het onvoldoende beheersen van de onderwijstaal integraal lijkt te worden overgelaten aan de klassenraad of de schooldirectie, zonder dat het decreet aangeeft op welke wijze de taalachterstand moet worden vastgesteld. De KOALA-screening geldt immers niet voor anderstalige nieuwkomers die jonger zijn dan zeven jaar en ook anderstalige nieuwkomers die op latere leeftijd instromen worden niet aan de screening onderworpen. Nergens in het decreet basisonderwijs wordt bepaald hoe voor anderstalige nieuwkomers, zoals ze door het ontwerp worden gedefinieerd, wordt vastgesteld dat ze “onvoldoende de onderwijstaal beheersen om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen” (bij artikel 2 ontworpen artikel 4° *quater*, d), van het decreet basisonderwijs). Evenzo wordt niet nader bepaald op welke wijze de klassenraad te werk dient te gaan bij de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten. Aldus rijst de vraag of er wel voldoende waarborgen zijn dat anderstalige nieuwkomers slechts aan het regime van de taalheldklassen worden onderworpen wanneer dat echt noodzakelijk is om de onderwijstaal beter te kunnen beheersen en zolang dit nodig is. Met andere woorden, er wordt niet aangetoond dat er voldoende waarborgen zijn dat de ontworpen regeling voor de betrokken leerlingen geen onevenredige gevolgen heeft.

Evenmin wordt duidelijk gemaakt hoe de intensieve onderwijsactiviteiten die in de taalheldklas zullen plaatsvinden er zullen uitzien. Weliswaar wordt bepaald dat ze tot doel hebben de onderwijstaal te verwerven door onderdompeling in de onderwijstaal en dat de minimumdoelen

¹⁶ *Ibid.*

¹⁷ Ook de hoge graad van afwezigheden op school en van vroegtijdig schoolverlaten bij de betrokken leerlingen werd in de beoordeling betrokken, maar lijkt bij de beoordeling van dit ontwerp niet meteen relevant.

¹⁸ EHRM (Grote Kamer) 16 maart 2010, *Orsus e.a. t. Kroatië*, §§ 158-162.

¹⁹ *Ibid.*, §§ 163-171.

²⁰ *Ibid.*, §§ 172-175

²¹ *Ibid.*, §§ 178-179.

vermeld in artikel 44, § 1, van het decreet basisonderwijs van toepassing zijn. Maar waarin die activiteiten precies verschillen van het reguliere onderwijs, dat per slot van rekening ook in de onderwijstaal wordt verstrekt en ook moet voldoen aan de minimumdoelen van artikel 44, § 1, is niet duidelijk.²² Aldus rijst de vraag of er wel voldoende waarborgen zijn voor de kwaliteit en specificiteit van de aan de betrokken leerling verstrekte onderwijsactiviteiten.

Ten slotte stelt de Raad van State vast dat op geen enkele manier wordt gewaarborgd dat de ouders bij de beslissing tot het toeleiden naar een taalheldklas worden betrokken.

11.3.5. Voorts wil de Raad van State benadrukken dat het Europees Hof, wat betreft het nemen van maatregelen voor leerlingen die de onderwijstaal onvoldoende beheersen, uitdrukkelijk heeft gewezen op de appreciatiemarge van de overheid, in het bijzonder wat de omschrijving van het studieprogramma betreft, en op het feit dat dergelijke maatregelen een afweging vereisen van alle belangen die in het geding zijn. *In casu* lijken de actieve onderwijsvrijheid van de betrokken onderwijsinstellingen en de autonomie van de klassenraden dergelijke belangen. Zo wees de gemachtigde erop dat de invulling van de intensieve onderwijsactiviteiten en, desgevallend, de invulling van een volwaardig alternatief tot de autonomie van de scholen, scholengemeenschappen en schoolbesturen behoren.

De Raad van State beveelt bijgevolg aan om de maatregel van uit het oogpunt van het evenwicht tussen de verschillende belangen aan een nieuw onderzoek te onderwerpen en de neerslag van de concrete afweging van die belangen op te nemen in de memorie van toelichting.

12. Het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, *eerste lid*, van het decreet basisonderwijs bepaalt dat scholen en scholengemeenschappen taalheldklassen organiseren voor elke “anderstalige leerling die nieuw instroomt in het Vlaamse onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus”. De wijze waarop deze leerlingen worden omschreven toont enige gelijkenis met het begrip “anderstalige nieuwkomer” zoals het wordt omschreven in het bij artikel 2 ontworpen artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs, maar dat laatste begrip wordt niet gebruikt. Ook in de memorie van toelichting wordt niet aangegeven dat de verplichting om taalheldklassen op te richten betrekking heeft op anderstalige nieuwkomers. Om de doelgroep te omschrijven worden in de memorie dezelfde bewoordingen gebruikt als in de tekst van het ontworpen artikel.

De Raad van State stelt wel vast dat het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, *tweede lid*, van het decreet basisonderwijs bepaalt dat in individuele situaties en onder bepaalde voorwaarden de klassenraad kan beslissen dat “anderstalige nieuwkomers” geen taalheldklas hoeven te volgen. Door in het tweede lid wel het begrip “anderstalige nieuwkomers” te gebruiken wordt de indruk gewekt dat anderstalige nieuwkomers slechts een deelverzameling vormen van de categorie leerlingen waarvoor krachtens het eerste lid principieel een taalheldklas moet worden opgericht. Het tweede lid zou dan met andere woorden inhouden dat enkel kan worden afgezien

²² Wanneer leerlingen die de onderwijstaal onvoldoende beheersen in aparte klassen hetzelfde programma volgen als de andere leerlingen in de onderwijstaal, heeft het Europees Hof de bedenking gemaakt enerzijds dat er in dat geval geen reden voorhanden is om hen in aparte klassen onder te brengen en anderzijds dat dat programma gegeven in de onderwijstaal niet beantwoordt aan de noden van de leerlingen, aangezien zij de onderwijstaal niet beheersen (EHRM (Grote Kamer) 16 maart 2010, *Orsus e.a. t. Kroatië*, § 164).

van de verplichting om een taalheldklas in te richten bedoeld in het eerste lid, wanneer die leerling ook beschouwd kan worden als een “anderstalige nieuwkomer”.

Gevraagd of het effectief de bedoeling is dat in het eerste lid, het gedefinieerde begrip “anderstalige nieuwkomer” niet wordt gebruikt, verklaarde de gemachtigde:

“In artikel 139*vicies semel*, §1, wordt inderdaad een omschrijving geven van de doelgroep en niet verwezen naar de definitie. Inhoudelijk betreft het dezelfde doelgroep.”

Uit die verklaring blijkt dat in het eerste en tweede lid in werkelijkheid naar dezelfde doelgroep wordt verwezen. Gelet op die bedoeling, op het ontworpen artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs, en op de coherentie en leesbaarheid van het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, en van het decreet basisonderwijs in zijn geheel, dient in het eerste lid van laatstgenoemde bepaling het begrip “anderstalige nieuwkomer” te worden gebruikt in plaats van “anderstalige leerling die nieuw instroomt in het Vlaamse onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus”.

13. Door in het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, van het decreet basisonderwijs de zinsnede “anderstalige leerling die nieuw instroomt in het Vlaamse onderwijs vanaf het tweede leerjaar, ongeacht de verblijfsstatus” te vervangen door het begrip “anderstalige nieuwkomer” zou ook de problematische verwijzing naar het begrip “leerjaar” vervallen.

Hoewel het decreet basisonderwijs geen leerjarenstructuur kent en er in de memorie van toelichting, als reactie op het advies van de VLOR, wordt gepreciseerd dat leeftijdscesuren moeten worden gehanteerd omdat de onderwijsregelgeving over het basisonderwijs geen leerjarenstructuur vastlegt,²³ wordt de verplichting in het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, om een taalheldklas te organiseren toch gekoppeld aan de instroom vanaf het “tweede leerjaar”

In dit verband verklaarde de gemachtigde:

“Het is de bedoeling dat elke leerling die aan de definitie van anderstalige nieuwkomer voldoet, tenzij ander oordeel van de klassenraad, een taalheldklas kan volgen. De taalheldklas is gekoppeld aan de leeftijd niet aan een leerjaar.”

Als de notie “anderstalige nieuwkomer” zou worden gebruikt, zoals in opmerking 12 werd voorgesteld, dan zullen scholen en scholengemeenschappen de taalheldklas moeten organiseren zodra een leerling instroomt die beschouwd kan worden als “anderstalige nieuwkomer”. Door het begrip “anderstalige nieuwkomer” te gebruiken zal de bepaling ook toegepast kunnen worden door scholen die geen indeling in leerjaren hanteren. Daarnaast blijft de bepaling ook hanteerbaar voor scholen die vasthouden aan de traditionele indeling in leerjaren. Aangezien een leerling ten vroegste als anderstalige nieuwkomer kan worden beschouwd vanaf het schooljaar waarin de leerling zeven jaar of ouder wordt voor 1 januari van dat schooljaar (cf. bij artikel 2 ontworpen artikel 3, 4°*quater*, a), van het decreet basisonderwijs), zou de voorgestelde tekstwijziging voor laatstgenoemde groep van scholen weinig praktische gevolgen hebben, althans voor zover de anderstalige nieuwkomer het leerjaar volgt dat in principe met zijn leeftijd

²³ In dit verband verdient het aanbeveling om op dit punt de memorie van toelichting bij te sturen zowel ten aanzien van de taalheldklassen als ten aanzien van het extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands.

overeenstemt. In dergelijke scholen zal de taalheldklas immers maar kunnen worden georganiseerd voor leerlingen die *de facto* minstens in het tweede leerjaar zitten.

14. Het ontworpen artikel 139*vicies semel*, § 1, tweede lid, maakt mogelijk dat de klassenraad in individuele situaties kan beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen “als de klassenraad van oordeel is dat de kennis van het Nederlands voldoende is om met goed gevolg lessen te volgen”. Die bepaling is in tegenspraak met de nieuwe definitie van “anderstalig nieuwkomer” zoals artikel 2 van het ontwerp die invoert in artikel 3, 4°*quater*, van het decreet basisonderwijs. Om als anderstalige nieuwkomer te worden beschouwd moet de leerlingen immers voldoen aan de volgende voorwaarde: “d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om de lessen met goed gevolg te kunnen volgen”. Een anderstalige nieuwkomer beheerst dus *a fortiori* de onderwijstaal onvoldoende. Of omgekeerd: een leerling die een voldoende kennis van de onderwijstaal heeft, is geen anderstalige nieuwkomer en is niet verplicht om de taalheldklas te volgen en hoeft dus van die verplichting ook niet vrijgesteld te worden.

15. Het ontworpen artikel 139*vicies semel* wordt opgenomen in Onderafdeling B van afdeling 2 van Hoofdstuk IX dat betrekking heeft op de aanvullende lestijden die in het kader van personeelsomkadering wordt toegekend. Niettemin regelt de bepaling louter de organisatie van de taalheldklassen en legt ze ter zake de rechten en plichten van de leerling vast, terwijl de overige bepalingen in Onderafdeling B zich lijken te beperken tot het bepalen van de wijze waarop aanvullende lestijden worden berekend en toegekend. Gelet op de interne coherentie van decreet basisonderwijs lijkt het aangewezen om het ontworpen artikel 139*vicies semel* op te nemen in de hoofdstukken III, IV of V van het decreet basisonderwijs.

16. In de inleidende zin van artikel 14 van het voorontwerp dient de verwijzing naar artikel 11 te worden vervangen door een verwijzing naar artikel 13 van het aan te nemen decreet.

Artikel 15

17. In het ontworpen artikel 139*vicies bis*, § 1, tweede lid, en § 2, tweede lid, dient het schooljaar “20XX-2XX+1” te worden vervangen door het schooljaar “20XX-20XX+1”.

Artikel 17

18. Artikel 17 van het voorontwerp strekt tot het invoeren van de verplichting om een taalexpert aan te duiden. Hoewel de gemachtigde verklaarde dat “[é]én van de ‘bestaande’ personeelsleden (...) de rol van taalexpert [krijgt] toebedeeld” blijkt dat niet als zodanig uit de tekst van de ontworpen bepaling. Het verdient aanbeveling om de tekst van de ontworpen bepaling in die zin te preciseren. Bovendien doen de stellers van het ontwerp er goed aan om nader te verantwoorden waarom voor het opnemen van deze bijkomende rol geen bijkomende omkaderingsmiddelen of andere compenserende maatregelen worden toegekend.

Artikel 18

19. De huidige tekst van artikel 154, § 2, van het decreet basisonderwijs verwijst naar de artikelen 87*quinquies* van datzelfde decreet. Artikel 18 voegt aan die verwijzing artikel 87*septies* toe.

Nochtans wordt artikel 87*quinquies* van het decreet basisonderwijs bij artikel 7 van het voorontwerp opgeheven met ingang van 1 januari 2027 (artikel 24 van het voorontwerp), zodat nu al vaststaat dat deze verwijzing zonder voorwerp wordt.

Gevraagd of het niet aangewezen is om de verwijzing naar artikel 87*quinquies* in artikel 154, § 2, bij het voorliggend ontwerp weg te werken, verklaarde de gemachtigde dat dit “in een volgend onderwijsdecreet met ingang van 1/9/27 aangepast [zal] worden.”

De Raad van State geeft evenwel het volgende mee ter overweging. Het is mogelijk om op rechtszekere wijze de verwijzing naar artikel 87*quinquies* met ingang van 1 januari 2027 reeds bij voorliggend ontwerp uit artikel 154 van het decreet basisonderwijs weg te werken. Het voorontwerp zou dan moeten worden aangevuld met een bepaling, die onmiddellijk na artikel 18 van het ontwerp wordt opgenomen, die de betrokken zinsnede in artikel 154, § 2, opnieuw vervangt waarbij tegelijkertijd in artikel 24 van het voorontwerp (de inwerkingtredingsbepaling) wordt gepreciseerd dat het nieuw ingevoegde artikel in werking treedt op 1 januari 2027.

Het nieuw in te voegen artikel zou als volgt kunnen luiden:

“Art. X. In artikel 154, § 2, van hetzelfde decreet, laatst gewijzigd bij dit decreet, wordt de zinsnede “vermeld in artikel 76, artikel 87*quinquies*, of 87*septies*” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 76, of 87*septies*”.

Artikel 20

20. Artikel 20 heft, met ingang van 1 januari 2027 (artikel 24 van het voorontwerp), artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs op. Artikel 251/1, eerste lid, van de Codex Secundair Onderwijs, dat door het ontwerp niet wordt gewijzigd, verwijst evenwel nog steeds naar artikel 48/2. Het verdient aanbeveling om het voorontwerp aan te vullen met een artikel die deze bepaling wijzigt en om in artikel 24 van het voorontwerp (de inwerkingtredingsbepaling) te preciseren dat dat ingevoegde artikel in werking treedt op 1 januari 2027.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Eline YOSHIMI

Pierre LEFRANC

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk;

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Art. 2. In artikel 3 van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt punt 4^oquater vervangen door wat volgt:

- “4^oquater anderstalige nieuwkomer: een regelmatige leerling die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoet:
- a) de leerling is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid gefinancierde of gesubsidieerde school ingeschreven op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar of het daaraan voorafgaande schooljaar;
 - d) de leerling beheerst onvoldoende de onderwijstaal om met goed gevolg de lessen te kunnen volgen;”.

Art. 3. In hoofdstuk III van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt het opschrift van afdeling 3bis vervangen door wat volgt:

“Afdeling 3bis. Screening niveau onderwijstaal en getalbegrip, taaltraject en taalbad”.

Art. 4. In artikel 11quater van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 3 juli 2020, en het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt tussen het eerste en het tweede lid een lid ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Vanaf het schooljaar 2027-2028 voert de school voor elke leerling in het gewoon onderwijs bij het begin van de leerplicht een verplichte screening uit, die nagaat wat het niveau van de leerling inzake onderwijstaal en getalbegrip is. Deze screening kan nooit voor de inschrijving van de leerling uitgevoerd worden.”;

- 2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “artikel 3, 4^oquater.” vervangen door de zinsnede “artikel 3, 4^oquater, met uitzondering van de leeftijdsvereisten, vermeld in die definitie.”.

Art. 5. In artikel 20/1 van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 6 juni 2025, wordt, na paragraaf 1, een paragraaf 1/1 ingevoegd, die luidt als volgt:

“§1/1. In afwijking van paragraaf 1 is voor het volgen van de taalheldklassen, vermeld in artikel 139vicies semel, §2, voltijdse lesbijwoning in een andere school mogelijk.”.

Art. 6. In artikel 67 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 14 juli 1998 en 13 juli 2001, wordt paragraaf 2 opgeheven.

Art. 7. Artikel 87quinquies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 8. Aan hoofdstuk VII, afdeling 2, onderafdeling D, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, het laatst gewijzigd bij het decreet van 22 december 2023, wordt een rubriek 9°, die bestaat uit artikel 87septies, toegevoegd, die luidt als volgt:

“9° Extra werkingsbudget voor remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs”.

Art. 9. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan rubriek 9°, toegevoegd bij artikel 8, een artikel 87septies toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Artikel 87septies. §1. Vanaf het begrotingsjaar 20TT, startende in 2027, wordt er jaarlijks een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 20TT-1–20TT, startende in 2026-2027, met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs. De middelen kunnen ook het daaropvolgende schooljaar voor deze doelstelling gebruikt worden.

§2. Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, F, G, H en I, waarbij:

1° A: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal A1, waarbij:

- a) A1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt TNN: 6.835.881 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

2° B: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal B1, waarbij:

- a) B1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs

- die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt OPL: 4.604.075 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 3° C: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal C1, waarbij:
- a) C1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt ST: 4.167.078 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 4° D: 46 euro vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 5° E: 31 euro vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 6° F: 28 euro vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- 7° G: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal G1, waarbij:
- a) G1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel

- 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt TNN: 6.193.097 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) G1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 8° H: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal H1, waarbij:
- a) H1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt OPL: 4.171.150 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) H1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 9° I: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal I1, waarbij:
- a) I1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt ST: 3.775.244 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) I1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

§3. De bedragen die gegenereerd zijn conform paragraaf 2, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, en 6°, worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen die remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen die gegenereerd zijn conform paragraaf 2, 7°, 8°, en 9°, worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring

focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediering kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.

§4. De bedragen, vermeld in paragraaf 2, worden vanaf het begrotingsjaar 2028 geïndexeerd volgens artikel 79, §3, derde lid, 2°, van dit decreet.

De bedragen worden elk schooljaar in minstens twee schijven uitbetaald, waarbij vóór 1 februari de som van de uitbetaalde schijven minstens 50 procent van de bedragen van het betrokken schooljaar vertegenwoordigt en het saldo vóór 1 juli betaald wordt.

§5. Voor het begrotingsjaar 2026, wordt er een extra werkingsbudget toegekend aan scholen voor gewoon basisonderwijs voor het schooljaar 2026-2027 met het oog op remediëring Nederlands in het gewoon basisonderwijs.

Het werkingsbudget waarop de school recht heeft, is de som van A, B, C, D, E, en F, waarbij:

- 1° A: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal A1, waarbij:
 - a) A1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt TNN: 3.684.359 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) A1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 2° B: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal B1, waarbij:
 - a) B1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt OPL: 2.481.475 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) B1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;

- 3° C: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal C1, waarbij:
- a) C1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met de som van het aantal regelmatige kleuters die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), en het aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt ST: 2.245.945 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige kleuters in het gewoon basisonderwijs die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), en het totale aantal regelmatige leerlingen lager onderwijs in het gewoon basisonderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) C1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 4° D: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal D1, waarbij:
- a) D1: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt TNN: 2.064.366 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) D1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 5° E: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal E1, waarbij:
- a) E1: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
 - b) de coëfficiënt OPL: 1.390.383 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, a), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
 - c) E1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal;
- 6° F: de som van het voor elke school voor gewoon basisonderwijs afgeronde getal F1, waarbij:
- a) F1: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1,

- 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar in de school;
- b) de coëfficiënt ST: 1.258.415 euro gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon basisonderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, b), op de eerste schooldag van februari van het voorgaande schooljaar;
- c) F1 wordt als volgt afgerond: indien het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen geheel getal.

Het bedrag wordt uitbetaald voor december 2026.

§6. De bedragen gegenereerd door paragraaf 5, 1°, 2° en 3° worden uitsluitend aangewend om kleuters en leerlingen lager onderwijs in het gewoon onderwijs die zes jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar individueel of in kleine groepen te remediëren tijdens de lestijden. De remediëring focust op de Nederlandse taalkennis nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De school bepaalt welke leerlingen deze remediëring krijgen. Deze middelen kunnen uitzonderlijk ook aangewend worden voor leerlingen die zeven jaar zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

De bedragen gegenereerd door paragraaf 5, 4°, 5° en 6° worden uitsluitend aangewend om remediëring te voorzien voor leerlingen gewoon onderwijs die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar die niet in aanmerking komen voor deelname aan de taalheldklassen, maar wel nood hebben aan bijkomende remediëring van hun taalachterstand. De remediëring focust op de Nederlands taalverwerving nodig voor het behalen van de minimumdoelen. De uren remediëring kunnen ook aangewend worden voor onderwijsactiviteiten buiten de periode van normale aanwezigheid van de leerlingen.”.

Art. 10. Aan artikel 125novies, §1, van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003 en het laatst gewijzigd bij het decreet van 15 maart 2019, wordt een punt 9° toegevoegd, dat luidt als volgt:

“9° maakt afspraken over de toepassingen van de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.”.

Art. 11. In artikel 138, §1, eerste lid, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 3° wordt vervangen wat volgt:

“3° aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs;”;

2° punt 3°bis wordt opgeheven.

Art. 12. In artikel 139 van hetzelfde decreet, vervangen bij het decreet van 7 juli 2006 en gewijzigd bij de decreten van 4 juli 2008, 6 juli 2012 en 17 juni 2016, wordt de zinsnede “3°, 3°bis,” opgeheven.

Art. 13. Aan hoofdstuk IX, afdeling 2, onderafdeling B, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 26 april 2024, wordt een sectie 8 toegevoegd, die luidt als volgt:

“Sectie 8. Aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen voor scholen gewoon basisonderwijs”.

Art. 14. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan sectie 8, toegevoegd bij artikel 13, een artikel 139vicies semel toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies semel. §1. Scholen en scholengemeenschappen organiseren taalheldklassen voor elke anderstalige nieuwkomer die nieuw instroomt in het Vlaamse onderwijs en die op basis van de administratieve groep ingeschreven is in het tweede leerjaar of hoger, ongeacht de verblijfsstatus. Ook leerlingen van wie de klassenraad meent dat ze onvoldoende basiskennis Nederlands hebben om aan het reguliere programma deel te nemen, komen in aanmerking, op voorwaarde dat in de motivering rekening wordt gehouden met andere genomen remediërende taalmaatregelen welke ontoereikend zijn gebleken. De scholen stemmen vooraf met de ouders van de betrokken leerlingen de organisatie en de inhoud van de taalheldklassen af. Ouders worden eveneens op geregelde tijdstippen op de hoogte gehouden van de evolutie van hun kind en de prognose met betrekking tot integratie in de gewone klassen.

In het eerste lid wordt verstaan onder administratieve groep: een entiteit binnen de onderwijsstructuur die wordt geïdentificeerd door een uniek administratief groepsnummer. Een administratieve groep wordt gebruikt binnen de administratieve toepassingen van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Als een schoolbestuur op basis van zijn pedagogische project leerlingen niet op basis van de administratieve groep per leerjaar registreert binnen de administratieve toepassingen van het Vlaamse Ministerie van Onderwijs en Vorming, worden de taalheldklassen georganiseerd voor alle anderstalige leerlingen die nieuw instromen in het Vlaamse onderwijs en die zeven jaar of ouder zijn voor 1 januari van het lopende schooljaar.

In individuele situaties kan de klassenraad beslissen dat anderstalige nieuwkomers geen taalheldklas hoeven te volgen als de klassenraad van oordeel is dat de kennis van het Nederlands voldoende is om met goed gevolg de lessen te volgen.

§2. De taalheldklas bestaat uit intensieve onderwijsactiviteiten die tot doel hebben de leerling door onderdompeling in de onderwijstaal die onderwijstaal te laten verwerven in functie van een zo snel mogelijke integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten.

§3. De taalheldklas is in beginsel een voltijds traject. Als er te weinig leerlingen zijn om in een dergelijk voltijds traject te voorzien in de school of de scholengemeenschap, voorziet de school in een volwaardig alternatief dat dezelfde resultaten bereikt. De onderwijsdoelen in de taalheldklas zijn de minimumdoelen, vermeld in artikel 44, §1. Die doelen zijn in de taalheldklas na te streven minimumdoelen.

§4. De klassenraad beslist wanneer de integratie in de reguliere onderwijsactiviteiten plaatsvindt en kan die integratie ook geleidelijk laten verlopen. Het opzet van de taalheldklas is dat deze integratie zo snel mogelijk gebeurt. De taalheldklassen hebben in beginsel een duurtijd van één schooljaar of korter. De taalheldklas is verlengbaar door de klassenraad tot maximaal twee schooljaren.

In afwijking van het eerste lid, kan de klassenraad de taalheldklas met nog een schooljaar verlengen als de leerling is ingestroomd in de taalheldklas op of na de eerste schooldag van mei.”.

Art. 15. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies bis toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies bis. §1. De scholengemeenschap ontvangt jaarlijks aanvullende lestijden uitsluitend bestemd voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de scholengemeenschap voor het schooljaar 20XX-20X+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

- 1° A: het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,2 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;
- 2° B: het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,4 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen in de scholengemeenschap op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§2. Scholen die niet tot een scholengemeenschap behoren, ontvangen jaarlijks aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen.

Het aantal aanvullende lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen waarop de school voor het schooljaar 20XX-20X+1 recht heeft, is de som van A en B, waarbij:

- 1° A: het resultaat van de vermenigvuldiging van 1,2 lestijden met het aantal regelmatige leerlingen in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX;
- 2° B: het resultaat van de vermenigvuldiging van 0,4 lestijd met het aantal regelmatige leerlingen, in de school op de eerste schooldag van oktober 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§3. Het aantal aanvullende lestijden waar scholengemeenschappen en scholen niet in een scholengemeenschap recht op hebben wordt jaarlijks verhoogd met X lestijden, waarbij:

- 1° $X \text{ lestijden} = A \text{ maal } B$;
- 2° A: 8.849 lestijden gedeeld door de som van het totaal aantal regelmatige leerlingen, in alle scholen op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1;
- 3° B: het totaal aantal regelmatige leerlingen, in de school of scholengemeenschap op de eerste schooldag van februari 20XX, die aan de volgende cumulatieve voorwaarden voldoen:
 - a) de leerling gewoon lager onderwijs is zeven jaar of ouder voor 1 januari van het lopende schooljaar;
 - b) de leerling beantwoordt aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 78, §1, 1°, c);
 - c) de leerling was niet in een door de Vlaamse overheid erkende school ingeschreven op de eerste schooldag van februari 20XX-1.

§4. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°, in de scholengemeenschap met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan die cumulatieve voorwaarden op de teldag, vermeld in paragraaf 1, wordt het aantal lestijden waar de scholengemeenschap recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend conform paragraaf 1, op basis van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt, vermeld in paragraaf 1, op het moment van de herberekening.

§5. Als het aantal leerlingen dat voldoet aan de cumulatieve voorwaarden, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, 1°, in de school met vier of een veelvoud van vier stijgt of daalt ten opzichte van het aantal leerlingen dat voldeed aan die cumulatieve voorwaarden, op de teldag, vermeld in paragraaf 2, wordt het aantal lestijden waar de school recht op heeft voor het lopende schooljaar herberekend volgens paragraaf 2, op basis van het aantal leerlingen dat in aanmerking komt conform paragraaf 2, op het moment van de herberekening.

§6. De aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen die verkregen zijn conform paragraaf 1 tot en met paragraaf 5 worden als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier wordt er afgerond naar het hoger gelegen gehele getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lager gelegen gehele getal.”

Art. 16. In hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt aan dezelfde sectie 8 een artikel 139vicies ter toegevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 139vicies ter. §1. Scholengemeenschappen maken afspraken over de aanwending van de lestijden voor de organisatie van de taalheldklassen in een of meerdere scholen van de scholengemeenschap.

Scholen van de scholengemeenschap kunnen de taalheldklas gezamenlijk organiseren. In dat geval is artikel 20/1 van toepassing. Als scholen van de scholengemeenschap gezamenlijk taalheldklassen organiseren, gebeurt dit op redelijke afstand van de school waar de leerling ingeschreven is en wordt er rekening gehouden met de vrije keuze van de ouders.

Het schoolbestuur of de schoolbesturen, naargelang van het geval, van de betrokken scholengemeenschap duiden één school van de scholengemeenschap aan die als contactschool voor de taalheldklas fungeert ten aanzien van de bevoegde diensten van de Vlaamse Gemeenschap.

§2. Scholen buiten het werkingsgebied van een LOP kunnen zich tot een LOP naar keuze wenden voor ondersteuning bij het maken van afspraken over de gezamenlijke organisatie van taalheldklassen.

§3. Uit de aanvullende lestijden voor de organisatie van taalheldklassen verkregen conform paragraaf 1 kunnen de volgende betrekkingen en opdrachten geput worden:

- 1° de eventuele onderwijsopdracht van de directeur en de adjunct-directeur;
- 2° de betrekkingen in het ambt van onderwijzer.

§4. In afwijking van artikel 3, 22°, a), wordt het inrichten van een taalheldklas niet beschouwd als een herstructurering.”

Art. 17. Aan artikel 153septies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij het decreet van 10 juli 2003, vervangen bij het decreet van 9 juli 2021 en gewijzigd bij het decreet van 8 juli 2022, wordt een paragraaf 3 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§3. Elke school in het gewoon basisonderwijs voert, in samenhang met het zorgbeleid, vermeld in paragraaf 1, en met de haar toegekende omkadering, ook een taalbeleid met bijzondere aandacht voor de versterking van het Nederlands, zowel op het vlak van taalverwerving als op het vlak van taalbeheersing.

Iedere school wijst daarvoor een taalexpert aan. De taalexpert geeft concreet advies over taal- en leesbeleid, vakkennis en taaldidactiek aan het schoolteam.

In het professionaliseringsplan van de school, vermeld in artikel 8 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, gaat permanent aandacht naar de doorlopende professionalisering van de taalexpert.

De externe evaluatie op het talenbeleid van de school, met inbegrip van de aanduiding en de professionalisering van de taalexpert, gebeurt in het kader van de schooldoorlichting, vermeld in artikel 36 tot en met 42 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs.”

Art. 18. In artikel 154 van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij het decreet van 6 juni 2025, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 1 wordt de zinsnede “artikel 76” vervangen door de zinsnede “artikel 76 en 87septies”;
- 2° in paragraaf 2 wordt de zinsnede “vermeld in artikel 76 of artikel 87quinquies,” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 76, artikel 87quinquies, of 87septies.”.

Art. 19. In artikel 154, §2, van hetzelfde decreet, het laatst gewijzigd bij dit decreet, wordt de zinsnede “vermeld in artikel 76, artikel 87quinquies, of 87septies” vervangen door de zinsnede “vermeld in artikel 76 of 87septies”.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs

Art. 20. In artikel 9 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs, het laatst gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2023, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in paragraaf 2 wordt het eerste lid vervangen door wat volgt:

“De volgende bedragen worden per begrotingsjaar en met ingang van begrotingsjaar 2027 toegekend:

- 1° voor het basisonderwijs: 21.111.000 euro;
- 2° voor het secundair onderwijs: 17.458.000 euro;
- 3° voor het volwassenenonderwijs, met uitzondering van de basiseducatie: 358.000 euro;
- 4° voor het deeltijds kunstonderwijs: 256.000 euro;
- 5° voor de CLB's: 180.000 euro;
- 6° voor de basiseducatie: 79.000 euro;
- 7° voor de leersteuncentra: 169.000 euro.”;

2° in paragraaf 2, tweede lid, wordt het jaartal “2025” vervangen door het jaartal “2028”;

3° paragraaf 4 wordt opgeheven.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Art. 21. Artikel 48/2 van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010, ingevoegd bij het decreet van 22 december 2023, wordt opgeheven.

Art. 22. In dezelfde codex, het laatst gewijzigd bij het decreet van 18 juli 2025, wordt een artikel 210/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 210/1. §1. Uitsluitend met het oog op de extra wekelijkse uren taallessen Nederlands voor de leerlingen, vermeld in artikel 136/4, eerste lid, 1°, worden uren-leraar toegekend aan de scholen voor gewoon secundair onderwijs.

§2. Het aantal uren-leraar, vermeld in paragraaf 1, is het op school afgeronde aantal uren-leraar van de som van A, B en C, waarbij:

- 1° A: de coëfficiënt TNN vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt TNN: 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, c), op de teldag, vermeld in artikel 169;
- 2° B: de coëfficiënt OPL vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt OPL: 880 gedeeld door de som van het totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, a), op de teldag, vermeld in artikel 169;
- 3° C: de coëfficiënt ST vermenigvuldigd met het aantal regelmatige leerlingen in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), in de school op de teldag, vermeld in artikel 169, waarbij de coëfficiënt ST = 879 gedeeld door de som van het

totale aantal regelmatige leerlingen in het gewoon secundair onderwijs in het eerste leerjaar van de eerste graad die beantwoorden aan het leerlingenkenmerk, vermeld in artikel 242, §1, 1°, b), op de teldag, vermeld in artikel 169.

Het aantal uren-leraar wordt per school als volgt afgerond: als het eerste cijfer na de komma groter is dan vier, wordt er afgerond naar het hogere geheel getal. Als het eerste cijfer na de komma kleiner is dan of gelijk is aan vier wordt er afgerond naar het lagere gehele getal.

§3. Deze uren-leraar worden aangewend om extra uren taallessen Nederlands per week te voorzien voor leerlingen die van de klassenraad van het basisonderwijs bij het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs of door de klassenraad van het secundair onderwijs extra uren Nederlands opgelegd gekregen hebben overeenkomstig artikel 136/4, eerste lid, 1°."

Art. 23. In artikel 251/1 van dezelfde codex, ingevoegd bij het decreet van 21 december 2012 en gewijzigd bij de decreten van 8 juli 2022 en 19 april 2024, wordt de zinsnede ", 48/2" opgeheven.

Hoofdstuk 5. Wijzigingen van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016

Art. 24. In artikel VIII.1 van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, gewijzigd bij het decreet van 4 februari 2022, wordt punt 1° vervangen door wat volgt:

"1° anderstalige nieuwkomer: de leerling, vermeld in artikel 3, 4°quater, van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997, respectievelijk de leerling, vermeld in artikel 3, 2°/1, a) en c), van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010;"

Art. 25. In artikel VIII.5, eerste lid, van dezelfde codificatie, vervangen bij het decreet van 4 februari 2022 en gewijzigd bij het decreet van 17 mei 2019, wordt punt 3° vervangen door wat volgt:

"3° het maken van afspraken inzake de opvang, het aanbod en de toeleiding van anderstalige nieuwkomers naar de taalheldklas of het onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers en de opvolging van anderstalige nieuwkomers bij hun doorstroom naar het regulier aanbod in het gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs;"

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Art. 26. Dit decreet treedt in werking op 1 september 2026, met uitzondering van artikel 7, 19, 20, 21 en 23, die in werking treden op 1 januari 2027.

Brussel, 3 april 2026.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Matthias DIEPENDAELE

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR